

ΘΕΜΑ

Σπάνιες γαίες,
συνήθη εμπόδια

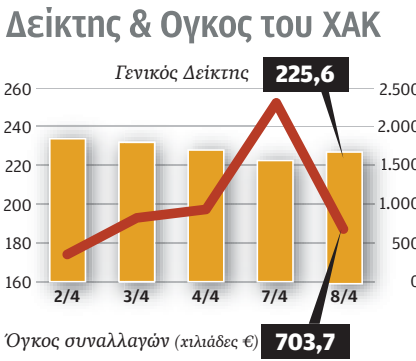
Σελ. 10

ΟΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Η προσπάθεια αξιοποίησης κρίσιμων ορυκτών και οι αντιδράσεις

Η ΛΥΣΗ

Με δημοσκοπήσεις η επιλογή των περιοχών για τις έρευνες

Με Nurofen,
ο πονοκέφαλος **δεν**
θα χαλάσει
τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΠΡΟΣ ΝΕΟ ΡΕΚΟΡ Η ΕΛΛΑΔΑ

Μεγάλες εξαγορές και συγχωνεύσεις το 2025

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τεχνολογία, τρόφιμα και φάρμακα είναι οι κλάδοι που αναμένεται να πρωτοστατήσουν στις εξαγορές και συγχωνεύσεις στην Ελλάδα το 2025, και εκτιμάται ότι θα καταρριφθεί το ρεκόρ του 2024. Ηδη, το πρώτο τρίμηνο του 2025 έχουν υπογραφεί ή πρόκειται να ολοκληρωθούν σύντομα συμφωνίες ύψους άνω των 7,5 δισ. ευρώ. **Σελ. 16**

ΑΝΟΔΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΔΟΛΛΑΡΙΟΥ ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

Σελ. 11

ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ «ΒΛΕΠΟΥΝ» ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΑΠΟ FED

Σελ. 13

Ζητούν θεσμοθέτηση επενδυτικών ταξιδίων

Δηλώσεις στην «Κ» των Μιχάλη Λούη, Χάρη Πουαγκαρέ και Μίλτου Μιχαηλά για την αποστολή στις ΗΠΑ

Ικανοποιημένοι παρουσιάζονται οι Κύπριοι τραπεζίτες από το ταξίδι του Προέδρου της Δημοκρατίας στις ΗΠΑ για επαφές ώστε να παρουσιαστεί η Κύπρος ως ένας ελκυστικός, επενδυτικός προορισμός. Οι τραπεζίτες επιζητούν τη

θεσμοθέτηση τέτοιων αποστολών για επαφές με μεγάλους οργανισμούς στον τομέα των τραπεζών, της τεχνολογίας, της ναυτιλίας και της ενέργειας, υποδεικνύοντας ότι μπορεί να γίνονται και παραπάνω από μία φορά το χρόνο.

Το άρωμα των συναντήσεων που είχαν στις ΗΠΑ μεταφέρουν στην «Κ» οι κύριοι Μιχάλης Λούης της Ελληνικής Τράπεζας, Χάρης Πουαγκαρέ της Τράπεζας Κύπρου και Μίλτος Μιχαηλάς της Alpha Bank Κύπρου. Οι τρεις τραπεζίτες, που μετείχαν στην κυπριακή αποστολή, από τις τρεις συστημικές τράπεζες της Κύπρου, δήλωσαν πως ήταν σίγουρα μια εξαιρετική διερευνητική κατάσταση, και πρέπει να γίνεται οργανωμένα σε ετήσια βάση από

τους Κύπριους που ασχολούνται με το «business» της χώρας. Ο στόχος για προσέλκυση ποιοτικών επενδύσεων από τη Δύση σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση, παρόλο που η Κύπρος έχει επενδυτικές ευκαιρίες. **Σελ. 4**

ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΟΞΗ ΤΟ 2023

Εκτοξεύτηκαν στα 70 δισ. οι ηλεκτρονικές συναλλαγές

Ραγδαία ανάπτυξη γνωρίζει ο τομέας των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος και Πληρωμών. Σήμερα λειτουργούν 12 Ιδρύματα Πληρωμών και 28 Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος. Η αξία των συναλλαγών μέσω EMI's και PIS από 16 δισ. ευρώ το 2019 ανήλθε σε 70 δισ. ευρώ το 2023. Προχωρούν οι εξελίξεις για το ψηφιακό ευρώ και την τεχνολογία blockchain. **Σελ. 7**

ΕΩΣ ΚΑΙ 40%

Η άνοδος της θερμοκρασίας θα μας κάνει φτωχότερους

Φτωχότερος κατά 40% θα είναι ο μέσος άνθρωπος εάν η θερμοκρασία του πλανήτη αυξηθεί κατά 4 βαθμούς Κελσίου, σύμφωνα με νέα έρευνα. Οι επιστήμονες σημειώνουν τώρα ότι τα προηγούμενα οικονομικά μοντέλα υποεκτίμησαν τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης, καθώς και το πιθανό ντόμινο διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού. Η μελέτη αναφέρει ότι το μέσο παγκόσμιο κατά κεφαλήν ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 16%, ακόμη και αν η αύξηση της θερμοκρασίας περιοριστεί στους 2 βαθμούς, εκτίμηση πολύ χειρότερη από τις προηγούμενες προβλέψεις για μείωση περίπου 1,4% στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ. **Σελ. 9**

Μικρή ανάκαμψη και συγκρατημένα χαμόγελα στις αγορές

Μικρή ανάκαμψη, μετά τις «βουτιές» των τελευταίων ημερών, στη διάρκεια των οποίων χάθηκαν δέκα τρισ. δολάρια, κατέγραψαν την Τρίτη οι αγορές. Τα μεγαλύτερα όνομα είχαν οι ασιατικές αγορές και ακολούθησαν οι ευρωπαϊκές. Κέρδη κατέγραψε και το Χρηματιστήριο Αθηνών. Ωστόσο, τα χαμόγελα είναι συγκρατημένα καθώς ουδείς γνωρίζει τι θα φέρουν οι επόμενες ημέρες. Αναλυτές εκτιμούν ότι δύσκολα θα καλυφθεί το χαμένο έδαφος.

Τα πρώτα αντίποινα από την Ευρώπη

Πάνω από 20 δισ. ευρώ σε αμερικανικές εισαγωγές επηρεάζουν οι δασμοί που αναμένεται να εγκρίνει σήμερα η Ε.Ε.

Σπασμένο τηλεφώνω Ε.Ε. - ΗΠΑ

Τα κενά επικοινωνίας στους δασμούς αναδεικνύουν το γενικότερο χάσμα στις σχέσεις Βρυξελλών - Ουάσινγκτον.

Δασμοί 104% σε προϊόντα από Κίνα

Η εξέλιξη έρχεται μετά την προεξέλιξη Τραμπ ότι θα προχωρήσει σε αύξηση των δασμών, αν το Πεκίνο δεν αποσύρει τα αντίποινα. **Σελ. 6**

Την πρώτη Ανάσταση στα ξενοδοχεία φέρνει το Πάσχα

Αυξημένες οι πληρότητες

Αυξημένες πληρότητες παρατηρούνται στα ξενοδοχεία Πάφου και ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου για την περίοδο του Πάσχα, γεγονός που δημιουργεί συγκρατημένη αισιοδοξία για την καλοκαιρινή σεζόν. Ευρωπαίοι, Άγγλοι και Ισραηλινοί έλκισαν ήδη πασχαλινές διακοπές στην Κύπρο. Την ίδια ώρα, οι Κύπριοι ετοιμάζουν βαλίτσες για μικρές αποδράσεις κυρίως στην Ελλάδα. **Σελ. 5**

Οι δασμοί ευνοούν μείωση τιμής του ρεύματος

Λόγω της τιμής πετρελαίου

Οι αναταράξεις που προκαλούνται στις διεθνείς οικονομίες από τους δασμούς του Ντόναλντ Τραμπ, ενδεχομένως να έχουν ευεργετικές επιπτώσεις στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο. Η πρωτική τάση της τιμής του πετρελαίου δημιουργεί θετικές προοπτικές. Μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος μέχρι και 10% βλέπει ο Χαράλαμπος Έλλανας, υπό προϋποθέσεις. **Σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Στην εποχή του αναθεωρητισμού

Διανύουμε περίοδο αναθεωρητισμού. Όλα όσα ξέραμε αλλάζουν, συμπεριλαμβανομένων θεσμών και συμμαχιών. Τέτοιου είδους κοσμογονικές αλλαγές έρχονται συνήθως όταν δεν τις περιμένεις. Ο κόσμος αλλάζει απαιτώντας διαφορετικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές αναλύσεις. Η παρούσα συγκυρία δεν μπορεί να συγκριθεί με καμιά άλλη στιγμή στην πρόσφατη ιστορία, αφού ακόμα και η περίοδος που ακολούθησε την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης ήταν περίοδος εξωστρέφειας, ενσωμάτωσης και βεβαιότητας. Ως αποτέλεσμα η παγκόσμια οικονομία άκμασε στηρίζομενη στο ελεύθερο εμπόριο και τις επενδύσεις. Σήμερα όλα είναι διαφορετικά και αυτό που επικρατεί είναι η εσωστρέφεια, ο κατακερματισμός και η ανασφάλεια.

Η εποχή παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις για την οικονομία της Ευρώζωνς, η οποία καλείται να αντιμετωπίσει την κατάσταση κουβαλώντας τα βαρίδια του παρελθόντος που ανάγονται στη χαμηλή παραγωγικότητα και μειωμένη ανταγωνιστικότητα. Η ευρωπαϊκή οικονομία στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εξαγωγές, με διπλάσιο όγκο ως ποσοστό του ΑΕΠ σε σχέση με τις ΗΠΑ. Επιπρόσθετα, χρειάζεται σημαντικές επενδύσεις για να διορθώσει τα προβλήματα και να καταφέρει να ανακάμψει. Η συγκυρία, όμως, δεν επιτρέπει κάτι τέτοιο, αφού η αβεβαιότητα αναστέλλει τις επενδύσεις. Η Ευρώπη, εκτός από οικονομικά ζητήματα, καλείται να αντιμετωπίσει και στρατηγικά θέματα, όπως είναι η ασφάλεια και η αμυντική της βιομηχανία. Εκτός των άλλων, αυτό που αλλάζει είναι και οι συνθήκες ασφάλειας που δημιουργήσε το ΝΑΤΟ μετά το τέλος του β' παγκοσμίου πολέμου. Το κενό που δημιουργείται επιτρέπει κινδύνους για την ασφάλεια των συνόρων της Ευρώπης, ενώ όλοι ξέρουν ότι η κάλυψη των κενών θα απαιτήσει χρόνο.

Η Ευρώπη, όμως, είναι και μια ιστορική ήπειρος με ψηλό βιοτικό επίπεδο, η οποία καλείται να μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία, ολοκληρώνοντας όλα αυτά που για χρόνια έμειναν στα συρτάρια. Και η απάντηση βρίσκεται στην ενδυνάμωση της συνεργασίας του ευρωπαϊκού μπλοκ, σε μια περίοδο που οι συνεργασίες είναι εκτός μόδας. Το επόμενο διάστημα χρειάζεται να δούμε απλοποίηση των διαδικασιών για μεγιστοποίηση του παραγόμενου προϊόντος, ως απαραίτητη προϋπόθεση για ανάκτηση της χαμένης ανταγωνιστικότητας.

Έφτασε η στιγμή που η Ευρώπη με τόλμη θα πρέπει να συνενώσει τις εθνικές κεφαλαιαγορές σε μια πανευρωπαϊκή αγορά μετοχών, ομολόγων και παραγώγων ικανή για να προσελκύσει μέρος των αποταμιεύσεων των ευρωπαϊκών νοικοκυριών. Η πανευρωπαϊκή κεφαλαιαγορά είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για μεγέθυνση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, έτσι ώστε να αποκτήσουν κρίσιμη μάζα για να βγουν με αξιώσεις στην παγκόσμια αγορά. Η ευκαιρία για εφαρμογή των εισηγήσεων Ντράγκι είναι τώρα και κανείς δεν θα συγχωρεθεί αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα. Για να μπορέσουν να υλοποιηθούν

οι μεγάλες αλλαγές και να βγει η Ευρώπη ενδυναμωμένη θα απαιτηθεί και αλλαγή του τρόπου διακυβέρνησης. Τα συμφέροντα που διακυβεύονται είναι μεγάλα και δεν θα ήταν σωστό κρίσιμες αποφάσεις να ακυρωθούν επειδή μια χώρα άσκησε βέτο. Ο κόσμος αλλάζει και μαζί του θα χρειαστεί να προσαρμοστούν και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων, επιλέγοντας την κατάλληλη διαδικασία αν θέλουμε να δούμε την Ευρώπη να προχωρά μπροστά. Η μπάλα πλέον βρίσκεται στα πόδια των Ευρωπαίων ηγετών, οι οποίοι καλούνται να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να προσφέρουν νέα προοπτική στους Ευρωπαίους πολίτες. Στην εποχή του προστατευτισμού η Ευρώπη καλείται να δείξει τον δρόμο για μεγαλύτερη συνεργασία.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback!**

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

Μέλος του Ομίλου EUROBANK

Πώς οι αμφιλεγόμενες επιλογές ιδιωτών μπορούν να συμπαράσύνουν και το όνομα της Κύπρου;

Της **ΙΑΝΘΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑ**

Η παρουσία του καλλιτέχνη Γιαν Φαμπρ, καταδικασμένου από βελγικό δικαστήριο για εργασιακή και σεξουαλική παρενόχληση, στο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου Κύπρου (ΔΦΘΚ), προκάλεσε έντονες διαμαρτυρίες από πολλά μέλη της πάντα ορμητικής και ενεργής κυπριακής καλλιτεχνικής κοινότητας. Ανάμεσα στα τεράστια θέματα περί ηθικής, δεοντολογίας και εργασιακών συνθηκών στον καλλιτεχνικό τομέα, ορθώθηκε ωστόσο και ένα άλλο ερώτημα: ποιο είναι το Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου Κύπρου;

Η σύγχυση ήταν εύλογη. Συνδέεται με το Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου; Με τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου; Έχει μήπως κάποια σχέση με τα Κύπρια; Είναι κάποια πρωτοβουλία του υφυπουργείου Πολιτισμού; Κι όμως, τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται στους κυβερνητικούς ιστοτόπους. Το ίδιο το ΔΦΘΚ κατονομάζει ως ιδρυτή και διευθυντή τον Alexander Weinstein και ως κάτοχο του ιστοτόπου του την εταιρεία Mine Global Ltd, ενώ τα αρχεία του Εφόρου Εταιρειών προσδιορίζουν ως διευθυντή και γραμματέα της εν λόγω εταιρείας τον Aleksandr Vainshtein.

Πώς λοιπόν μια, καθώς φαίνεται, ιδιωτική πρωτοβουλία μπορεί να παρουσιάζεται και να διεξάγει εργασίες σαν κρατική; Πώς οι αμφιλεγόμενες επιλογές ιδιωτών μπορούν να συμπαράσύνουν και το όνομα της Κύπρου; Πρωτίστως, ποια πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να συστήνονται ως Κύπριος; Ο ιστότοπος του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας ρητά αναφέρει ως περιορισμό στις ονομασίες που είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας ότι «το προτεινόμενο όνομα δεν πρέπει να [...] υποδηλώνει σχέση με την Κυπριακή Δημοκρατία, τον Πρόεδρο, Υπουργό, Υπουργείο, Κυβερνητικό Τμήμα, Τοπική Αρχή, οργανισμό ή σώμα που συστάθηκε με Νόμο ή με την Κυβέρνηση οποιασδήποτε ξένης χώρας εκτός εάν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα».

Ερευνώντας, διαπιστώσαμε ότι έχει καταχωριστεί αίτηση για την εμπορική επωνυμία «Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου Κύπρου», χωρίς ωστόσο να προσδιορίζεται αν αυτή εκκρεμεί, απορρίφθηκε ή εγκρίθηκε. Κι όμως, σύμφωνα με τους κανονισμούς, σε καμία περίπτωση δεν φαίνεται να είναι νόμιμη, αφού αν η εμπορική επωνυμία είχε απορριφθεί ή εκκρεμούσε, η χρήση της για διεξαγωγή εργασιών θα ήταν παράνομη. Αν όμως αυτή εγκρίθηκε, αυτό φαίνεται να έχει γίνει κατά παράβαση των κανονισμών.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι πολλά: Γιατί χρησιμοποιεί μια ιδιωτική διοργάνωση ονομασία που παραπέμπει σε κρατική; Έχει δοθεί έγκριση; Αν ναι, με ποιες διαδικασίες; Και αν όχι, γιατί δεν παρεμβαίνουν οι αρμόδιες υπηρεσίες; Υπάρχει συμμετοχή κρατικών ή/και τοπικών διοικητικών αρχών; Ο ιστότοπος του «ΔΦΘΚ» αναφέρει το Πάτιτχιο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού ως εταίρο του. Ποια κριτήρια εφαρμόζονται για τις συνεργασίες μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων; Μπορούν φυσικά πρόσωπα να εμφανίζονται ως εκπρόσωποι της Κύπρου, παρακάμπτοντας τη σχολαστική διαδικασία αξιολόγησης για συμμετοχή ή/και εκπροσώπηση της Κύπρου σε επίσημες διοργανώσεις, μόνο με τη χρήση του ονόματος της Κύπρου στις ιδιωτικές εργασίες τους;

Μακριά από στενές, εθνικιστικές θεωρήσεις που θέλουν την Κύπρο αποκλειστικό κτήμα όσων υποτίθεται πως μοιράζονται γενετικό κώδικα, επιμένουμε να θίγουμε το ζήτημα της ονομασίας γιατί πιστεύουμε πως η κυπριακή ονομασία και ιδιότητα δεν θα έπρεπε να εκχωρούνται με κριτήριο την αγοραστική δύναμη. Στην Κύπρο των διαβατηρίων, των απλοϊστών εννοικών και της ανόδου της Ακροδεξιάς, η απουσία ισονομίας μεταξύ των οικονομικά ισχυρών και των ατόμων, ανεξαρτήτως καταγωγής, που μένουν, εργάζονται και κουβαλούν στις πλάτες τους αυτό τον τόπο δεν είναι θέμα τυπολατρικό – είναι ζήτημα βαθιά υπαρκτικό.

«Πάρτι Γενεθλίων» του Χάρολντ Πίντερ

Η θεατρική ομάδα «Σόλο για Τρεις» παρουσιάζει το έργο του Χάρολντ Πίντερ «Πάρτι Γενεθλίων» σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου - Καρσερά. Ο Άγγλος θεατρικός συγγραφέας Χάρολντ Πίντερ, θεωρείται ένας από τους πρωτοπόρους συγγραφείς του παγκόσμιου ρεπερτορίου. Τα έργα του, διαχρονικά, παραμένουν επίκαιρα μέχρι τις μέρες μας μέσα από την αναζήτηση του για την ελευθερία και την αυτοδιάθεση του ατόμου. Ερμηνεύουν: Αντρέι Κρουπά, Χριστίνα Χριστόφια, Πάνος Μακρής, Λαζάρια Φράγκου, Δημήτρης Αντωνίου, Φώτης Φωτίου.

Πρεμιέρα: Παρασκευή 11 Απριλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Παραστάσεις: Παρασκευή, Σάββατο, ώρα 8:30 μ.μ. Κυριακή, ώρα 7:00 μ.μ. Θέατρο Χώρα, Κορή 11, πλατεία Αρχιεπισκοπής, Λευκωσία. Πληροφορίες / Κρατήσεις τηλεφωνο 96147809, 26932571. Η παράσταση είναι κατάλληλη για άτομα άνω των 15 ετών.

«Πτυχώσεις» από την Αντρεάνα Καμπανέλλα

Η τελευταία ατομική έκθεση της Αντρεάνας Καμπανέλλα, με τίτλο «Πτυχώσεις» παρουσιάζεται στην γκαλερί Γκαράζ στη Λευκωσία, μέχρι και τις 12 Απριλίου. Κεντρικό θέμα είναι ο διάλογος του γυναιμύ με το μυκαλοποιημένο σώμα. Η γυναίκα φιγούρα μονοπωλεί τις σειρές που απαρτίζουν τον τελευταίο αυτό κύκλο δουλειάς. Η κύρια πρόταση της πα-

ρουσίασης, που είναι καμωμένη με ακουαρέλες και μελάνι σε χαρτί, πλαισιώνεται από μεγάλα σχέδια με κάρβουνο σε καμβά και από μικρά τελάρια δουλεμένα με ακρυλικά χρώματα. Έμπνευση αποτέλεσαν τρεις κύριες θεματικές, γύρω από τις οποίες αναπτύχθηκαν τα έργα που παρουσιάζονται, οι «Ταναγραίες», οι «Νεαρές κοπέλες του σήμερα» και η ενόττητα «Μαμά και βρέφος».

Γκαλερί Γκαράζ, Αμμοχώστου 16, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλεφωνο 99378246.

Μουσική Δωματίου 6

Δύο σύνολα μουσικής δωματίου παρουσιάζει η τελευταία σειρά Μουσικής Δωματίου της καλλιτεχνικής περιόδου 2024-25, το Σύνολο Zelenka και το Κουαρτέτο εγχόρδων Ad Libitum τα οποία πέραν από την αγάπη τους να κάνουν να παίξουν μαζί μουσική, έχουν και κάτι άλλο κοινό: πάθος για τη μουσική της εποχής Μπαρόκ! Το Σύνολο Zelenka έχει στόχο να προωθήσει στο κοινό τη συναρπαστική και λίγο γνωστή μουσική δωματίου του Τσέχου συνθέτη της Μπαρόκ, Jan Dismas Zelenka. Οι συνθέσεις του Zelenka διακρίνονται για τις πλούσιες και ιδιαίτερες τους αρμονίες, τους πρωτοποριακούς χρωματισμούς, την καινοτόμο αντίστοιξη και τις εκφραστικές μελωδίες. Το Κουαρτέτο Εγχόρδων «Ad Libitum» επικεντρώνεται σε ρεπερτόριο από την μπαρόκ και την πρώιμη κλασική εποχή, επιδιώκοντας να φέρει νέα χρώματα και νότες φρεσκάδας στη μουσική εκείνης της εποχής. Στις συναυλίες αυτές θα παρουσιάσουν

Η τελευταία ατομική έκθεση της Αντρεάνας Καμπανέλλα, με τίτλο «Πτυχώσεις» παρουσιάζεται στην γκαλερί Γκαράζ στη Λευκωσία, μέχρι και τις 12 Απριλίου.

έργα Francesco Geminiani και Luigi Cherubini, δύο πολύ σημαντικών Ιταλών συνθετών, που θα εξιτάρουν μυαλό και αισθήσεις.

Συναυλίες Λάρνακα: Κυριακή 13 Απριλίου - Δημοτικό Θέατρο Γ. Λυκούργος και Λευκωσία: Δευτέρα 14 Απριλίου - Θέατρο Παλάς, Πύλη Πάφου, ώρα έναρξης συνανυλιών 8:00 μ.μ. Πληροφορίες τηλεφωνο 22463144, www.cysa.org.cy

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Αθώα λευκά προγράμματα και αφίσες

Το θέμα που ανέκυψε δεν είναι άλλο από το πώς διαχειρίστηκαν στον ΘΟΚ τα προς απόσυρση αποθέματα σε επίπεδο εικόνας -που υποκρύπτει και ουσία βεβαίως, και τα πέταξαν ως λίθους και πλίνθους και ξύλα και κέραμο ατάκτως ερριμμένα.

ανακοίνωση της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου το 2019: «Πώληση βιβλίων από τη Συλλογή Πολλαπλών ή Πεπαλαιωμένων Αντιτύπων της Βιβλιοθήκης του Παν. Κύπρου Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου προσκαλεί κάθε ενδιαφερόμενο για αγορά βιβλίων ποικίλης θεματολογίας, από τη συλλογή της, τα οποία αφορούν πολλαπλά ή/και πεπαλαιωμένα αντιτυπα»... Η ανακοίνωση, επίσημη ανακοίνωση, αφορά κάθε ενδιαφερόμενο, ενώ στον ΘΟΚ ενμείωσαν μόνο θεατρολόγους, ούτε καν τους συνδρομητές, ούτε καν τους ηθοποιούς. Δεν σκέφτηκαν στο Δ.Σ. του ΘΟΚ, που όλα τα υπόλοιπα τα σκέττονται και τα οργανώνουν, ελλείψει γενικού διευθυντή, πώς να μη δημιουργήσουν αρνητική εικόνα, για όλους τους λάθους λόγους; Γιατί άφησαν μία ευγενέστατη υπάλληλο του ΘΟΚ να αντιμετωπίζει την απορία και τη δυσφορία των ατόμων που έσπευδαν να περιορώσουν ό,τι μπορούσαν;

Το ζήτημα είναι λοιπόν συμβολικό, κα-

θαρά συμβολικό και σε καμία περίπτωση δεν ελέγχεται η ευαισθησία των διοικούντων τον Οργανισμό σε ό,τι αφορά το αρχείο. Είναι αυτό που κατ' αναλογία το λέμε πως η γυναίκα του καίσαρα δεν αρκεί να είναι τίμια, αλλά και να φαίνεται. Τελευταίως η εικόνα και η εξωστρέφεια απασχολούν αρκετά τον ΘΟΚ και το Διοικητικό του Συμβούλιο, αυτό πώς τους διέφυγε; Είναι εικόνα άσχημη, εικόνα αποκαρδιωτική, αναρωτιέμαι την είδαν;

Με αφορμή λοιπόν το στενάχωρο θέμα των Αποθηκών, θέτω δημόσια μερικά ερωτήματα που αφορούν τον Οργανισμό και θα με ευχαριστούσε αν έβρισκαν τον χρόνο να απαντήσουν. Τα ερωτήματα αφορούν την εξωστρέφεια και την ανανέωση του Οργανισμού:

1) Ποιες διαδικασίες ακολουθήθηκαν για την ανακαίνιση των Αποθηκών; Ποιο είναι το κόστος ανακαίνισης και αν αυτό έχει προϋπολογιστεί. Πρόκειται για εργολαβία του Οργανισμού ή έχει ανατεθεί σε αρχιτεκτονικό γραφείο;

2) Τι μέλλει γενέσθαι με το βεστιάριο του ΘΟΚ και τα άλλα ιστορικά αντικείμενα που βρίσκονται στις Αποθήκες; Πώς πρόκειται να τα διαχειριστεί ο Οργανισμός;

3) Πότε υπεγράφη η συμφωνία για συμμετοχή του ΘΟΚ στην παραγωγή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και τι προβλέπει σε οικονομικό και καλλιτεχνικό επίπεδο; Με τι ποσό τελικά θα συμμετάσχει ο Οργανισμός;

4) Ποιες συμφωνίες έχουν γίνει για την καλοκαιρινή περιοδεία του Οργανισμού στην Ελλάδα και ποιο είναι το κόστος της περιοδείας. Αυτό έχει προϋπολογιστεί;

Οι απαντήσεις θα φωτίζουν πολλά σημεία, αναμένω λοιπόν, με αγωνία.

Ουδείς ξαγρυπνά, πάντως, κ. πρόεδρε, με το δάκτυλο στη σκανδάλη, και είναι κρίμα την κριτική στον δημόσιο λόγο να την εκλαμβάνετε ως σφαίρες που έχουν στόχο τον Οργανισμό. Ας μη μπουτζουρώνετε, λοιπόν, αθώα λευκά χαρτιά και απλώς να διαβεβαιώνετε. Είναι ανηφορικός ο δρόμος της διοίκησης.

kouroupakis@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

Η θεατρική ομάδα «Σόλο για Τρεις» παρουσιάζει το έργο του Χάρολντ Πίντερ «Πάρτι Γενεθλίων» σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου - Καρσερά.

Δύο σύνολα μουσικής δωματίου παρουσιάζει η τελευταία σειρά Μουσικής Δωματίου της καλλιτεχνικής περιόδου 2024-25, το Σύνολο Zelenka και το Κουαρτέτο εγχόρδων Ad Libitum.

Πλούσια Τέχνη σε Δύσκολους Καιρούς

Η Is Not Gallery παρουσιάζει την 17η έκδοσή της έκθεσης «Πλούσια Τέχνη σε Δύσκολους Καιρούς», μια συλλογή έργων τέχνης σε προστιές τιμές, σε επιμέλεια Άντρου Ευσταθίου και Μαρίας Κοφτερού. Η έκθεση καταπίνεται με έργα ανερχόμενων και καταξιωμένων

σύγχρονων καλλιτεχνών, παρουσιάζοντας μια συλλογή έργων από διαφορετικές αντιπαραβαλλόμενες προοπτικές, υφαινοντας χάρτες νοσημάτων, χρωμάτων, σχημάτων, τεχνικών, ανησυχιών. Εν όψει του τρέχοντος κοινωνικοπολιτικού κλίματος, η τέχνη επιμένει στην αναγκαιότητα της αισθητικής εμπειρίας για συναισθηματική καθαρότητα, και, την καλλιέργεια του κοι-

νωνικού φαντασιακού και της αυτόβουλης δράσης απέναντι στην κατασκευασμένη πραγματικότητα. Η «Πλούσια Τέχνη σε Δύσκολους Καιρούς» αποτελεί μια συλλογή έργων τέχνης με τιμές κάτω από 500 ευρώ. Με την 17η της έκδοση, σκοπός της αποτελεί την μείωση του κόστους της τέχνης με το ευρύτερο κοινό, παρέχοντας τη δυνατότητα σε συλλέκτες, νέους και μη, την δυνατότητα να αποκτήσουν έργα τέχνης σε προστιές τιμές.

Διάρκεια έως 26 Απριλίου 2025.

«Kaleidoscope»

Παρουσιάζεται στην Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά της Λάρνακας η έκθεση «Kaleidoscope» της Alia Corm, η οποία λέει: «Το έργο μου είναι ένας συνεχής διάλογος μεταξύ του ορατού και του αόρατου, μια αντανακλάση της ψυχής μου και του θεατή. Αναζητώ να δημιουργήσω μια σύνδεση, να φέρω στο φως την κοινή ουσία της παρουσίας μας στον κόσμο. Η διαδικασία μου είναι αυθόρμητη, επιτρέποντας στον καμβά να με καθοδηγήσει, αναπαράγοντας τη στιγμή και τα συναισθήματα που αναδύονται όταν τα χρώματα αρχίζουν να αφηγούνται μια ιστορία στην επιφάνειά του». Τα εγκαίνια θα τελέσει ο επίτιμος πρόεδρος της Γαλλίας στη Λάρνακα, κ. Σώζος – Χρήστος Θεοδούλου την Παρασκευή 11 Απριλίου, ώρα 7:00 μ.μ.

Διάρκεια έως 30 Απριλίου. Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά Σταδίου 45, Λάρνακα. Πληροφορίες τηλεφωνο 24621109, www.gallerykyprikiagonia.com.cy

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαος Σαρπόλλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Omegazon Omega-3 HealthAid

Υψηλής ποιότητας Ωμέγα λιπαρά οξέα
για την εύρυθμη λειτουργία της καρδιάς

LOUANFARM
TRADING LTD

Λεωφόρος Κιλκίς 35, 2234 Λατσία, Κύπρος
22 490 305 / www.papaloizou.com

Τα συμπληρώματα διατροφής δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατο μίας ισορροπημένης διαίτας.
Το προϊόν αυτό δεν προορίζεται για την πρόληψη, αγωγή ή θεραπεία ανθρώπινης νόσου. Συμβουλευτείτε τον
γιατρό σας εάν είστε έγκυος, θηλάζετε, βρίσκεστε υπό φαρμακευτική αγωγή ή αντιμετωπίζετε προβλήματα υγείας.
Να φυλάσσεται μακριά από τα μικρά παιδιά. Μην υπερβαίνετε την ημερήσια συνιστώμενη δόση.

Οι τραπεζίτες θέλουν να γίνει θεσμός το ταξίδι στις ΗΠΑ

Μεταφέρουν το άρωμα των συναντήσεων στην «Κ» οι κύριοι Μιχάλης Λούης, Χάρης Πουαγκαρέ, Μίλτος Μιχαηλάς

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ικανοποίηση εκφράζουν οι Κύπριοι τραπεζίτες από το ταξίδι του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής με επαφές ώστε να παρουσιαστεί η Κύπρος ως ένας ελκυστικός, επενδυτικός προορισμός. Οι τραπεζίτες επιζητούν τη θεσμοθέτηση τέτοιων αποστολών για επαφές με μεγάλους οργανισμούς στον τομέα των τραπεζών, της τεχνολογίας, της ναυτιλίας και της ενέργειας. Υποδεικνύουν μάλιστα πως μπορεί να χρειάζεται να θεσμοθετηθεί και παραπάνω από μία φορές σε ετήσια βάση, για να έχει απτά αποτελέσματα στην οικονομία της Κύπρου.

Το πρόσημο από το ταξίδι του προέδρου Χριστοδουλίδη στις ΗΠΑ είναι σίγουρα θετικό, παρά το «bad timing» με τις ανακοινώσεις των δασμών του προέδρου Τραμπ.

Ο στόχος για προσέλκυση ποιοτικών επενδύσεων από τη Δύση σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση, καθώς η Κύπρος, αν και έχει επενδυτικές ευκαιρίες, λόγω μεγέθους δεν προσφέρει πληθώρα επενδυτικών επιλογών που συνάδουν με τα μεγέθη που έχουν μεγάλο επενδυτικό κολοσσοί της Αμερικής. Ωστόσο, η οικονομία της χώρας είναι –πέραν οποιονδήποτε πολιτικών σκοπών– στα καλύτερά της μετά από πάρα πολλά συναπτά έτη. Βρίσκεται στην Α' επενδυτική κατηγορία από τους Οίκους Αξιολόγησης, έχει χαμηλή ανεργία, πλεονάσματα, θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης

και χαμηλό χρέος. Έχει ένα –μετά από πολλά χρόνια– πολύ θετικό οικονομικό κλίμα, που πράγματι μπορεί να φιλοξενήσει επενδυτές από την Αμερική που θα έχουν την όρεξη να επενδύσουν σε ένα ευρωπαϊκό κράτος.

Το πρόσημο από το ταξίδι του προέδρου Χριστοδουλίδη στις ΗΠΑ είναι σίγουρα θετικό. Και οι τρεις τραπεζίτες που μετείχαν στην κυπριακή αποστολή, από τις τρεις συστημικές τράπεζες της Κύπρου, μετέδωσαν στην «Κ» πως ήταν σίγουρα μια εξαιρετική διερευνητική κατάσταση, και πρέπει να γίνεται οργανωμένα σε ετήσια βάση από τους Κύπριους που ασχολούνται με το «business» της χώρας.

Μαραθώνιος η προσέλκυση

Ο CEO της Ελληνικής Τράπεζας, μέλος της Eurobank, κ. Μιχάλης Λούης, δήλωσε στην «Κ» πως είναι από τα ταξίδια που μπορεί πράγματι να δημιουργήσουν επενδυτικές ευκαιρίες για τη χώρα.

Όπως είπε, έγινε σαφές στο ταξίδι με όσους συναντήθηκαν ότι η Κύπρος είναι η ιδανική τοποθεσία για να εγκαταστήσουν την έδρα των δραστηριοτήτων τους επειδή είναι μέλος της Ε.Ε., έχει σημαίνουσα γεωγραφική θέση, έχει ασφαλές και σταθερό οικονομικό περιβάλλον, είναι ασφαλές, με υψηλές μόρφωσης ανθρώπινο δυναμικό, ελκυστικό φορολογικό σύστημα και έχει και πολύ καλούς οικονομικούς δείκτες. Ο κ. Λούης υπέδειξε στην «Κ», πως πρέπει να γίνεται από εδώ και πέρα οργανωμένα, το να έρθουν σημαντικές αμερικανικές επενδύσεις στη χώρα είναι ένας μαραθώνιος και πρέπει να θεσμοθετηθεί για να έχει σημαντικά και καλά αποτελέσματα.

Έτοιμοι να χρηματοδοτήσουμε

Ο αναπληρωτής διευθυνών σύμβουλος & διευθυντής Επιχειρηματικών

Ο στόχος για προσέλκυση ποιοτικών επενδύσεων από τη Δύση σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση, παρόλο που η Κύπρος έχει επενδυτικές ευκαιρίες.

Θεσμός όπως το AML trip

Κυπριακή αποστολή μέσω τραπεζών προωθεί γενικότερα το κυπριακό τραπεζικό σύστημα στις ΗΠΑ εδώ και μία δετία. Το μακρινό 2017 αποφασίστηκε οι τράπεζες συντονισμένα να επισκεπτονται την Αμερική και μαζί με τη βοήθεια του Οίκου Pillsbury Winthrop βελτίωσαν σιγά-σιγά την εικόνα που υπήρχε στις ΗΠΑ αναφορικά με το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Χρόνο με τον χρόνο, η Κύπρος παρουσίασε και έπεισε τους Αμερικανούς για τις τομές που έχουν γίνει τα χρόνια μετά

την κρίση, για θέματα κυρίως ξεπλύματος μαύρου χρήματος, για υιοθέτηση AML κανονισμών και εφαρμογή κυρώσεων που επιβάλλει η Αμερική, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταξίδια τέτοιου τύπου – αποστολές γίνονταν σε ετήσια βάση, πλέον αποφασίστηκε να γίνονται ανά διετία λόγω της καλής θέσης της Κύπρου στον κανονιστικό τομέα, άρα σίγουρα υπάρχει χώρος και για επενδυτικά ταξίδια στις ΗΠΑ για προσέλκυση υγιών επενδύσεων.

Δραστηριοτήτων της Τράπεζας Κύπρου (BOC), κ. Χάρης Πουαγκαρέ, σχολίασε στην «Κ» πως οι τρεις τραπεζίτες, πέραν μεμονωμένων ερωτήσεων που απάντησαν, δεν πρόταξαν στις συναντήσεις τους την καθημία τράπεζα, αλλά την Κύπρο ως επενδυτικό προορισμό. Ο κ. Πουαγκαρέ τόνισε στην εφημερίδα ότι είδαν επενδυτές από 4 μεγάλους τομείς δραστηριοτήτων, τράπεζες, ενέργεια, ναυτιλία και τεχνολογία, πυλώνες δηλαδή που η Κύπρος μπορεί να φιλοξε-

νήσει επενδύσεις. Τους τόνισαν, όπως είπε ο εκπρόσωπος της BOC, ότι οι τράπεζες της Κύπρου είναι σε θέση να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις και σε άλλους τομείς, όπως εκπαίδευση, υγεία, εμπόριο και τουρισμό, ενώ παρουσίασαν τα προτερήματα της Κύπρου σε πολλούς τομείς.

Καταλήγοντας τις δηλώσεις του στην «Κ» ο κ. Πουαγκαρέ είπε πως πρέπει να γίνεται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο ένα τέτοιο ταξίδι, καθώς η Κύ-

προς θα πρέπει να δηλώνει παρούσα στο επενδυτικό κοινό από τη Δύση.

Θέλει συνεχή προσπάθεια

Ο CEO της Alpha Bank Κύπρου, κ. Μίλτος Μιχαηλάς, υπέδειξε στην «Κ» πως τα ταξίδια σαν αυτά είναι υψίστης σημασίας, καθώς ο Κύπριος πρέπει να πηγαίνει στην Αμερική για να καταλάβει τι επενδύσεις θέλουν οι Αμερικανοί. «Είμαστε σε πολύ μικρή χώρα για να διερευνήσουν τις επενδύσεις στην Κύπρο, πρέπει να επισκεπτόμαστε εμείς την Αμερική τακτικά για να προσελκύσουμε επενδυτές από τις ΗΠΑ», σχολίασε εμφορικά.

Ο κ. Μιχαηλάς τόνισε ότι ήταν ένα πρώτο καλό βήμα αυτό το ταξίδι για τη χώρα και οι Κύπριοι τραπεζίτες είδαν πως υπάρχει γόνιμο έδαφος για προσέλκυση επενδύσεων. «Σίγουρα θέλει προσπάθεια», συμπλήρωσε, λέγοντας ότι «πρέπει να γίνουν κατανοητές οι ανάγκες της συγκεκριμένης αγοράς». Ο CEO της Alpha Bank Κύπρου τόνισε ότι το ταξίδι ήταν σίγουρα προς όφελος της χώρας, είχε μόνο θετικό πρόσημο και έγινε σαφές η ανθεκτικότητα και οι προοπτικές του κυπριακού τραπεζικού συστήματος.

Bad timing

Οι ανακοινώσεις των δασμών του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, που μεταξύ άλλων αποτελούσαν και κύριο άξονα του οικονομικού προγράμματός του, «έπεσαν» πάνω στο «επενδυτικό σαφάρι» της Κύπρου στις ΗΠΑ. Ως γεγονός, οι δασμοί που ανακοίνωσε ώστε να μειωθεί το χάσμα μεταξύ της αξίας των εισαγωγών και των εξαγωγών που πραγματοποιούν οι ΗΠΑ από και προς τρίτες χώρες μονοπώλησαν στο περιθώριο των συναντήσεων που είχε η κυπριακή αποστολή και τα «φώτα τράβηξαν» όπως ήταν φυσικό η σημαντική πτώση των χρηματιστηρίων τις ημέρες μετά τις ανακοινώσεις. Για την περίπτωση της Κύπρου δεν ελέγχθη κάτι συγκεκριμένο, αλλά έγινε κατανοητό από όλες τις πλευρές πως μια συνολική επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου μπορεί να μειώσει τη ζήτηση για κυπριακά προϊόντα και υπηρεσίες και αποτελεσματικά να περιορίσει τις προοπτικές ανάπτυξης. Γενικότερα, εξάλλου, μία αυξημένη αβεβαιότητα επιβαρύνει το επενδυτικό κλίμα, και αυτό δεν έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση της Κύπρου.

Ο πόλεμος των δασμών ευνοεί τη μείωση του ρεύματος

Η πτωτική τάση της τιμής του πετρελαίου δημιουργεί θετικές προοπτικές στα τιμολόγια της ΑΗΚ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Οι αναταράξεις που προκαλούνται στις διεθνείς οικονομίες από την πολιτική των δασμών που εφαρμόζει ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ ενδεχομένως να έχουν ευεργετικές επιπτώσεις στις τιμές των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο. Η μείωση που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου, καυσίμου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, δημιουργεί προϋποθέσεις παρόμοιες με αυτές κατά την περίοδο της

Μείωση του ηλεκτρικού ρεύματος μέχρι και 10% βλέπει ο Χαράλαμπος Έλληνας από την πτώση της διεθνούς τιμής του πετρελαίου στα 65 δολάρια το βαρέλι. Μείωση που θα εξαρτηθεί από δυο παράγοντες.

υγιεινομικής κρίσης όπου και τότε η πτώση της τιμής του πετρελαίου είχε σπρώξει την τιμή της κιλοβατώρας στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος κοντά στα 0,20 σεντ. Παράγοντες της αγοράς ενέργειας στην Κύπρο αφιόνουν ανοιχτό το ενδεχόμενο να σημειωθεί επανάληψη του φαινομένου, ωστόσο σημειώνουν πως η όλη κατάσταση θα ξεδιαλύνει τους επόμενους μήνες και εφόσον δεν σημειωθεί ανάκαμψη του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές. Στην Αρχή Ηλεκτρικού, η πορεία του μαύρου χρυσού παρακολουθείται καθημερινά προκειμένου ο π-

μικρατικός οργανισμός να επωφεληθεί προαγοράζοντας ποσότητες πετρελαίου, κάτι που είχε συμβεί και την περίοδο της πανδημίας. Την ίδια ώρα, τεχνοκράτες βάζουν στην εξίσωση μιας ενδεχόμενης μείωσης του ηλεκτρικού ρεύματος και τις κινήσεις που έχουν γίνει από πλευράς του ΟΠΕΚ να αποφασίσει δυο διαδοχικές αυξήσεις στην ημερήσια παραγωγή πετρελαίου, απόφαση που φαίνεται να συμβάλλει στη πτώση των τιμών.

Προαγορά

Με βάση την πολιτική που εφαρμόζει η ΑΗΚ, εάν και εφόσον σημειωθεί μείωση των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος, αυτή δεν αναμένεται να γίνει ορατή από τους καταναλωτές πριν από τον ερχόμενο Ιούνιο. Όπως εξήγησε στην «Κ» η εκπρόσωπος Τύπου της ΑΗΚ, Χριστίνα Παπαδοπούλου, ο ημικρατικός οργανισμός διατηρεί αποθεματικά καυσίμου για τρεις μήνες. Αυτό σημαίνει πως ακόμα και αν συνεχισθεί η μείωση του πετρελαίου, τα τιμολόγια της ΑΗΚ θα διαφοροποιηθούν όταν στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος θα χρησιμοποιηθούν ποσότητες πετρελαίου οι οποίες θα αγορασθούν το επόμενο διάστημα. Επί του προκειμένου το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ δεν αποκλείεται να προχωρήσει σε προαγορά καυσίμου προκειμένου να επωφεληθεί από τις χαμηλές τιμές. Εδώ πρέπει να υπενθυμίσουμε πως η ΑΗΚ παραλαμβάνει καύσιμα κάθε δυο εβδομάδες.

Η μείωση

Στον ημικρατικό οργανισμό αποφεύγουν να προσδιορίσουν έστω και κατά προσέγγιση το ύψος μείωσης των τιμολογίων. Ωστόσο, η αγορά ενέργειας με τα σημερινά δεδομένα και εφόσον

Το ενδεχόμενο προαγοράς καυσίμου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας απασχολεί ήδη το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ, προκειμένου να είναι σε θέση να μειώσει τα τιμολόγια όχι πριν από τον ερχόμενο Ιούνιο.

η μείωση συνεχισθεί το επόμενο διάστημα, εκτιμά πως η μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος θα κινηθεί κοντά στο 10%. Ο Χαράλαμπος Έλληνας εμφανίσθηκε βέβαιος στην «Κ» ότι θα υπάρξουν μειώσεις, οι οποίες θα επηρεασθούν από δυο παράγοντες. Ο

ένας είναι η τιμή του πετρελαίου μετά τις ανακοινώσεις των δασμών, μια εξέλιξη που όπως λέει δημιουργεί αβεβαιότητα στην παγκόσμια οικονομία. Ο κ. Έλληνας σημείωσε πως η τιμή του Μπρεντ πριν τις ανακοινώσεις του Αμερικανού προέδρου ήταν στα 75 δολάρια το βαρέλι. Μετά τις ανακοινώσεις ξεκίνησε η υποχώρηση και σήμερα είναι στα 65 δολάρια το βαρέλι. Ο κ. Έλληνας υπολογίζει τη μείωση του πετρελαίου κοντά στο 10%, ποσοστό που θα μετακυλήσει στα τιμολόγια ρεύματος εάν η ΑΗΚ προχωρήσει σε προαγορά

λάριο το βαρέλι. Μετά τις ανακοινώσεις ξεκίνησε η υποχώρηση και σήμερα είναι στα 65 δολάρια το βαρέλι. Ο κ. Έλληνας υπολογίζει τη μείωση του πετρελαίου κοντά στο 10%, ποσοστό που θα μετακυλήσει στα τιμολόγια ρεύματος εάν η ΑΗΚ προχωρήσει σε προαγορά

καυσίμου με τις παρούσες τιμές. Ο άλλος παράγοντας που σπρώχνει τη διεθνή τιμή του πετρελαίου προς τα κάτω, κατά τον κ. Έλληνα, είναι ο μακροχρόνιος σχεδιασμός του ΟΠΕΚ να αυξήσει την ημερήσια παραγωγή πετρελαίου, πριν τους νέους δασμούς. Αρχικά ο ΟΠΕΚ είχε ανακοινώσει αύξηση στις ημερήσιες παραγωγές στα 135 χιλιάδες βαρέλια. Μετά τις ανακοινώσεις Τραμπ προχώρησε σε νέα αύξηση, 400 χιλιάδες βαρέλια ημερησίως. Οι δυο παράγοντες αυτοί, κατά τον κ. Έλληνα, ευθύνονται για τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου.

Οι κινήσεις

Παρακολουθώντας τις αντιδράσεις των διεθνών αγορών ο κ. Έλληνας σημειώνει τις τάσεις διόρθωσης που παρουσίασαν την Τρίτη κάποια χρηματιστήρια μετά τις πτώσεις. Ο ίδιος εκτιμά ότι οι ενδείξεις που υπάρχουν, οδηγούν στο συμπέρασμα εξομάλυνσης της χρηματιστηριακής αγοράς. Εάν και εφόσον οι τάσεις οδηγήσουν και πάλι σε άνοδο, σε μια τέτοια περίπτωση θεωρείται βέβαιο πως η τιμή του πετρελαίου θα ανακάμψει. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο η ΑΗΚ πιστεύεται πως θα πρέπει να κινηθεί γρήγορα προκειμένου να επωφεληθεί από το διεθνές περιβάλλον με την προαγορά καυσίμου. Ήδη, το όλο θέμα φαίνεται να βρίσκεται στο επίκεντρο συζητήσεων με τα υπουργεία Οικονομικών και Ενέργειας. Ένας άλλος παράγοντας που ενδεχομένως να επηρεάσει την τιμή του πετρελαίου, κατά τον κ. Έλληνα, είναι πιθανή αναθεώρηση της πολιτικής του ΟΠΕΚ να προχωρήσει σε μείωση της ημερήσιας παραγωγής στο μέλλον προκειμένου να συγκρατήσει τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου στο σενάριο που συνεχισθεί η πτωτική πορεία.

Συγκρατημένη αισιοδοξία για τις κρατήσεις του Πάσχα

Σε καλά επίπεδα οι πληρότητες
των ξενοδοχείων στις 10 με 22 Απριλίου

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Θετικές ενδείξεις για την τουριστική κίνηση καταδεικνύουν οι προκρατήσεις που έχουν γίνει για την περίοδο του Πάσχα. Τόσο η αυξημένη επιβατική κίνηση στα αεροδρόμια της Κύπρου όσο και οι πληρότητες των ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, που παραμένουν ανοικτά κατά την περίοδο των εορτών του Πάσχα, δείχνουν ότι το 2025 θα αποτελέσει μια καλή τουριστική χρονιά με τους αριθμούς να κυμαίνονται πάνω-κάτω στα ίδια επίπεδα με το 2024, που ήταν και χρονιά ορόσημο για τον τουρισμό καθώς ξεπεράστηκαν για πρώτη φορά τα 4 εκατομμύρια αφίξεων και τα 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε τουριστικά έσοδα. Όπως εξηγούν οι τουριστικοί φορείς στην «Κ», οι επιδόσεις του Πάσχα είναι ενδεικτικές για το τι θα ακολουθήσει την υπόλοιπη καλοκαιρινή σεζόν.

Αυξημένη κινητικότητα αναφορικά με τις τουριστικές αφίξεις σημειώνουν η 2η και η

Πάφος, Αμμόχωστος και Λάρνακα συγκεντρώνουν τις περισσότερες προκρατήσεις.

3η εβδομάδα του Απριλίου, ενώ η 1η και η τελευταία εβδομάδα του μήνα καταγράφουν χαμηλούς αριθμούς πληρότητας. Στην αυξημένη τουριστική άνοδο τις ημέρες του Πάσχα συνέπεται το γεγονός ότι φέτος η ημερομηνία εορτασμού του Πάσχα στις 20 Απριλίου 2025 συμπίπτει για τους Ορθόδοξους και τους Καθολικούς.

Την ίδια ώρα οι Κύπριοι ετοιμάζουν βαλίτσες για να περάσουν το φετινό Πάσχα εκτός Κύπρου, με τις πτήσεις σε προορισμούς που προσφέρονται για τους εορτασμούς της θρησκευτικής εορτής να έχουν την τιμητική τους.

+10% στις προκρατήσεις

Αυξημένες κατά 10% παρουσιάζονται οι προκρατήσεις για την περίοδο των γιορτών του Πάσχα στα ξενοδοχεία της Κύπρου συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο πέρσι, σύμφωνα με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ).

Η περίοδος κατά την οποία καταγράφονται πολύ καλά ποσοστά στις πληρότητες των ξενοδοχείων είναι από τις 10 μέχρι τις 22 του Απριλίου, σημειώνει ο Σύνδεσμος των ξενοδόχων, καθώς οι Ευρωπαίοι που πρόκειται να ταξιδέψουν έχουν την ευκαιρία να προσθέσουν ορισμένες επιπλέον ημέρες στις διακοπές τους πέραν από αυτές της Μεγάλης Εβδομάδας.

Όπως πληροφορούμαστε από τον ΠΑΣΥΞΕ, η μέση διάρκεια διακοπών των τουριστών κατά την περίοδο του Πάσχα ανέρχεται στις 7 με 8 ημέρες. Υψηλότερες του μέσου όρου αναμένονται οι πληρότητες στις τουριστικές παραλιακές περιοχές της Πάφου και της ελεύθερης Αμμοχώστου, σύμφωνα με τις προκρατήσεις που έχουν γίνει, τονίζει ο αρμόδιος Σύνδεσμος.

Ειδικότερα, γύρω στο 70% υπολογίζονται οι μέσες πληρότητες για τις δύο πρώτες εβδομάδες του Απριλίου, στα ξενοδοχεία της Πάφου. Στο 60% υπολογίζονται οι πληρότητες στα ξενοδοχεία της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου

την περίοδο των εορτών του Πάσχα, ενώ στα ίδια επίπεδα φτάνουν οι πληρότητες και στα ξενοδοχεία της Λάρνακας.

Αναφορικά με τις τουριστικές αγορές οι οποίες επιλέγουν την Κύπρο κατά τη φετινή περίοδο του Πάσχα, τα στοιχεία των προκρατήσεων επισημαίνουν ότι πρόκειται κυρίως για κεντροευρωπαίους, από Αυστρία, Τσεχία, Γερμανία, Ουγγαρία, Πολωνία και Σλοβενία. Ταυτόχρονα, οι Άγγλοι φαίνεται ότι προτιμούν τη χώρα μας και για τις πασχαλινές τους διακοπές, ενώ σημαντική άνοδο στις αφίξεις συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο πέρσι καταγράφει η αγορά του Ισραήλ.

Εξάλλου, η επιβατική κίνηση σημείωσε αυ-

Σε **Ελλάδα**, Πολωνία και Γαλλία περνούν το Πάσχα οι Κύπριοι - Επιλέγουν μικρές αποδράσεις των τεσσάρων με πέντε ημερών.

ξηση της τάξης του 6% τον Μάρτιο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία, οι αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου υποδέχτηκαν

707.304 επιβάτες κατά τη διάρκεια Μαρτίου 2025, σημειώνοντας αύξηση 5,91% σε σχέση με το 2024, ενώ συνεχίζει να καταγράφεται η μεγαλύτερη διαχρονικά διακίνηση επιβατών

για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου, με αύξηση της τάξης του 6,79% σε σύγκριση με το 2024.

Σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Μεταφορών, ακολουθώντας τις θετικές τάσεις του 2024, ο όγκος επιβατών στον αερολιμένα Λάρνακας παρουσίασε αύξηση κατά 15,17%, ενώ στον αερολιμένα Πάφου καταγράφηκε μείωση 11,45%, σε σύγκριση με το 2024.

Με κύριες αγορές αυτές της Ελλάδας, του Ηνωμένου Βασιλείου, του Ισραήλ, της Πολωνίας και της Γερμανίας, η κίνηση αεροσκαφών αυξήθηκε κατά 5,85% σε σχέση με το 2024 και ανήλθε στις 5.921 πτήσεις.

Η μεγαλύτερη αύξηση σε απόλυτους αριθμούς παρουσιάστηκε στον αερολιμένα Λάρνακας στα δρομολόγια με Ισραήλ, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Πολωνία, Αρμενία, ενώ στον αερολιμένα Πάφου αυξήσεις είχαμε σε Γερμανία, Ισραήλ, Σουηδία, Λιθουανία και Ιρλανδία.

Μικρές αποδράσεις Κυπρίων

Έκλεισαν ήδη τα ταξίδια τους για το εξωτερικό οι Κύπριοι για να γιορτάσουν το Πάσχα εκτός Κύπρου. Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Ταξιδιωτικών και Τουριστικών Πρακτόρων Κύπρου (ΑΤΤΑ) Κύπριοι επέλεξαν και φέτος μικρές αποδράσεις των 4 με 5 ημερών. Η χώρα προτίμησής τους είναι η Ελλάδα, καθώς επιδιώξη τους είναι να συνδυάσουν τις ημέρες των διακοπών με τη θρησκευτική γιορτή του Πάσχα. Πρώτη σε προτίμηση η Κέρκυρα, η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, ο Βόλος, το Πήλιο, η Καστοριά, η Πελοπόννησος και η Αράχωβα.

Από εκεί και πέρα, ζήτηση σημείωσαν κυρίως ευρωπαϊκοί προορισμοί – Ιταλία, Γαλλία, Αυστρία, Γερμανία, Πολωνία και βεβαίως η Βρετανία. Οι περισσότεροι κάτοικοι Κύπρου που επιλέγουν διακοπές αυτή την περίοδο έχουν προαγοράσει πακέτα διακοπών, ωστόσο υπάρχουν και ορισμένοι οι οποίοι θα κλείσουν τις πασχαλινές τους διακοπές την τελευταία στιγμή με δεδομένο ότι θα βρουν τις τιμές ψηλότερες.

Αεροπορική συνδεσιμότητα

Σημειώνεται ότι η αεροπορική συνδεσιμότητα της χώρας έχει βελτιωθεί περαιτέρω, δίνοντας δικαιολογημένα ελπίδες για ακόμα μεγαλύτερη τουριστική ροή. Σύμφωνα με το φετινό πτητικό πρόγραμμα, η Κύπρος το 2025 θα συνδέεται αεροπορικά με 39 διαφορετικές χώρες. Ιδιαίτερη πρόοδος έχει σημειωθεί στη γεωγραφική αγορά, με πτήσεις πλέον από δέκα αεροδρόμια της χώρας – ένας αριθμός-ρεκόρ για την Κύπρο, όπως έγινε γνωστό από αρμόδιους φορείς του κλάδου.

Νέα δρομολόγια προστέθηκαν επίσης από αναδυόμενες αγορές, όπως η Ρουμανία, ενώ επανήλθαν πτήσεις από Σαουδική Αραβία και άλλες χώρες της Μέσης Ανατολής, ενισχύοντας τον πολυεθνικό χαρακτήρα των επισκεπτών της Κύπρου.

Σε πορεία άνθησης οι σχέσεις Λευκωσίας - Αμπου Ντάμπι

Επιβεβαιώνει η επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών Κωνσταντίνου Κόμπου στα ΗΑΕ το εξαιρετικό επίπεδο διμερούς συνεργασίας

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Ως επιβεβαιωτική των άριστων διμερών σχέσεων Λευκωσίας - Αμπου Ντάμπι αποτιμάται η διήμερη περιοδεία του υπουργού Εξωτερικών, Κωνσταντίνου Κόμπου, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα – σε μια κρίσιμη συγκυρία για την περιοχή αλλά και διεθνώς, λόγω των καταιγιστικών εξελίξεων που φέρνει ο οικονομικός πόλεμος του Ντόναλντ Τραμπ, αλλά και της συνεχιζόμενης κρίσης στη Μέση Ανατολή με φόντο τον πόλεμο Ισραήλ-Χαμάς. Η επίσκεψη έχει επίσης και την προέκταση της συνεργασίας ΕΕ - χωρών του Κόλπου, διάσταση στην οποία η Λευκωσία αποδίδει στρατηγική σημασία στα πλαίσια και της ενεργητικής προετοιμασίας για την Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που αναλαμβάνει στο πρώτο εξάμηνο του 2026.

Επαφές και ατζέντα

Στα πλαίσια της διήμερης επίσκεψης

του κ. Κόμπου στα ΗΑΕ, υπήρξαν συναντήσεις με τον αναπληρωτή πρωθυπουργό και υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων Σείχη Abdullah bin Zayed Al Nahyan, καθώς και με την υφυπουργό Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας κα Reem Al Hashimi – μέλος του χαρτοφυλακίου της οποίας περιλαμβάνει και τη διεθνή οικονομική συνεργασία. Στην ατζέντα συζητήθηκαν οι τελευταίες εξελίξεις στην περιοχή με έμφαση στην ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή καθώς και, εκτενώς, το ζήτημα της Συρίας μετά την αλλαγή παραδείγματος και την πτώση του καθεστώτος Άσαντ.

Υπενθυμίζεται πως η ΚΔ, επίσημα, είχε επαφές με τη νέα μεταβατική κυβέρνηση της Συρίας, υπό τον αλ Σαράα («αλ Τζολάνι») με το Αμπου Ντάμπι να αποτελεί χώρα η οποία βλέπει με δυσπιστία τις εξελίξεις στη Δαμασκό – και όντας από τα πρώτα κράτη που είχε

ΗΑΕ και Κύπρος τα τελευταία χρόνια διανύουν περίοδο άνθησης των διμερών οικονομικών σχέσεων στους τομείς του εμπορίου, του τουρισμού και των υπηρεσιών.

ομαλοποιήσει, μετά το 2019, τις σχέσεις του με το καθεστώς Άσαντ. Συνεπώς, η Λευκωσία ενημέρωσε το Αμπου Ντάμπι και για το πώς διαβλέπει τις εξελίξεις στο εν λόγω μέτωπο, στα πλαίσια της στενής στρατηγικής σχέσης που αναδύεται τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον, τα ΗΑΕ αποτελούν για τη Λευκωσία σημαντική χώρα του Κόλπου δεδομένης της ένταξής τους στο σχήμα της τριμερούς διπλωματίας με τα κράτη της

περιοχής, της οικονομικής στήριξης της πρωτοβουλίας «Αμάλθεια» της ΚΔ για ανθρωπιστική βοήθεια στη Γάζα και για λόγους που συνδέονται με τον τουρισμό και το διμερές εξωτερικό εμπόριο.

Προώθηση Προεδρίας

Η Λευκωσία εντάσσει επισκέψεις εργασίας με κράτη των χωρών ΜΕΝΑ και στα πλαίσια της προώθησης της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που αναλαμβάνει, για δεύτερη φορά, στις αρχές του νέου έτους. Επί τούτου, διεκδικεί να διατηρήσει τον ρόλο του έντιμου διαμεσολαβητή ως προς τις εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κράτη-μοναρχίες του Κόλπου και, επιπλέον, να αναδείξει προς αυτά τις στρατηγικές προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας στην Ε.Ε. Επί τούτου, ο κ. Κόμπος ενημέρωσε τον ομόλογο του Al Nahyan, καθώς και για τις εξελίξεις στο Κυπριακό, μιας και

τα ΗΑΕ διατηρούν επί τούτου, διαχρονικά, στάση αρχών που έχει και διπλωματικές προεκτάσεις στον Οργανισμό Ισλαμικής Συνεργασίας (ΟΙΣ) – που πάντα απασχολεί την κυπριακή διπλωματία λόγω του ψευδοκράτους.

Ως προς την Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Λευκωσία, όπως μαθαίνει η «Κ» από έγκυρες πηγές, προγραμματίζει συγκεκριμένες ενέργειες σε σχέση με τις χώρες ΜΕΝΑ που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

Συγκροτημένο διάλογο Ε.Ε. - χωρών του αραβομουσουλμανικού κόσμου. Πρωτοβουλίες σε σχέση με ζητήματα που άπτονται της ανθρωπιστικής βοήθειας στην περιοχή και της οικονομικής συνεργασίας σε πολλαπλούς άξονες πολιτικής.

Πρωτοβουλίες για έναρξη οργανωμένου διαθρωσκευτικού διαλόγου με έμφαση σε κράτη όπου η συμπεριληψη αποτελεί βασική προϋπόθεση εκ μέρους της ΕΕ – όπως π.χ. η Συρία.

Οικονομικές σχέσεις

ΗΑΕ και Κύπρος τα τελευταία χρόνια διανύουν περίοδο άνθησης των διμερών οικονομικών σχέσεων στους τομείς του εμπορίου, του τουρισμού και των υπηρεσιών. Ένας τομέας που προχωρά σταθερά είναι η συνεργασία στα θέματα τεχνικής νομοσχέσης (ΑΙ) και αναβάθμισης των κυβερνητικών υπηρεσιών της Κύπρου με e-governance, στο οποίο τα ΗΑΕ είναι πρωτοπόροι. Επιπλέον, η αγορά των ΗΑΕ είναι σταθερός προορισμός κυπριακών προϊόντων – κυρίως χαλλούμι και ελαιόλαδο. Έτσι, σημαντικοί τομείς παραμένουν ο τουρισμός και η ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ, καθώς και η στενή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης. Υπενθυμίζεται πως ιστορικά, οι διμερείς σχέσεις χρονολογούνται από το 1960, ενώ και αρκετές δεκαετίες, όπως καταδεικνύεται και από την επίσημη επίσκεψη του πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, στα ΗΑΕ το 1975.

Τα πρώτα αντίποινα από την Ευρώπη

Πάνω από 20 δισ. ευρώ σε αμερικανικές εισαγωγές επηρεάζουν οι δασμοί τους οποίους αναμένεται να εγκρίνουν σήμερα τα κράτη μέλη

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες,
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Σήμερα είναι η ώρα της αλήθειας για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς αναμένεται η έγκριση από τα κράτη μέλη του καταλόγου των προϊόντων που η Ευρώπη εισάγει από τις ΗΠΑ, ως απάντηση στους δασμούς κατά των εισαγωγών σιδήρου και χάλυβα, με τους νέους δασμούς να επηρεάζουν περίπου 22 δισ. ευρώ σε αμερικανικές εισαγωγές.

Ο κατάλογος, όπως μεταδίδεται στις Βρυξέλλες μέσα από διαρροές σε μεγάλα πρακτορεία, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων δασμούς μέχρι και 25% σε προϊόντα όπως η σόγια, το ρύζι, πλαστικά προϊόντα, ρούχα, ξηροί καρποί, καλλυντικά και οδοντικό νήμα.

Δεν περιλαμβάνει όμως αλκοολούχα προϊόντα, όπως το μπουρμπόν, αντανακλώντας τις ανησυχίες που εκφράστηκαν από μεγάλα κράτη μέλη - παραγωγούς κρασιού (Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία), συνεισφέροντας έτσι στο ότι εκτός απροόπτου δεν θα υπάρξουν αρκετές διαφωνίες για απόρριψή τους

Στόχος της Κομισιόν αλλά και των κρατών μελών δεν είναι μόνο να περάσουν οι αποφάσεις, αλλά να υπάρξει ομοφωνία ώστε το μήνυμα προς τις ΗΠΑ να είναι ισχυρότερο.

(κάτι που χρειάζεται ειδική πλειοψηφία χωρών που θα θελήσουν να ψηφίσουν κατά).

Στόχος πάντως της Κομισιόν, αλλά και των κρατών μελών, δεν είναι μόνο να περάσουν οι αποφάσεις, αλλά να υπάρξει ομοφωνία ώστε το μήνυμα προς τις ΗΠΑ να είναι ισχυρότερο. Κάτι ιδιαίτερα σημαντικό δεδομένης της τακτικής της αμερικανικής κυβέρνησης, η οποία επιχειρεί να οδηγήσει τα κράτη μέλη στο να προσεγγίσουν ξεχωριστά τις εμπορικές σχέσεις με τη Ουάσιγκτον.

Η Κομισιόν την ίδια στιγμή επιμένει να συνιστά ψυχραιμία και να διαβεβαιώνει πως η απάντηση την οποία επεξεργάζεται για τους υπόλοιπους δασμούς (για την αυτοκινητοβιομηχανία που ισχύουν από τις 3 Απριλίου και των καθεδικών δασμών που ισχύουν από σήμερα) θα είναι «σταδιακή, ψυχραιμία, ρυθμισμένη και στοχευμένη» όπως ανέφερε ο εκπρόσωπος της Κομισιόν, Όλοφ Γκίλ την Τρίτη. Η ΕΕ συνεχίζει να μην τοποθετείται κατά πόσο θα μπο-

Τηλεφωνική συζήτηση είχε χθες η πρόεδρος της Κομισιόν Φον ντερ Λάιεν με τον Κινέζο πρωθυπουργό, Λι Τσιανγκ, με αντικείμενο μεταξύ άλλων και την ανταλλαγή απόψεων για επίλυση των διμερών προβλημάτων όπως η πρόσβαση ευρωπαϊκών εταιρειών στην αγορά της χώρας.

ρούσε να εντάξει στους δασμούς τις υπηρεσίες και τους κολοσσούς τεχνολογίας, αλλά και το ενδεχόμενο ενεργοποίησης του εργαλείου κατά του οικονομικού εξαναγκασμού, το οποίο δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ και το οποίο θα έλυνε τα χέρια της Κομισιόν για να διευρύνει τους δασμούς.

Την ίδια στιγμή, στην εξίσωση για την ΕΕ μπαίνει και η Κίνα, καθώς οι Βρυξέλλες επιχειρούν να προλάβουν τις επιπτώσεις των δασμών των ΗΠΑ προς τη χώρα.

Μηδέν - μηδέν

Η απάντηση της ΕΕ έρχεται εν μέσω της δημόσιας πλέον άρνησης των ΗΠΑ, μέσω δηλώσεων Τραμπ, να συζητήσουν την πρόταση για εκατέρωθεν μηδενικούς δασμούς στην αυτοκινητοβιομηχανία και τα βιομηχανικά αγαθά. Στις δηλώσεις του ο κ. Τραμπ αντιπρότεινε τη δέσμευση της ΕΕ για αγορά ενέργειας από τις ΗΠΑ ώστε να μειωθεί το αρνητικό ισοζύγιο στο εμπόριο. Καθένα πάντως από αυτά τα δύο στοιχεία

δεν είναι νέο. Όπως σημείωσε την Τρίτη ο εκπρόσωπος της Κομισιόν, η πρόταση για μηδενικούς δασμούς χρονολογείται από την πρώτη πενταετία Τραμπ. Η ιδέα για αγορά περισσότερου υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου από τις ΗΠΑ ήταν επίσης κάτι το οποίο έθεσαν ως ιδέα οι Βρυξέλλες στην Ουάσιγκτον αμέσως μετά την επανεκλογή Τραμπ, όμως δεν συζητήθηκε πιο συγκεκριμένα.

Η ΕΕ πάντως αρνείται την ερμηνεία των ΗΠΑ που θέλουν τις Βρυξέλλες να έχουν θέσει εμπόδια στις αμερικανικές εισαγωγές που δεν αποτελούν δασμούς, όπως για παράδειγμα μέσω υγειονομικών κανονισμών για το τι μπορεί να εισάγεται στην ΕΕ ή μέσω της επιβολής ΦΠΑ. Μεταξύ άλλων, η ΕΕ δεν δέχεται πως η Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές, την οποία επικαλείται η αμερικανική πλευρά, αποτελούν μη-δασμολογικά εμπόδια στο εμπόριο.

Παράγοντας Κίνα

Η ανησυχία της ΕΕ όσον αφορά την

Κίνα και τις διάφορες παραβιάσεις των αρχών του διεθνούς εμπορίου από το Πεκίνο, πάντως, δεν αποτρέπει τις Βρυξέλλες από το να επιχειρήσουν να έρθουν σε καλύτερο συντονισμό με τη χώρα, μεταξύ άλλων καθώς υπάρχει ήδη ο κίνδυνος οι δασμοί των ΗΠΑ να οδηγήσουν σε ανακατεύθυνση φτηνών εξαγωγών από την Κίνα προς την Ευρώπη. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η χθεσινή τηλεφωνική συζήτηση της προέδρου Φον ντερ Λάιεν με τον Κινέζο πρωθυπουργό, Λι Τσιανγκ, με αντικείμενο μεταξύ άλλων και τη συζήτηση για την επίλυση των διμερών προβλημάτων όπως την πρόσβαση ευρωπαϊκών εταιρειών στην αγορά της χώρας. Σύμφωνα με την Κομισιόν, ο διάλογος με την Κίνα προχωρά με οριζόντια και τη σύγκληση συνόδου κορυφής με τη χώρα το καλοκαίρι, και αποτελεί συνέχεια—σύμφωνα με τις Βρυξέλλες—της προσέγγισης πως η ΕΕ πρέπει να μειώσει τους κινδύνους εξάρτησης αλλά όχι τη συνεργασία.

Προσεκτική η Κύπρος

Εν τω μεταξύ, η Κύπρος ταυτίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη γραμμή για την ανάγκη ενιαίας στάσης από τα κράτη μέλη της ΕΕ, ωστόσο στις συζητήσεις που γίνονται μεταξύ των κρατών μελών, όπως στην έκτακτη σύνοδο των Υπουργών Εμπορίου τη Δευτέρα στο Λουξεμβούργο, τάσσεται υπέρ της διατήρησης του διαλόγου με τις ΗΠΑ.

Όπως και να έχει, η Κύπρος δεν διαφοροποιείται από τη θέση στην οποία συγκλίνουν οι 27 για τη λήψη στοχευμένων και αναλογικών μέτρων για την προστασία των επιχειρήσεων και των καταναλωτών στην ΕΕ, και για ενίσχυση εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων με άλλες χώρες, αλλά και για την ανάγκη να βρεθεί τρόπος καλύτερης συνεργασίας με την Κίνα.

Πέρα από το αμιγώς εμπορικό πεδίο, και σε πολιτικό επίπεδο η Λευκωσία συντάσσεται με την πανευρωπαϊκή αμφωνία στο ενδεχόμενο πλήρους διαρρηξης των σχέσεων με τις ΗΠΑ, τόσο σε σχέση με την κατάσταση στην Ου-

κρανία όσο και ευρύτερα. Η Κύπρος μάλιστα έχει ειδικό ενδιαφέρον να μην κάψει τις γέφυρες και να χτίσει πάνω στη σχέση που έχει αρχίσει να ενισχύεται από την προηγούμενη διακυβέρνηση.

Όσον αφορά τις ευρύτερες σχέσεις, πάντως, η κυβέρνηση αποφεύγει να σχολιάσει ανοικτά τα όσα συμβαίνουν με τους δασμούς από τις ΗΠΑ, καθώς βάσει των εσωτερικών αναλύσεων που έγιναν από το ΥΠΟΙΚ δεν φαίνεται να επηρεάζουν την Κύπρο άμεσα. Γίνεται όμως κατανοητό πως οι επιπτώσεις στις οικονομίες της Ευρώπης θα έχουν αντίκτυπο και στην Κύπρο, μεταξύ άλλων μέσω του τουρισμού, αλλά και μέσω των δυνατοτήτων των εταιρειών για τις επενδύσεις που επιδιώκει η χώρα. Σε δήλωσή του τη Δευτέρα, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Χριστόδουλος Πατσολίδης, σημείωσε πως γίνεται επεξεργασία των σεναρίων από την ΚΤΚ στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού στήματος, για να ανακινωθούν τον Ιούνιο.

Σπασμένο τηλέφωνο Ευρωπαϊκή Ένωση - ΗΠΑ

Τα κενά επικοινωνίας στους δασμούς, αναδεικνύουν το γενικότερο χάσμα στις σχέσεις Βρυξελλών - Ουάσιγκτον

Του **ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΣΑΝΘΟΥΛΗ**

Η Ε.Ε. αναμένεται σήμερα να προχωρήσει στην έγκριση αντιστάσεων στους δασμούς Τραμπ επί του αλουμινίου και του χάλυβα, αλλά στην πρώτη γραμμή προτεραιότητων των Βρυξελλών και όλων σχεδόν των κρατών-μελών, είναι η ενίσχυση της θέσης του ευρωπαϊκού κλαμπ, ώστε σε μια ενδεχόμενη διαπραγματεύση με την Ουάσιγκτον να βρίσκονται όσο είναι δυνατόν, σε ισχυρότερη θέση.

Αυτό ωστόσο που δυσκολεύει την ευρωπαϊκή προσπάθεια, δεν είναι μόνο η προσωπικότητα και η αμφιλεγόμενη ατζέντα του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος απέρριψε την πρόταση της Ε.Ε. για αμοιβαία μηδενικούς δασμούς στα βιομηχανικά προϊόντα και επανέφερε στο τραπέζι τη «ξαναζεσταμένη» πρόταση για αγορά αμερικανικής ενέργειας από την Ευρώπη, ύψους 350 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Αλλά είναι και οι αμοιβολίες που υπάρχουν σε κοινοτικούς κύκλους, κατά πόσον αφενός ο κ. Τραμπ που διαπραγματεύεται δημόσια, ενώπιον τηλεοπτικών συνεργείων, εννοεί αυτά που λέει. Και αφετέρου κατά πόσον οι ευρωπαϊκές θέσεις φτάνουν στον πλανητάρχη με τον τρόπο που επιθυμούν οι Βρυξέλλες.

Επί του προκειμένου, είναι αλήθεια ότι ο ευρωπαίος Επίτροπος για θέματα Εμπορίου, Μάρκος Σέφτσοβιτς, μεταφέρει με ευκρίνεια τις θέσεις της Ε.Ε. στην Ουάσιγκτον. Αλλά αυτό που προβληματίζει είναι ότι οι συνομιλητές του κοινοτικού αξιωματούχου, δεν είναι αυτοί που καθορίζουν το «παιγνίδι», καθώς δεν αποτελούν τον «σκληρό πυρήνα» των συνεργατών του Ντόναλντ Τραμπ, οι οποίοι από κοινού με τον πλανητάρχη, λαμβάνουν τις γνωστές αμφιλεγόμενες αποφάσεις, που τείνουν να προκαλέσουν παγκόσμιο οικονομικό τσουνάμι.

Ο Μάρκος Σέφτσοβιτς έχει επανειλημ-

μένα δηλώσει ότι οι συζητήσεις που έχει με την Ουάσιγκτον, χαρακτηρίζονται από ειλικρίνεια γύρω από το μείζον ζήτημα των δασμών, κάτι που δεν αμφισβητείται. Αυτό όμως που προκαλεί ερωτηματικά και έχει δημιουργήσει μπουρμπά μεταξύ κάποιων κρατών-μελών, είναι το γεγονός ότι στην αντίπερα όχθη, οι συνομιλητές του Μάρκος Σέφτσοβιτς, είναι ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου Howard Lutnick και ο εμπορικός αντιπρόσωπος των ΗΠΑ Jamieson Greer. Αν και δεν υποτιμάται το κανάλι επικοινωνίας που έχει η Ε.Ε. μαζί τους, οι εν λόγω Αμερικανοί επίσημοι δεν περιλαμβάνονται

Κοινοτική πηγή έλεγε στην «Κ» ότι «η πραγματικότητα είναι ωμή», ομολογώντας ότι «η Ε.Ε. δεν έχει πρόσβαση απευθείας ούτε στον ίδιο τον Ντόναλντ Τραμπ, αλλά ούτε και στον στενό του περίγυρο».

μεταξύ των στενών συνεργατών του Τραμπ, που συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων στην Ουάσιγκτον, επί του προκειμένου ζητήματος των δασμών.

Η Κομισιόν απέφυγε χθες να σχολιάσει κατά πόσο βρίσκεται σε επαφή με τα «σωστά πρόσωπα» στις ΗΠΑ, σημειώνοντας ότι θα μιλάμε με όλους, φτάνει να τεματιστεί το καθεστώς των δασμών.

Ανύπαρκτη πρόσβαση

Την ίδια ώρα, κοινοτική πηγή έλεγε στην «Κ» ότι «η πραγματικότητα είναι ωμή», ομολογώντας ότι «η Ε.Ε. δεν έχει πρόσβαση απευθείας ούτε στον ίδιο

Κανείς δεν ξέρει εάν οι θέσεις της Ε.Ε. φτάνουν στον πλανητάρχη, με τον τρόπο που αυτές μεταφέρονται στην Ουάσιγκτον από τον Μάρκος Σέφτσοβιτς.

τον Ντόναλντ Τραμπ, αλλά ούτε και στον στενό του περίγυρο», ήτοι τον αντιπρόεδρο JD Vance και τον προεδρικό σύμβουλο για θέματα εμπορίου Peter Navarro. Με άλλα λόγια, κανείς δεν ξέρει εάν οι θέσεις της Ε.Ε. φτάνουν στον πλανητάρχη, με τον τρόπο που αυτές μεταφέρονται στην Ουάσιγκτον από τον Μάρκος Σέφτσοβιτς. Και κυρίως, αυτό που προβληματίζει είναι ότι η ευρωπαϊκή επιχειρηματολογία και η εξαντλητική παράθεση της θέσης της Ε.Ε., που επιχειρεί ο Μάρκος Σέφτσοβιτς στις επαφές με την Ουάσιγκτον, είναι πιθανό να μην φτάνουν στη λεπτομέρειά τους

στον Ντόναλντ Τραμπ και τους συνεργάτες του, που συμμετέχουν στις αποφάσεις για την επιβολή δασμών.

«Εκ του αποτελέσματος, θα μπορούσε κάποιος να πει ότι οι θέσεις αυτές που μεταφέρει η Κομισιόν προς την Ουάσιγκτον, δεν έχουν επιρροή καθόλου την αμερικανική θέση επί των δασμών, τουλάχιστον επί του παρόντος», σημείωσε κοινοτικός επίσημος, εκφράζοντας την ελπίδα τα δεδομένα αυτά να διαφοροποιηθούν.

Γεγονός που αναδεικνύει το γενικότερο μεγάλο πρόβλημα ουσιαστικής επικοινωνίας Ουάσιγκτον και Βρυξελλών,

καθώς ο Αμερικανός πρόεδρος έχει πολύ αρνητικές απόψεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που συμμερίζεται και υποθετεί βεβαίως και ο αντιπρόεδρος του JD Vance, ο οποίος άλλωστε είχε δώσει δείγματα γραφής από τη Διάσκεψη του Μονάχου, ισοπεδώνοντας την Ε.Ε. και αμφισβητώντας ακόμη και την ύπαρξη δημοκρατίας στην Ευρώπη.

Βαθύτερα τα αίτια

Ανεξαρτήτως της έκβασης στο ζήτημα των δασμών, πηγές στις Βρυξέλλες εκτιμούν ότι τα αίτια που οδήγησαν την Ουάσιγκτον στις εμπορικές απο-

φάσεις κατά της Ε.Ε., είναι βαθύτερα από τις αμφιλεγόμενες οικονομικές αναλύσεις αριθμών, στις οποίες επιδίδεται ο Ντόναλντ Τραμπ. Χωρίς να αμφισβητούν ότι ο Αμερικανός πρόεδρος επιθυμεί να αποκομίσει και οικονομικά κέρδη, υποστηρίζουν ότι η στάση που τηρεί η Ουάσιγκτον «αναδεικνύει το γενικότερο ζήτημα της απουσίας επικοινωνίας, συνεργασίας, χημείας, αλλά ακόμη και εκτίμησης». Κάτι που πιστώνουν στη νέα αμερικανική διοίκηση, θεωρώντας ότι απορρέει από μια σειρά γεγονότων. Περιλαμβανομένων της «απόλυτης ταύτισης» της ηγεσίας των Βρυξελλών και δη της Ούρσουλας Φον ντερ Λάιεν με την προηγούμενη αμερικανική διοίκηση υπό τον Τζο Μπάιντεν, κάτι που φαίνεται να μην είναι διατεθειμένος να προπεράσει ο Ντόναλντ Τραμπ. Άλλωστε, η Ε.Ε. εξακολουθεί και σήμερα να στηρίζει την Ουκρανία, όπως ακριβώς έπραττε σε συνεργασία με τη διοίκηση Μπάιντεν, κάτι που βρίσκεται εκτός του δόγματός που επιδιώκει να απορρέει από μια σειρά γεγονότων. Προστίθενται και οι αντιπαραθέσεις—από την πρώτη θητεία Τραμπ—γύρω από τους αμυντικούς εξοπλισμούς των 23 χωρών της Ε.Ε. που είναι και μέλη της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας. Κάτι που τείνει μεν να διαφοροποιηθεί, καθώς δρομολογούνται αυξήσεις στις αμυντικές δαπάνες του συνόλου των κρατών-μελών της Ε.Ε., αλλά χωρίς να είναι βέβαιο κατά πόσον οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν να εγγυώνται την ευρωπαϊκή ομπρέλα άμυνας και ασφάλειας, για τις 23 ευρωπαϊκές χώρες που είναι παράλληλα και μέλη του ΝΑΤΟ. Αντίθετα, η επικρατούσα εκτίμηση παραπέμπει σε αποστασιοποίηση των Ηνωμένων Πολιτειών, κάτι που επιτείνει την ανησυχία σε όλο το φάσμα των ευρωαμερικανικών σχέσεων.

Εκτινάχθηκε η χρήση εναλλακτικών καναλιών για συναλλαγές

Καθοριστικός ο ρόλος των EMIs καθώς προχωρούν οι εξελίξεις για το ψηφιακό ευρώ και την τεχνολογία blockchain

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ο τομέας των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος και Πληρωμών (EMIs και PIs) στην Κύπρο γνωρίζει ραγδαία ανάπτυξη, γεγονός που καθιστά αναγκαία την εξέλιξη του ρυθμιστικού και εποπτικού πλαισίου. Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε σε πρόσφατη εκδήλωση ο εκτελεστικός σύμβουλος της Κεντρικής Τράπεζας, Γιώργος Καρατζιάς, η Κύπρος κατατάσσεται ήδη στην 4η θέση στην Ε.Ε. ως προς τον αριθμό των αδειοδοτημένων EMIs, ενώ η αγορά χαρακτηρίζεται από αυξανόμενο ενδιαφέρον και όγκο συναλλαγών.

Συγκεκριμένα, σήμερα λειτουργούν στην Κύπρο 12 Ιδρύματα Πληρωμών και 28 Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος, με αρκετές νέες αιτήσεις να βρίσκονται υπό αξιολόγηση. Αντίστοιχα, και η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιούνται μέσω EMIs και PIs έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και από 16 δις. ευρώ το 2019 ανήλθαν σε 70 δις. ευρώ το 2023. Ωστόσο, όπως επεσήμανε ο κ. Καρατζιάς, το 95% των εσόδων του τομέα προέρχεται από περιορισμένο αριθμό ιδρυμάτων, κάτι που επιβάλλει την ανάγκη για προσεκτική διαχείριση της συγκέντρωσης κινδύνου.

Οι προτεραιότητες της ΚΤΚ
Υπενθυμίζεται πως η ΚΤΚ εξέλιξε πρόσφατα συγκεκριμένη στρατηγική

για τη ρύθμιση και εποπτεία του τομέα με τρεις βασικές προτεραιότητες. Πρώτον, βάσει των όσων έχουν αναφερθεί, είναι η ενίσχυση της εποπτείας μέσω δημιουργίας ειδικής Διεύθυνσης Εποπτείας EMIs και PIs, που θα αναλάβει ρόλο προληπτικής παρακολούθησης των κινδύνων ανά ίδρυμα. Δεύτερον, είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τομέα μέσω διαφοροποίησης, βέλτιστων πρακτικών λειτουργίας και ε-

Σήμερα λειτουργούν στην Κύπρο 12 Ιδρύματα Πληρωμών και 28 Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος, με αρκετές νέες αιτήσεις να βρίσκονται υπό αξιολόγηση.

μπλουτισμού των εργαλείων εποπτείας. Τρίτον, είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κυπριακού οικοσυστήματος, διατηρώντας την ελκυστικότητα της Κύπρου για διεθνείς fintech παρόχους, ενώ παράλληλα περιορίζεται ο κίνδυνος κακής φήμης από μη συμμορφούμενους οργανισμούς.

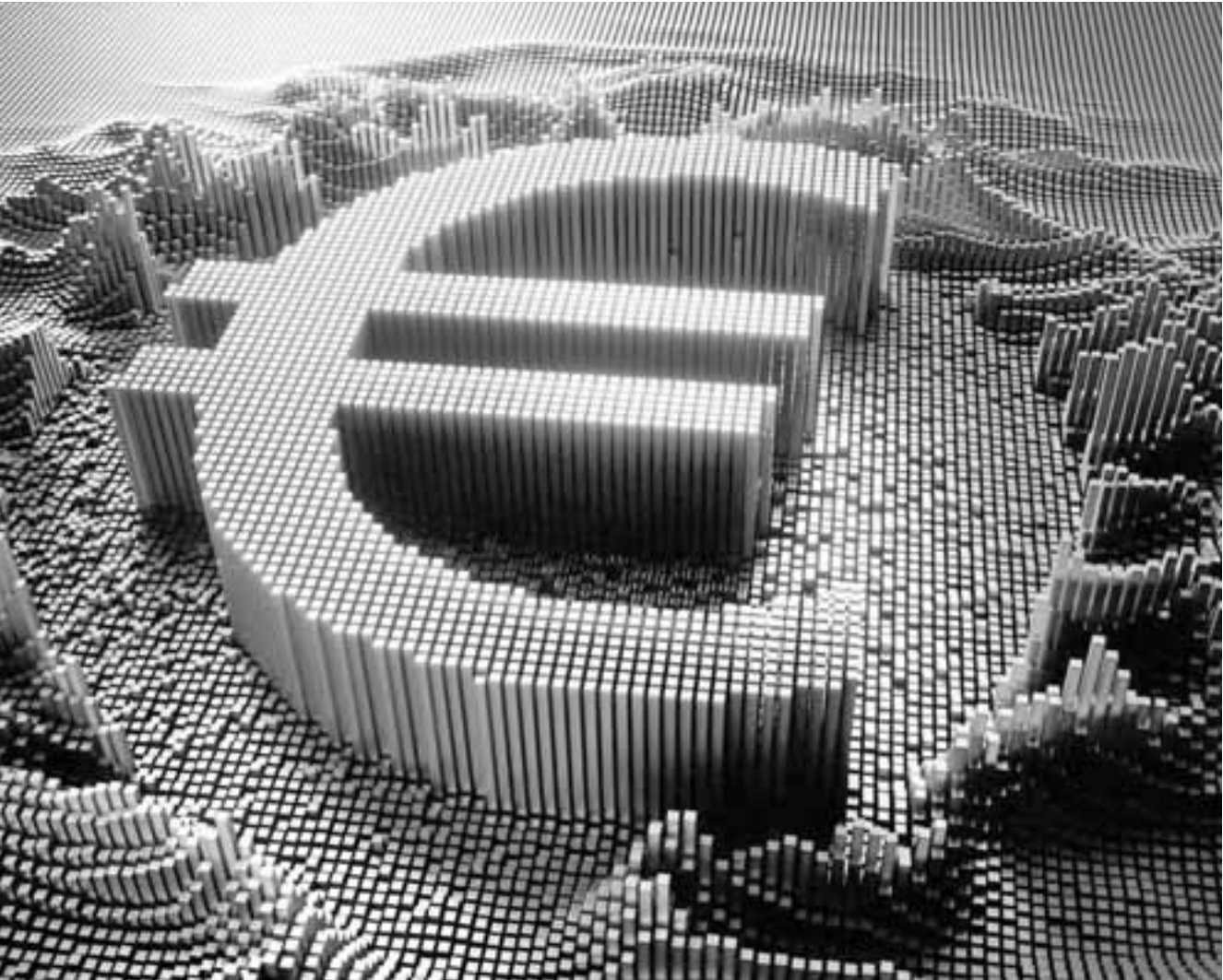
Στόχος, όπως επεξηγήθηκε, είναι η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα, βασισμένη στην αξιοπιστία, τη διαφάνεια

και την καινοτομία – στοιχεία απαραίτητα για να μπορέσει η χώρα να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του νέου ψηφιακού περιβάλλοντος.

Το ψηφιακό ευρώ
Κατά την ίδια εκδήλωση, ο Jürgen Schaaf της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παρουσίασε το σχέδιο για την έκδοση του ψηφιακού ευρώ. Η νέα αυτή μορφή κεντρικού τραπεζικού χρήματος θα λειτουργεί ως το ηλεκτρονικό ισοδύναμο των μετρητών, προσφέροντας στους πολίτες της Ευρωζώνης ένα πανευρωπαϊκά αποδεκτό, ασφαλές και σύγχρονο μέσο πληρωμής.

Όπως εξήγησε, η ανάγκη για το ψηφιακό ευρώ πηγάζει από τη μείωση χρήσης φυσικού χρήματος, από την ανάγκη μείωσης της εξάρτησης 13 από τις 20 χώρες της Ευρωζώνης από διεθνή σχήματα καρτών και από την ανάγκη για γεωπολιτική ανθεκτικότητα απέναντι σε BigTechs και stablecoins. Η διανομή του ψηφιακού ευρώ, όπως εξήγησε, θα γίνεται αποκλειστικά μέσω εποπτευόμενων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (PSPs), δημιουργώντας νέες προοπτικές για τον τομέα των EMIs, τα οποία θα διατηρήσουν την αποκλειστικότητα των εμπορικών σχέσεων και πλέον θα μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες σε πανευρωπαϊκή κλίμακα.

Εμπρόσθeta, η Ευρωζώνη εξετάζει ήδη το ενδεχόμενο χρήσης DLT

Το ψηφιακό ευρώ θα λειτουργεί ως το ηλεκτρονικό ισοδύναμο των μετρητών, προσφέροντας στους πολίτες της Ευρωζώνης ένα πανευρωπαϊκά αποδεκτό, ασφαλές και σύγχρονο μέσο πληρωμής.

(Distributed Ledger Technology) για συναλλαγές με χονδρικό ψηφιακό ευρώ, με δεκάδες πειραματικά έργα, σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και εκδότες ομολόγων όπως η ΕΙΒ, η Siemens και η Παγκόσμια Τράπεζα. Στο επίκεντρο των εξελίξεων βρίσκεται η ανάγκη για κοινή ψηφιακή υποδομή που θα επιτρέψει την ασφαλή, αποτελεσματική και διαλειτουργική χρήση τεχνολογιών blockchain σε όλο το φάσμα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Επιδιώκεται η εναλλακτική EMIs
Ο ιδρυτής του αδειοδοτημένου EMI, Moneygate, Νικόλας Τρεππίδης, εξή-

γησε ότι η αυξανόμενη χρήση των EMIs είναι απόρροια των ιδίων των απαιτήσεων των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. «Τα volumes συναλλαγών αυξάνονται κατακόρυφα επειδή οι χρήστες –ιδίως οι επιχειρήσεις– απαιτούν ευελιξία, ταχύτητα, ανταγωνιστικό κόστος και λύσεις που ενσωματώνουν την καινοτομία. Τα EMIs ανταποκρίνονται καλύτερα σ' αυτές τις ανάγκες σε σύγκριση με τις παραδοσιακές τράπεζες», σημειώνει. Σ' αυτό το πλαίσιο, τονίζει τη σημασία της νέας εποπτικής προσέγγισης: «Η ενισχυμένη εποπτεία είναι προϋπόθεση για να συνεχίσει ο τομέας να αναπτύσσεται με βιώσιμο και αξιόπιστο τρόπο.

Μόνο έτσι θα διατηρηθεί και θα ενισχυθεί η εμπιστοσύνη, τόσο από τους πελάτες όσο και από διεθνείς εταίρους».

Αναφερόμενος στο ψηφιακό ευρώ, ο κ. Τρεππίδης σημείωσε πως η εισαγωγή του θα ανοίξει νέες προοπτικές, αλλά θα φέρει και προκλήσεις για τα EMIs. «Από τη μία, δημιουργεί ευκαιρίες για καινοτομία και συνεργασία με την ΕΚΤ. Από την άλλη, απαιτεί τεχνολογική ετοιμότητα, προσαρμογή σε νέα πρότυπα συμμόρφωσης και αναβάθμιση των υπηρεσιών. Όσοι καταφέρουν να προσαρμοστούν γρήγορα, θα αποκτήσουν σαφές στρατηγικό πλεονέκτημα».

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Cyfield: Δημιουργώντας έργα του αύριο

Ο εκτελεστικός διευθυντής του ομίλου Γιώργος Χρυσοχός, μιλάει στην «Κ» – Τα επόμενα μεγάλα έργα και η διεθνής παρουσία

Συνέντευξη στην ΑΝΝΑ ΠΟΛΥΒΙΟΥ

Ο εκτελεστικός διευθυντής της Cyfield, Γιώργος Χρυσοχός, μιλάει στην «Κ» για το πώς ο Όμιλος έχει συμβάλει στην εξέλιξη του κλάδου των ακινήτων και των μεγάλων αναπτυξιακών έργων στην κυπριακή αγορά, αλλά και για το πώς η Cyfield διαφοροποιείται από τον ανταγωνισμό. Έχοντας υλοποιήσει μερικά από τα πιο emblematicά έργα στην Κύπρο, μαθαίνουμε ποιο έργο ξεχωρίζει η Cyfield και γιατί, ενώ παράλληλα ο κ. Χρυσοχός εξηγεί πώς μεγάλα έργα της πρωτεύουσας, όπως το 360, το Stasikratous Residences, το Downtown Residences και το King's Gardens, συμβάλλουν στην ανάπτυξη του αστικού κέντρου. Επιπλέον, μαθαίνουμε τα επόμενα σχέδια της Cyfield, συμπεριλαμβανομένου και της δραστηριότητας επέκτασής της στο διεθνές σκηνικό.

- Ο κλάδος των ακινήτων και των μεγάλων αναπτυξιακών έργων γενικότερα βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη. Πώς έχει συμβάλει η Cyfield σε αυτή την εξέλιξη;

- Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται έντονη κινητικότητα στον τομέα των ακινήτων, με αυξημένη ζήτηση τόσο από ντόπιους όσο και από ξένους αγοραστές. Η Κύπρος αποτελεί πλέον πόλο έλξης για οικογένειες και εταιρείες που αναζητούν ένα σταθερό και ασφαλές περιβάλλον, μακριά από γεωπολιτικές εντάσεις. Παράλληλα, η θετική στάση των τραπεζών απέναντι στη δανειοδότηση ενισχύει περαιτέρω τη ζήτηση. Η Cyfield με πολυετή παρουσία και ενεργό ρόλο στον τομέα, έχει συμβάλει καθοριστικά στην εξέλιξη του κλάδου. Είναι η εταιρεία που ανέλαβε την υλοποίηση των πρώτων πολυώροφων αναπτύξεων στη Λευκωσία –το 360– και συνεχίζει με την ανάπτυξη νέων πολυώροφων κτιρίων που αναβαθμίζουν την εικόνα και τη λειτουργικότητα των πόλεων. Παράλληλα, υπήρξε από τις πρώτες που εφάρμοσαν ενεργειακά και περιβαλλοντικά κριτήρια στον σχεδιασμό και την κατασκευή κατοικιών, ανοίγοντας τον δρόμο για ένα πιο βιώσιμο και σύγχρονο πρότυπο ανάπτυξης.

- Ποιες είναι οι κυριότερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει ο κλάδος των ακινήτων και των μεγάλων αναπτυξιακών έργων στην Κύπρο;

- Οι προκλήσεις είναι πολλές και σύνθετες. Υπάρχουν όμως τρεις που ξεχω-

Το 360 Nicosia αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά έργα της εταιρείας, καθώς ήταν η πρώτη πολυώροφη ανάπτυξη που ανεγέρθηκε στην πρωτεύουσα, με ύψος 135 μέτρα.

ρίζουν. Η διαδικασία αδειοδότησης εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα και πολυεπίπεδη, καθυστερώντας την υλοποίηση σημαντικών έργων. Παράλληλα, το κόστος των κατασκευών έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, επηρεάζοντας τόσο τους προϋπολογισμούς όσο και τις τιμές πώλησης. Επιπρόσθετα, η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού αποτελεί σημαντικό εμπόδιο, ειδικά για έργα υψηλών τεχνικών απαιτήσεων. Είναι σημαντικό, ωστόσο, να μπορούμε να ανταποκρινόμαστε με επιτυχία σε αυτές τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουμε, διατηρώντας υψηλά επίπεδα ποιότητας και συνέπειας.

- Πώς βλέπετε τον ανταγωνισμό στον κλάδο των ακινήτων στην κυπριακή αγορά; Πώς διαφοροποιείστε εσείς από τον ανταγωνισμό;

- Τα τελευταία χρόνια, λόγω της αυξημένης ζήτησης και της μετεγκατάστασης ξένων εταιρειών και οικογενειών στην Κύπρο, πάρα πολλοί επένδυσαν στην ανάπτυξη ακινήτων. Πέραν από τους παραδοσιακούς developers, εισήλθαν στην αγορά νέοι παίκτες, κυρίως από το εξωτερικό, όπως είναι το Ισραήλ και ο Λίβανος, οι οποίοι προσδοκούν στην προσέλκυση αγοραστών από το εξωτερικό. Ωστόσο, η έλλειψη εμπειρίας

Ενα ορόσημο για εμάς είναι το γεγονός ότι ο Όμιλος Cyfield επεκτείνει πλέον τη δραστηριότητά του σε διεθνές επίπεδο, με δύο στρατηγικής σημασίας αναπτύξεις στο Brooklyn της Νέας Υόρκης και στο Hammersmith του Λονδίνου.

σε σχέση με τη νομοθεσία και το τοπικό ρυθμιστικό πλαίσιο, εγκυμονεί κινδύνους. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται μια προσπάθεια θεσμοθέτησης του επαγγελματία με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Ανάπτυξης Ακινήτων Κύπρου. Μα πρωτοβουλία που ακριβώς αποσκοπεί στην προστασία των αγοραστών. Σε ό,τι αφορά τη Cyfield, εδώ είναι που διαφοροποιείται: προσφέρει αξιοπιστία, τεχνογνωσία και εγγυημένα αποτελέσματα. Όλα τα έργα μας ολοκληρώνονται εντός χρονοδιαγράμματος, με βάση τα αυστηρότερα ποιοτικά πρότυπα και με εξασφαλισμένους τίτλους ιδιοκτησίας. Παράλληλα, η συνεργασία μας με όλες

τις μεγάλες τράπεζες της χώρας εξασφαλίζει στους πελάτες μας άμεση και εγγυημένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

- Η Cyfield έχει υλοποιήσει μερικά από τα πιο emblematicά έργα στην Κύπρο. Υπάρχει κάποιο από αυτά που θα ξεχωρίζατε; Και αν ναι, γιατί;

- Το 360 Nicosia αποτελεί αναμφίβολα ένα από τα πιο χαρακτηριστικά έργα της εταιρείας, καθώς ήταν η πρώτη πολυώροφη ανάπτυξη που ανεγέρθηκε στην πρωτεύουσα, με ύψος 135 μέτρα και 34 ορόφους. Εκτός από το αρχιτεκτονικό το αποτύπωμα, σηματοδότησε την αρχική ενός νέου τρόπου ζωής στο κέντρο της πόλης, ενισχύοντας το ρεύμα επιστροφής στην αστική ζωή. Παράλληλα, εισήγαγε για πρώτη φορά στην αγορά υψηλές υπηρεσίες φιλοξενίας, όπως 24ωρο concierge, lounge, κοινόχρηστη πισίνα και γυμναστήριο, καθώς και τεχνολογία αιχμής, δημιουργώντας ένα νέο πρότυπο πολυκατοικίας στην Κύπρο και αποτελώντας παράδειγμα για ανάπτυξη και άλλων παρόμοιων κτιρίων.

- Το παλιό ΓΣΠ είναι ένα από τα πιο πολυσυζητημένα έργα της εταιρείας. Πώς το έργο αυτό πιστεύετε ότι θα συμβάλει

«Είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι για το γεγονός ότι υλοποιούμε έργα υποδομής τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη της Κύπρου και αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της».

στην αναβάθμιση του κέντρου της Λευκωσίας;

- Είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι για το γεγονός ότι υλοποιούμε έργα υποδομής τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη της Κύπρου και αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της. Έργα όπως είναι ο Περιμετρικός Αυτοκνητοδρόμος Λευκωσίας, το νέο γήπεδο της Λεμεσού, ο δρόμος Λεμεσού- Ζαϊττά. Η ανακατασκευή του παλιού ΓΣΠ αποτελεί ακριβώς ένα τέτοιο έργο πνοής για το κέντρο της Λευκωσίας. Μετατρέπεται σε έναν σύγχρονο και πράσινο αστικό χώρο, ο οποίος θα προσφέρει πάνω από 500 θέσεις στάθμευσης και θα λειτουργεί ως σημείο συνάντησης για πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Η γειτνίασή του με άλλα μεγάλα αναπτυξιακά έργα που εκτελούνται από τη Cyfield –όπως το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο το οποίο αναμένεται να προσελκύει 1,5 εκατ. επισκέπτες ετησίως, η ανάπτυξη του εμπορικού τριγώνου και οι νέες πολυκατοικίες του Ομίλου– δημιουργούν έναν νέο πόλο ανάπτυξης που αναβαθμίζει συνολικά την εμπειρία του κατοίκου και του επισκέπτη στο κέντρο της Λευκωσίας.

- Πώς έργα όπως το 360, το Stasikratous Residences, το Downtown Residences, το King's Gardens, συμβάλλουν στην

αναζωογόνηση και περαιτέρω ανάπτυξη του αστικού κέντρου;

- Η βιωσιμότητα ενός αστικού κέντρου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την παρουσία μόνιμων κατοίκων. Η Cyfield έχει επενδύσει συστηματικά στην αναβίωση της αστικής κατοίκησης, δημιουργώντας σύγχρονες και ενεργειακά αποδοτικές αναπτύξεις στο κέντρο της Λευκωσίας. Μέχρι το 2026, ο Όμιλος θα έχει επενδύσει περισσότερα από 230 εκατομμύρια ευρώ σε έργα που αποσκοπούν στην εγκατάσταση ενός σημαντικού αριθμού του πληθυσμού στο αστικό κέντρο, με σκοπό να στήριξει την τοπική επιχειρηματικότητα, τις υπηρεσίες και τον κοινωνικό ιστό της πόλης. Οι τέσσερις αυτές πολυώροφες αναπτύξεις, εξυπηρετούν ακριβώς αυτό τον σκοπό.

- Πόσο σημαντική είναι η βιωσιμότητα για τη Cyfield, και πώς ενσωματώνει φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές στις κατασκευές της;

- Η βιωσιμότητα δεν είναι για εμάς μια επιλογή, αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε έργο. Όλα τα κτίρια μας διαθέτουν ενεργειακή απόδοση Α', ενώ χρησιμοποιούμε συστηματικά θερμοπρόσοψη, φωτοβολταϊκά, αντλίες θερμότητας και υποδαπέδια θέρμανση. Παράλληλα, επενδύουμε σε φιλική προς το περιβάλλον υλικά και τεχνολογίες, με στόχο τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος και τη δημιουργία ενός πιο πράσινου, βιώσιμου μέλλοντος.

- Ποια είναι τα επόμενα μεγάλα έργα που σχεδιάζει η Cyfield;

Το μέλλον προδιαγράφεται εξίσου δυναμικό. Σύντομα ξεκινά η υλοποίηση του έργου AURA στη Λάρνακα, καθώς και η ανάπτυξη νέων πολυώροφων επαγγελματικών χώρων στη Σπύρου Κυπριανού, στο επιχειρηματικό κέντρο της Λευκωσίας, ενώ έχει ήδη ξεκινήσει η κατασκευή του King's Gardens.

Ένα ορόσημο, ωστόσο, για εμάς είναι το γεγονός ότι ο Όμιλος Cyfield επεκτείνει πλέον τη δραστηριότητά του σε διεθνές επίπεδο, με δύο στρατηγικής σημασίας αναπτύξεις στο Brooklyn της Νέας Υόρκης και στο Hammersmith του Λονδίνου. Πρόκειται για τολμηρές αλλά μεθοδικές κινήσεις, που επιβεβαιώνουν την ικανότητα του Ομίλου να καινοτομεί, να πρωτοπορεί και να επεκτείνεται πέρα από τα εγχώρια σύνορα, ενισχύοντας την κυπριακή επιχειρηματικότητα παγκοσμίως.

Γαστρονόμος

ΠΑΣΧΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Γυρνάμε την Κέρκυρα απ' άκρη σ' άκρη
και καταγράφουμε τη σπάνια κουζίνα της
και τα λαμπριάτικα έθιμά της

+

Μαριλένα Ιωαννίδου:
Λαπηθιώτικο Ψητό με Φρέσκια Δάφνη
& Σαρλότα με Σάμαλι

ΚΥΡΙΑΚΗ 13/4

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτικά και Οικονομικά Παρατηρήσεις

www.kathimerini.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η Κίνα αγκαλιάζει την ΑΙ ανοικτού κώδικα

Του **POMPIN MAK / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Μετά την κυκλοφορία του πρωτοποριακού και δωρεάν γλωσσικού μοντέλου από την DeepSeek στις αρχές του έτους, ο Γιαν λε Καν, επικεφαλής επιστήμονας τεχνητής νοημοσύνης (ΑΙ) της Meta, διόρθωσε όσους υπέθεσαν ότι η Κίνα ξεπερνάει τις ΗΠΑ στον κλάδο της τεχνολογίας. Μια σωστή ανάνηψη, είπε, είναι ότι «τα μοντέλα ανοικτού κώδικα ξεπερνούν τα κλειστά». Αυτό που είναι λιγότερο σαφές, ωστόσο, είναι για πόσο καιρό η Κίνα θα πλημμυρίζει τον κόσμο με τις δωρεάν καινοτομίες της. Οι ηγέτες τεχνολογίας στη Λαϊκή Δημοκρατία, μεταξύ των οποίων οι Εντ Γου της Alibaba, Πόνι Μα της Tencent και Ρόμπιν Λι της Baidu, έχουν αγκαλιάσει τον ανοικτό κώδικα, ένα σύστημα όπου ο καθένας μπορεί να μελετάει, να τροποποιεί και να χρησιμοποιεί ελεύθερα την τεχνητή νοημοσύνη. Στο άλλο άκρο του φάσματος, η OpenAI, η αμερικανική

Η προσφορά φθηνών και δωρεάν κινεζικών μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι άφθονη, αλλά ενδέχεται να μη διαρκέσει πολύ.

εταιρεία κατασκευής του ChatGPT, διατηρεί κρυφά τα δεδομένα εκπαίδευσης και τις διαδικασίες των ιδιόκτητων μοντέλων της, αν και σχεδιάζει να κυκλοφορήσει ένα μοντέλο που θα είναι δημόσια προσβάσιμο τους επόμενους μήνες. Ακόμη και τα ελεύθερα διαθέσιμα μοντέλα Llama της Meta περιορίζουν ορισμένες εμπορικές εφαρμογές, αλλά η εταιρεία συμφωνεί ότι ο δρόμος για να δημιουργηθεί ένα βιομηχανικό πρότυπο είναι να είναι ανοικτό από γενιά σε γενιά.

Η Κίνα, φυσικά, υποστηρίζει τον ανοικτό κώδικα επειδή κάτι τέτοιο την εξυπηρετεί αυτή τη στιγμή. Οι τεχνολογικοί περιολισμοί της Ουάσιγκτον κατά του Πεκίνου σημαίνουν ότι οι εταιρείες της χώρας δεν έχουν πρόσβαση στα πιο ισχυρά τοιπ της Νβίνια για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη μοντέλων ΑΙ. Η χρήση προηγμένων μοντέλων ανοικτού κώδικα από εταιρείες που έχουν πρόσβαση είναι μια λύση. Πριν από το DeepSeek, τα περισσότερα κινεζικά μοντέλα ήταν α-

πλώς παραλλαγές του Llama της Meta. Η συγκέντρωση πόρων με αυτόν τον τρόπο δίνει στην Κίνα την ευκαιρία να μειώσει πιο γρήγορα τη διαφορά από τις ΗΠΑ. Τις τελευταίες εβδομάδες οι Baidu, Alibaba, Tencent και DeepSeek κυκλοφόρησαν ενημερώσεις ή εκδόσεις στις προσφορές ανοικτού κώδικα. Για παράδειγμα η Ant, που ιδρύσε ο Τζακ Μα, έχει αναπτύξει τεχνικές για να εκπαιδεύει μοντέλα ΑΙ χρησιμοποιώντας λιγότερο ισχυρά εγκώρια τοιπ της Huawei. Εάν υιοθετηθούν ευρέως, τέτοιες ανακαλύψεις θα φέρουν την Κίνα πιο κοντά στην επίτευξη του στόχου του προέδρου Σι Τζινπίνγκ για τεχνολογική αυτόρκεια.

Η μεγαλύτερη απειλή για τον ανοικτό κώδικα στην Κίνα όμως μπορεί να προέρχεται από τους αξιωματούχους στο Πεκίνο, οι οποίοι ελέγχουν ασφυκτικά την οικονομία μέσω συγκεντρωτικών βιομηχανικών πολιτικών και αυστηρών κανονισμών. Τα παραγωγικά προϊόντα και υπηρεσίες τεχνητής νοημοσύνης, για παράδειγμα, πρέπει να «τηρούν τη βασική σοσιαλιστική αξία» και να αποκλείουν περιεχόμενο που «θέτει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια».

Καθώς οι κινεζικές εταιρείες φθάνουν ή ξεπερνούν τους δυτικούς ανταπάλους της τεχνητής νοημοσύνης, το Πεκίνο μπορεί να αρχίσει να αισθάνεται διαφορετικά σχετικά με την παροχή τεχνολογίας που μπορεί να καθορίσει ποια χώρα έχει προβάδισμα στον στρατιωτικό τομέα ή στον κυβερνοχώρο. Ορισμένοι υπάλληλοι της DeepSeek υπόκεινται ήδη σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς.

Ο Γκρέγκορι Άλεν από το Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Σπουδών παρατηρεί ότι οι καινοτόμες τεχνικές εκπαίδευσης ΑΙ του DeepSeek θα μπορούσαν να ωφεληθούν τις αμερικανικές επιχειρήσεις περισσότερο από τις κινεζικές, καθώς οι Αμερικανοί μπορούν να τις εφαρμόσουν σε πολύ ανώτερος υπολογιστικούς πόρους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η «αγκαλιά» της Κίνας για τον ανοικτό κώδικα δεν επεκτείνεται σε τομείς όπου είναι ήδη παγκόσμιος ηγέτης, όπως οι μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων και η πρόσληψη ενέργειας. Η προσφορά φθηνών και δωρεάν κινεζικών μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι άφθονη, αλλά ενδέχεται να μη διαρκέσει πολύ.

Η αύξηση της θερμοκρασίας κατά 4° C θα μας κάνει 40% φτωχότερους

Κίνδυνος για ντόμινο διαταραχών στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες

Φτωχότερος κατά 40% θα είναι ο μέσος άνθρωπος εάν η θερμοκρασία του πλανήτη αυξηθεί κατά 4 βαθμούς Κελσίου, σύμφωνα με νέα έρευνα. Οι επιστήμονες σημειώνουν τώρα ότι τα προηγούμενα οικονομικά μοντέλα υποεκτίμησαν τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης, καθώς και το πιθανό ντόμινο διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού. Η μελέτη την οποία έκαναν Αυστραλοί επιστήμονες αναφέρει ότι το μέσο παγκόσμιο κατά κεφαλήν ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 16%, ακόμη και αν η αύξηση της θερμοκρασίας περιοριστεί στους 2 βαθμούς, εκτίμηση πολύ χειρότερη από τις προηγούμενες προβλέψεις για μείωση περίπου 1,4% στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Ακόμη και αν οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο πετύχουν τους βραχυπρόθεσμους και τους μακροπρόθεσμους κλιματικούς στόχους τους, οι επιστήμονες εκτιμούν τώρα ότι η παγκόσμια θερμοκρασία θα αυξηθεί κατά 2,1 βαθμούς Κελσίου. Τα τελευταία χρόνια έχουν ασκηθεί επικρίσεις, σύμφωνα με τις οποίες ένα σύνολο οικονομικών εργαλείων, τα οποία χρησιμοποιούνται για να υποδείξουν τις απαιτούμενες επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, δεν έχει καταγράψει τους σημαντικούς κινδύνους από την κλιματική αλλαγή, ιδίως από

Το μέσο παγκόσμιο κατά κεφαλήν ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 16%, ακόμη και αν η αύξηση της θερμοκρασίας περιοριστεί στους 2 βαθμούς.

τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Η νέα μελέτη, που δημοσιεύεται στο περιοδικό Environmental Research Letters, πήρε ένα από τα πιο δημοφιλή οικονομικά μοντέλα και το ενίσχυσε με προβλέψεις για την κλιματική αλλαγή, ώστε να αποτυπώσει τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων σε όλες τις αλυσίδες εφοδιασμού. Ο δρ Τίμοθι Νέαλ, επικεφαλής συγγραφέας της μελέτης, δήλωσε ότι η νέα έρευνα εξέτασε τον πιθανό αντίκτυπο της θέρμανσης του πλανήτη κατά 4 βαθμούς, σενάριο που θεωρείται από πολλούς ειδικούς σε θέματα κλίματος καταστροφικό για τον πλανήτη, και διαπίστωσε ότι θα έκανε τον μέσο άνθρωπο 40% φτωχότερο. Προηγούμενα οικονομικά μοντέλα που «κατά λάθος» κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι ακόμη και υψηλά επίπεδα

Ακόμη και αν οι κυβερνήσεις πετύχουν τους βραχυπρόθεσμους και τους μακροπρόθεσμους κλιματικούς στόχους τους, οι επιστήμονες εκτιμούν τώρα ότι η παγκόσμια θερμοκρασία θα αυξηθεί κατά 2,1 βαθμούς Κελσίου.

υπερθέρμανσης θα είχαν μόνο μέτριες επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία είχαν «βαθιές επιπτώσεις στην πολιτική για το κλίμα», δήλωσε ο Νέαλ, σύμφωνα με τον Guardian. Διευκρίνισε ότι τα οικονομικά μοντέλα είχαν την τάση να λαμβάνουν υπόψη τους μόνο την αλλαγή του καιρού σε τοπικό επίπεδο, αντί να υπολογίζουν πώς ακραίες καιρικές συνθήκες, όπως ξηρασίες ή πλημμύρες, θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. «Σε ένα θερμότερο μέλλον μπορούμε να περιμένουμε διαδοχικές διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού που θα προκληθούν από ακραία καιρικά φαινόμενα σε όλο τον κόσμο», δήλωσε ο Νέαλ. Στη μελέτη τονίζεται ο χαρακτήρας του επείγοντος για τη συμπερίληψη στα οικονομικά μοντέλα των ακραίων καιρικών

φαινομένων και του αντικτύπου τους στις αλυσίδες εφοδιασμού, προκειμένου οι χώρες να μπορούν να υπολογίσουν πλήρως τις οικονομικές τους ευπάθειες στην κλιματική αλλαγή και στη συνέχεια να κάνουν το αυτονόητο, να μειώσουν τις εκπομπές ρύπων. Ο Νέαλ επισήμανε μάλιστα ότι η παγκόσμια θέρμανση θα πλήξει όλες τις χώρες, επειδή οι παγκόσμιες οικονομίες συνδέονται με το εμπόριο. Ο καθηγητής Φρανκ Τζόζο, ειδικός σε θέματα κλιματικής πολιτικής στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας, ο οποίος δεν συμμετείχε στην έρευνα, δήλωσε ότι η οικονομική μοντελοποίηση του κλίματος με τη χρήση των νέων εργαλείων υποθέτει ότι εάν η κλιματική αλλαγή καταστεί μια δραστηριότητα όπως η γεωργία μη βιώσιμη σε ένα μέρος του

κόσμου, η αυξημένη παραγωγή θα προέλθει απλώς από κάπου αλλού. Μια έκθεση του Ιανουαρίου για τη διαχείριση κινδύνων των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων του κόσμου ανέφερε ότι οι προηγούμενες εκτιμήσεις οικονομικού κινδύνου απέτυχαν να λάβουν υπόψη τους τις πραγματικές κλιματικές επιπτώσεις, όπως «σμεία καμπίς, ακραία γεγονότα, μετανάστευση, άνοδος της στάθμης της θάλασσας, επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή γεωπολιτικούς κινδύνους». «Τα καλοπροαίρετα, αλλά ελαττωματικά αποτελέσματα μπορεί να ενισχύσουν το αφήγημα ότι πρόκειται για αργά κινούμενους κινδύνους με περιορισμένες επιπτώσεις και όχι για σοβαρούς κινδύνους που απαιτούν άμεση δράση», αναφέρεται στην έκθεση.

Εταιρεία τεχνολογίας εξαγόρασε τη Napster έναντι 207 εκατ. δολ.

Πριν από ένα τέταρτο του αιώνα η Napster ήταν πολύ γνωστή στο Διαδίκτυο επειδή επέτρεπε στους ανθρώπους να ανταλλάσσουν τραγούδια δωρεάν, πολύ πριν η μουσική βιομηχανία καταλήξει σε ένα μοντέλο για την ψηφιακή εποχή. Η υπηρεσία έκλεισε το 2001 εν μέσω έντονων δικαστικών μαχών και κήρυξε πτώχευση το επόμενο έτος. Αλλά η μάρκα δεν έχει «πεθάνει», προς μεγάλη έκπληξη της γενιάς των millennials που ανακαλύπτουν ότι όχι μόνο ζει και βασιλεύει, αλλά άλλαξε χέρια και μάλιστα με υψηλό αντίτιμο.

Η 3D Infinite Reality σχεδιάζει τη δημιουργία εικονικών τρισδιάστατων χώρων για τους μουσικόφιλους προκειμένου να παρακολουθούν συναυλίες.

Η επωνυμία που συνδέσε το όνομά της με την πειρατεία πουλήθηκε στην εταιρεία τεχνολογίας 3D Infinite Reality για 207 εκατ. δολάρια. Στο εξής «θα χρησιμοποιηθεί για μάρκετινγκ στο metaverse, στο πλαίσιο μιας τεχνολογίας που δεν έχει καταφέρει ακόμη να απογειωθεί», δήλωσε στο CNBC ο διευθύνων σύμβουλος της Infinite Reality, Τζον Ακούντο.

Πιο συγκεκριμένα σχεδιάζει να δημιουργήσει εικονικούς, τρισδιάστατους χώρους που θα επιτρέπουν στους μουσικόφιλους να παρακολουθούν συναυλίες και πάρτι ακρόασης, ενώ θα επιτρέπει σε μουσικούς ή διοργανωφικές να πωλουν φυσικά και εικονικά εμπορεύματα. «Όταν σκεφτόμαστε

πελάτες που έχουν κοινό –influencers, δημιουργούς κ.ο.κ.– νομίζω ότι είναι σημαντικό να έχουν έναν κοινό χώρο γύρω από τη μουσική και τις μουσικές κοινότητες», προσέθεσε ο Ακούντο. Η Napster είναι η τελευταία εμβληματική μάρκα τεχνολογίας από τις προηγούμενες δεκαετίες που αποκτά νέα ζωή, μετά τις εξαγορές και τις αναβιώσεις της Kodak, της Nokia και της μάρκας ήχου McIntosh τα τελευταία χρόνια. «Γεννήθηκε» το 1999 από τους Σον Φάνινγκ και Σον Πάρκερ και έγινε η πρώτη σημαντική εφαρμογή peer-to-peer κοινής χρήσης αρχείων.

Επιτρέπει στους χρήστες υπολογιστών να ανταλλάσσουν αρχεία MP3, τα οποία μπορούν να αναπαραχθούν σε ένα πρόγραμμα αναπαραγωγής πολυμέσων όπως το Winamp και να δημιουργήσουν δωρεάν συλλογές δημοφίλους ψηφιακής μουσικής. Η δι-σχογραφική βιομηχανία ωστόσο την έβαλε γρήγορα στο στόχαστρο με την κατηγορία ότι διευκολύνει την πειρατεία. Το συγκρότημα heavy metal Metallica μάλιστα τη Napster και αποκολούθησε η Ενωση Βιομηχανίας Ηχογράφησης της Αμερικής. Μετά την πτώχευση, τα περιουσιακά στοιχεία της πωλήθηκαν σε μια σειρά ιδιοκτητών. Από το 2016 η Napster είναι μια υπηρεσία ροής μουσικής που προσφέρει ροή κατ’ απαίτησιν αδειοδοτημένων κομμάτων, επί του παρόντος με 11 δολάρια τον μήνα.

Οι καλλιτέχνες θα μπορούν να δημιουργήσουν στη Napster «τρελά περιβάλλοντα που θα περιορίζονται μόνο από τη φαντασία τους», είπε ο Βλασόπουλος. Ως παράδειγμα φαντάστηκε έναν καλλιτέχνη ρέγκε που ίσως θέλει να δημιουργήσει ένα μουσικό στέκι σε μια εξωτική παραλία.

Σε κρίση η Gazprom μετά τη «βουτιά» στις εξαγωγές αερίου

Σε εξέλιξη σχέδιο αναδιάρθρωσης με απολύσεις και εκποιήσεις κτιρίων

Τον Ιούνιο του 2023 ο Βλαντιμίρ Πούτιν επιβίβαστηκε σε ένα γιοτ στον κόλπο της Φινλανδίας για μια τελετή στο Λαμπρό, νέο παραθαλάσσιο «σπίτι» της Gazprom, του κρατικού ενεργειακού γίγαντα που είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του οράματός του. «Ομορφο», είπε στην οικοδεσποινά του Ελενα Ιλιουσίνια, η οποία είχε επιβλέψει την κατασκευή του ουρανοξύστη. Αν και ελάχιστα γνωστή στο κοινό, η κομψή γυναίκα ήταν στέλεχος με μεγάλη επιρροή στον ενεργειακό τομέα της Ρωσίας, ανώτερο στέλεχος σε μια επιτυχημένη θυγατρική της Gazprom. Μέχρι τον Μάρτιο του επόμενου έτους είχε αναδειχθεί αναπληρώτρια διευθύνουσα σύμβουλος της ίδιας της Gazprom, με αποστολή να ολοκληρώσει τη φιλόδοξη αναδιάρθρωση της μεγαλύτερης εταιρείας της Ρωσίας. Αφού επωφελήθηκε για χρόνια από το μονοπώλιο στις εξαγωγές φυσικού αερίου από τη Ρωσία, η Gazprom αγωνίζεται να ξεπεράσει τη μεγαλύτερη κρίση στην ιστορία της, μετά την εισβολή του Πούτιν στην Ουκρανία.

Φέτος οι συνολικές παραδόσεις στην Ευρώπη και στην Τουρκία αναμένεται να πέσουν πέντε φορές κάτω από τα επίπεδα του 2019, αγγίζοντας τα 47 δις. κυβικά μέτρα, ενώ οι ταμειακές ροές θα παραμεινουν αρνητικές, με έλλειμμα 178 δις. δολαρίων έως το 2034, σύμφωνα με μια 42σέλιδη παρουσίαση της Gazprom. Το έγγραφο, με τίτλο «Ο μετασχηματισμός της Gazprom», υπογραμμίζει τις βασικές προκλήσεις από τις διαπραγμαγμένες αλυσίδες εφοδιασμού και τα εξασθενημένα συμβόλαια έως την περιορισμένη πρόσβαση στην ευρωπαϊκή αγορά.

Στόχος της Ιλιουσίνια είναι να συγκε-

Φέτος οι συνολικές παραδόσεις φυσικού αερίου στην Ευρώπη και στην Τουρκία αναμένεται να πέσουν πέντε φορές κάτω από τα επίπεδα του 2019.

ντρώσει τα διάσπαρτα τμήματα της Gazprom σε μια «ενιαία, κάθετα ολοκληρωμένη εταιρεία». Αυτό περιλαμβάνει τον αυστηρότερο έλεγχο της Gazprom Neft, της κερδοφόρου πετρελαικής εταιρείας όπου η ίδια θάπτεσε πάνω από μια δεκαετία. Προτείνει επίσης τη μείωση του κόστους –από τα ταξίδια μέχρι τις μισθώσεις γραφείων– και την εκποίηση μη βασικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων της πώλησης

του δικτύου ανεφοδιασμού μεθανίου της Gazprom. Τον Φεβρουάριο η Gazprom έθεσε επίσης πολλά κτίρια προς πώληση. Επιπλέον, το σχέδιο περιλαμβάνει τη μεγαλύτερη μείωση προσωπικού που έγινε ποτέ στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας. Επειτα από δύο δεκαετίες επέκτασης χρειάστηκε να περικοπούν 1.600 θέσεις εργασίας – λίγο λιγότερο από το 40%. Ο Πούτιν άρ-χιζε να ενισχύει τον έλεγχο της Gazprom

αμέσως μετά την άνοδό του στην εξουσία στις αρχές της δεκαετίας του 2000, εν μέσω της εκτίναξης των τιμών της ενέργειας. Τα τεράστια κέρδη της βοήθησαν στη χρηματοδότηση μιας αυτοκρατορίας που ξεπερνάει την ενέργεια, από μεγάλα τηλεοπτικά κανάλια όπως το NTV μέχρι την τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Ρωσίας και μεγάλο μέρος του αθλητικού τομέα της χώρας. Απασχολεί περίπου 500.000 άτομα. Η Gazprom όχι μόνο ενίσχυσε τη διακυβέρνηση του Πούτιν στο εσωτερικό, αλλά τον βοήθησε επίσης να ασκήσει πίεση στην Ευρώπη και στην Ουκρανία, στο κύριο σημείο διέλευσης.

Τα πράγματα άλλαξαν τον Σεπτέμβριο του 2022, όταν σαμποτέρ ανατίναξαν τον Nord Stream, την κύρια διαδρομή του αγωγού της Ρωσίας προς την Ευρώπη, κάτω από τη Βαλτική θάλασσα. Η έκρηξη επιτάχυνε τις προσπάθειες της Ευρώπης να τερματίσει την εξάρτησή της από το ρωσικό φυσικό αέριο, με το ποσοστό των εισαγωγών της από τη χώρα να πέφτει στο 11,2% το 2024 από 40% προπολεμικά, καταστρέφοντας το επιχειρηματικό μοντέλο της Gazprom. Για να αποκαταστήσει πλήρως τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η Gazprom χρειάζεται μια σημαντική αλλαγή δυτικών πολιτικών – ένα σενάριο που φαίνεται πιο εύλογο καθώς ο Ντόναλντ Τραμπ πιέζει για τον τερματισμό του πολέμου. Προς το παρόν η θέση της παραμένει επισφαλής. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης είναι σε εξέλιξη, οι αναλυτές όμως δεν είναι απολύτως πεπεισμένοι ότι η Gazprom είναι έτοιμη να αγκαλιάσει τις αλλαγές, καθώς ένα μεγάλο τμήμα της ακόμη λαχταράει μια επιστροφή στο παρελθόν.

Με κοινωνική συναίνεση

Η αξιοποίηση του ελληνικού ορυκτού πλούτου προχωράει χωρίς την παραμικρή έκπτωση σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος (φυσικού και ανθρωπογενούς) και πάντα μέσα σ’ ένα πλαίσιο κοινωνικής υπευθυνότητας και ενημερωμένης κοινωνικής συναίνεσης, δηλώνει στην «Κ» η κ. Αλεξάνδρα Σδούκου, που χειρίστηκε τον διαγωνισμό από τη θέση της υφυπουργού Ενέργειας.

50

μετρικούς τόνους γαλλίου ετησίως σχεδιάζει να παράγει στον Αγ. Νικόλαο Βοιωτίας η Metlen.

Ζήτημα ανταγωνιστικότητας

«Ανταγωνιστικότητα για ένα εργοστάσιο μεταλλουργίας στην Ευρώπη σημαίνει ενέργεια. Και η ενέργεια είναι ένα ζήτημα που μέχρι στιγμής δεν έχει λάβει την προσοχή που του αρμόζει από την επιτροπή», είπε ο Ευάγγελος Μυτιληναίος απευθυνόμενος στον επίτροπο και εκτελεστικό αντιπρόεδρο της Ε.Ε. για τη βιομηχανική στρατηγική, Στεφάν Σεζουρνέ.

50.000

δολάρια ο τόνος έχει φτάσει η τιμή του αντιμονίου, μέταλλο με εφαρμογές στην αμυντική βιομηχανία, στα φωτοβολταϊκά και στις μπαταρίες.

Θέμα τεχνολογικής επιβίωσης

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων Κωνσταντίνος Γιαζιτζόγλου τονίζει στην «Κ» ότι «η χώρα μας, όπως και η υπόλοιπη Ευρώπη, δεν έχει το δικαίωμα και την πολυτέλεια να αγνοήσει τις ευκαιρίες που υπάρχουν. Το ζήτημα δεν αφορά απλά την οικονομική ανάπτυξη. Αφορά, κυρίως, τη γεωπολιτική και τεχνολογική επιβίωση».

Με δημοσκοπήσεις η επιλογή περιοχών για έρευνες

Οι αντιδράσεις που εκδηλώθηκαν στον διαγωνισμό για το αντιμόνιο της Χίου ενίσχυσαν την άποψη που επικρατούσε στο ΥΠΕΝ για την επιλογή των περιοχών για κοιτασματολογικές έρευνες με κριτήριο την αποδοχή των τοπικών κοινωνιών. Η ΕΑΓΜΕ μάλιστα από κοινού με την αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΝ αναμένεται να ξεκινήσουν δημοσκοπήσεις σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας που εμφανίζουν σημαντικές ενδείξεις για την ύπαρξη κοιτασμάτων.

Αλλωστε με αυτό το κριτήριο επέλεξε η Χίος –άσχετα με το τι επακολούθησε– έναντι του Κιλκίς, όπου υπάρχουν ενδείξεις για μεγαλύτερο κοιτάσμα αντιμονίου, αλλά και η περιοχή των Μολάων όπου πραγματοποιεί έρευνες γεωτρήσεις η Rockfire. Οι έρευνες έδειξαν ότι το υπόπεδαφος στους Μολάους, εκτός από μόλυβδο και ψευδάργυρο, κρύβει και ποσότητες γερμανίου.

Σε προτεραιότητα έχει μπει από το ΥΠΕΝ η περιοχή Κιμμερίων στην Ξάνθη όπου έχει εντοπιστεί μαγνητίτης, σιδηροπυρίτης, χαλκοπυρίτης και μολυβδαινίτης. Το ενδεχόμενο ωστόσο να ανοίξει ένα ακόμη μέτωπο αντιδράσεων, ύστερα από αυτό της Χίου, μεταφέρει τις σχετικές αποφάσεις για αργότερα. Στο μεταξύ, η ΕΑΓΜΕ συνεχίζει το πρόγραμμα γεωλογικών ερευνών. Από τον περασμένο Οκτώβριο ξεκίνησε έρευνες στη Σάμο και στο Καλλυντήρι Ροδόπης για λίθιο και έχει προγραμματίσει αργότερα έρευνες για το Κιλκίς. Σπάνιες γαίες και μάλιστα σε υψηλή περιεκτικότητα ανιχνεύονται στο παράκτιο και υποθαλάσσιο περιβάλλον μεταξύ Χαλκιδικής και Αλεξανδρούπολης, κυρίως στις εκβολές των ποταμών Στρυμόνα, Νέστου και Εβρου. Επίσης στους Λατερίτες της Λοκρίδας και στο Βροντερό Φλώρινας, στους Βωξίτες της Ζώνης Παρνασσού - Γκιώνας, στα αλκαλικά μαγματικά πετρώματα στον Φανό της Σαμοθράκης και στους Φωσφορίτες στη Δυτική Ελλάδα.

Σκολιάζοντας τις εξελίξεις και τις αντιδράσεις, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων Κωνσταντίνος Γιαζιτζόγλου τονίζει στην «Κ» ότι «η χώρα μας, όπως και η υπόλοιπη Ευρώπη, δεν έχει το δικαίωμα και την πολυτέλεια να αγνοήσει τις ευκαιρίες που υπάρχουν. Το ζήτημα δεν αφορά απλά την οικονομική ανάπτυξη. Αφορά, κυρίως, τη γεωπολιτική και τεχνολογική επιβίωση, καθώς οι νέες τεχνολογίες, ειρηνικές και μη, εξαρτώνται πλήρως από συγκεκριμένα ορυκτά». Οπως εξήγησε, από τις 34 πρώτες ύλες που η Ε.Ε. χαρακτηρίζει κρίσιμες και στρατηγικές, οι 26 ελέγχονται πάνω από 50% από τους BRICS, ενώ 20 απ’ αυτές ελέγχονται έως και 100%. «Η Ευρώπη, με τέρπηση καθυστέρηση, προσπαθεί να κάνει κάποια μικρά βήματα για την αναστροφή αυτής της κατάστασης. Ο χρόνος τρέχει εναντίον μας. Τα 47 στρατηγικά projects που ανακινώθηκαν πρόσφατα, όταν και αν αρχίσουν να παράγουν, θα αφορούν μόνο 10 κρίσιμες ύλες», τονίζει.

Σπάνιες γαίες, συνήθη εμπόδια

Η προσπάθεια αξιοποίησης κρίσιμων ορυκτών και οι αντιδράσεις που καθιστούν δύσκολη την εξόρυξή τους

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Ενα ελπιδοφόρο έδαφος για επενδύσεις που θα βάλουν την Ελλάδα στον παγκόσμιο χάρτη των κρίσιμων μετάλλων δημιουργεί η εκθετικά αυξανόμενη ζήτηση τους, λόγω των εφαρμογών τους στην τεχνολογία, στην άμυνα και στην ενεργειακή μετάβαση. Εξ ου και ο διακηρυγμένος στόχος της Ε.Ε. για την αυτονομία της από τρίτες χώρες, άμεσα συνδεδεμένος με τη γεωπολιτική της επιβίωση. Τον Μάιο του 2024 τέθηκε σε ισχύ ο ευρωπαϊκός νόμος κρίσιμων πρώτων υλών (Critical Raw Materials-CRM) με στόχο την ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης μέσω της αύξησης και της διαφοροποίησης των προμηθειών 34 κρίσιμων πρώτων υλών, την απόλυτη κυριαρχία των οποίων στην αλυσίδα εφοδιασμού έχει σήμερα η Κίνα. Στον κατάλογο συμπεριλαμβάνονται και οι σπάνιες γαίες, που έκανε παγκοίνας γνωστές το ενδιαφέρον του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ για τη Γροιλανδία, τα κοιτάσματα της οποίας υπολογίζονται σε 36,1 δισ. τόνους, ποσότητα που μπορεί να ανατρέψει τις συνθήκες στην παγκόσμια αγορά.

Το αμερικανικό ενδιαφέρον για τα κοιτάσματα της Γροιλανδίας και οι περιορισμοί εξαγωγών σε επτά σπάνιες γαίες από το Πεκίνο, σε απάντηση των δαμών που επέβαλε ο Τραμπ, αναδεικνύουν τη γεωπολιτική αξία αυτών των μετάλλων. Η Ελλάδα, όπως έχει καταστεί σαφές τα τελευταία χρόνια, μπορεί να συμμετάσχει στην προσπάθεια απεξάρτησης της Ευρώπης από την Κίνα, καθώς διαθέτει εντοπισμένα κοιτάσματα κρίσιμων πρώτων υλών και ενδείξεις για την ύπαρξη σπάνιων γαίων.

Το project της Metlen για την παραγωγή γαλλίου 50 μετρικών τόνων ετησίως στον Αγ. Νικόλαο Βοιωτίας, από την επεξεργασία υπολειμμάτων του βωξίτη, συγκαταλέγεται στη λίστα των 47 στρατηγικών έργων που ανακινώσε πρόσφατα η Ε.Ε. Η διοίκηση της εταιρείας ανακοίνωσε πρόσφατα σχέδιο για την παραγωγή δύο ακόμη παραπρόϊοντων του βωξίτη, το σκάνδιο και το γερμάνιο. Η επένδυση της Metlen από το 2027, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς της εταιρείας, θα παράγει γάλλιο καλύπτοντας ένα μεγάλο μέρος των αναγκών της Ευρώπης που σήμερα εξαρτάται σε ποσοστό 98% από τρίτες

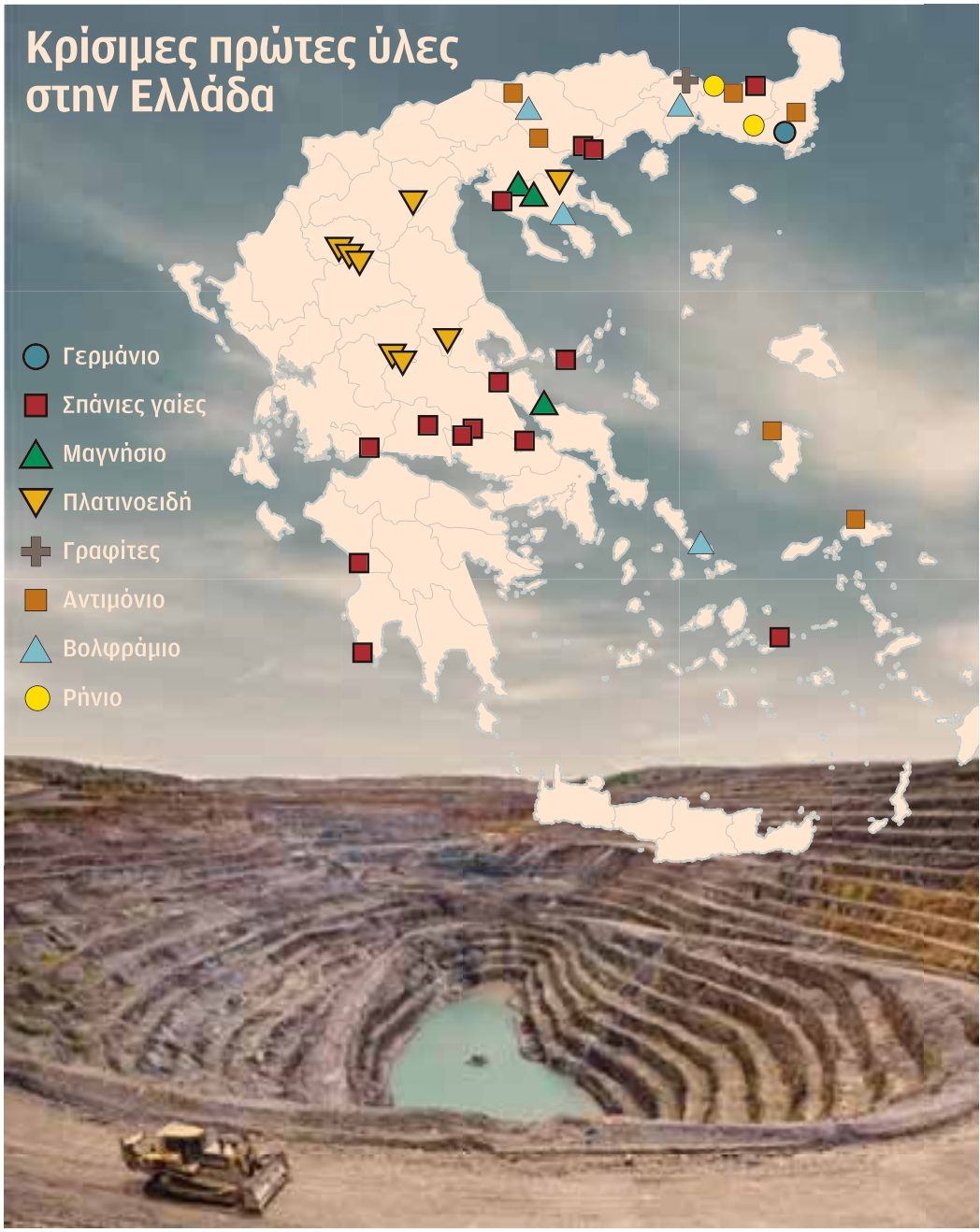
Ο εν εξελίξει διαγωνισμός για την έρευνα και εκμετάλλευση αντιμονίου στη Χίο μετράει ήδη δύο προσφυγές στο ΣτΕ.

Η επένδυση της Metlen από το 2027 θα παράγει γάλλιο καλύπτοντας ένα μεγάλο μέρος των αναγκών της Ευρώπης.

χώρες. Η συνολικότερη, ωστόσο, προσπάθεια της Ελλάδας για την αξιοποίηση κρίσιμων ορυκτών αποδεικνύεται στην πράξη ένα εξαιρετικά δύσκολο εγχείρημα με αβέβαιο αποτέλεσμα. Ο εν εξελίξει διαγωνισμός για την έρευνα και εκμετάλλευση αντιμονίου στην Κέραμο της Χίου, που διεξάγεται σε μια περίοδο που η τιμή του μετάλλου, με πολλαπλές

εφαρμογές στην αμυντική βιομηχανία, στα φωτοβολταϊκά πάνελ και στις μπαταρίες έχει εκτοξευθεί στα 50.000 δολάρια ο τόνος, έχει ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων στο νησί και μετράει ήδη δύο προσφυγές στο ΣτΕ. Η εκδίκασή τους είχε οριστεί για τον Μάιο. Αλλά τελικά αναβλήθηκε για μετά το καλοκαίρι. Το ενδιαφέρον της υπόθεσης

είναι ότι η Χίος επελέγη κατά προτεραιότητα από το ΥΠΕΝ μεταξύ των 20 συνολικά περιοχών της χώρας με δυναμικά κοιτάσματα κρίσιμων ορυκτών που παρέδωσε η ΕΑΓΜΕ (Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών), γιατί είχε διασφαλιστεί η συναίνεση του δημάρχου. Ωστόσο, ο τελευταίος μετά τις τοπικές αντιδράσεις

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ρεκór χρηματοδότησης 40 δισ. δολαρίων για OpenAI

Τον μεγαλύτερο γύρο χρηματοδότησης που έχει συμβεί ποτέ στην ιστορία του τεχνολογικού κλάδου ολοκλήρωσε η OpenAI, η εταιρεία πίσω από το εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης ChatGPT, φέρνοντας τη συνολική της αποτίμηση στο δυσθεώρητο επίπεδο των 300 δισ. δολαρίων. Μάλιστα, πρόκειται σχεδόν για διπλάσιο επίπεδο σε σύγκριση με την αποτίμηση των 157 δισ. δολαρίων που είχε μόλις πριν από μερικούς μήνες στον προηγούμενο γύρο χρηματοδότησης τον Οκτώβριο. «Εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν

το ChatGPT κάθε εβδομάδα», σχολίασε ο διευθύνων σύμβουλος της OpenAI, Σαμ Αλτμαν. «Η επένδυση αυτή μας βοηθάει να σπρώχνουμε τα όρια και να καταστήσουμε το AI πιο χρήσιμο στην καθημερινή ζωή», συμπλήρωσε. Η εταιρεία τεχνητής νοημοσύνης «σπκώσε» 40 δισ. δολάρια από τον όμιλο της SoftBank και άλλους επενδυτές, σε μια περίοδο όπου υπάρχει αμφιβολία σχετικά με τα ποσά που δαπανώνται στον κλάδο και πότε θα αποδώσουν καρπούς. Η OpenAI σχεδιάζει παράλληλα μια πλήρη εταιρική αναδιάρθρωση

μέχρι το τέλος του έτους, σύμφωνα με πηγή την οποία επικαλείται το Bloomberg. Η SoftBank, η οποία ηγήθηκε σ’ αυτόν τον γύρο χρηματοδότησης, θα επενδύσει αρχικά 7,5 δισ. δολάρια και επιπλέον 2,5 δισ. μέσω κοινοπραξίας επενδυτών, που περιλαμβάνει τη Microsoft, την Coatue Management, την Altimeter Capital Management και την Thrive Capital, σύμφωνα με το Bloomberg. Στη συνέχεια θα γίνει δεύτερη ένεση κεφαλαίου ύψους 30 δισ. δολαρίων μέχρι το τέλος του έτους, εκ των οποίων τα 22,5 δισ. δολάρια από τη

SoftBank και τα 7,5 δισ. από την κοινοπραξία. Στο πλαίσιο της συμφωνίας, η OpenAI έχει κίνητρο να ολοκληρώσει τη διαδικασία της αναδιάρθρωσης γρήγορα. Ειδικότερα, αν δεν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους, η SoftBank θα έχει την επιλογή να μειώσει τη συνεισφορά της στα 20 δισ. δολάρια από 30 δισ. και η OpenAI θα μπορούσε να υποχρεωθεί να βρει άλλους επενδυτές για να καλύψουν το κενό. Η εταιρεία προβλέπει πως θα υπερτριπλασιάσει τα έσοδά της φέτος στα 12,7 δισ. δολάρια, καθώς

οι συνδρομές συνεχίζουν να αυξάνονται. Η OpenAI δήλωσε πως έχει 1 εκατ. συνδρομητές για τις εταιρικές εκδόσεις του ChatGPT και έχει προσθέσει μία επιπλέον εκδοχή με 200 δολάρια τον μήνα για τα πιο ανεπτυγμένα μοντέλα AI. Ο πρόεδρος της SoftBank, Μασαγίσι Σον, είπε ότι το AI είναι «μία καθοριστική δύναμη που διαμορφώνει το μέλλον της ανθρωπότητας». «Η διευρυμένη συνεργασία μας με την OpenAI επιταχύνει το αμύibiό μας όραμα για να ξελειδώσει πλήρως τις δυνατότητές του», ανέφερε.

Η OpenAI ανακοίνωσε πως έχει 1 εκατ. συνδρομητές για τις εταιρικές εκδόσεις του ChatGPT και έχει προσθέσει μία επιπλέον εκδοχή με 200 δολάρια τον μήνα για τα πιο ανεπτυγμένα μοντέλα AI.

Μαζί χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης

Μάθετε περισσότερα: www.pwc.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ευρωπαϊκή αντίσταση στην πολιτική δασμών

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Υπάρχουν και καλά νέα στην ευρωπαϊκή αγορά. Η επιστροφή στην εποχή δασμών μετά τον 19ο αιώνα, σπρώχνει την Ευρώπη σε μέτρα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Αν η επιλογή αυτή εφαρμοστεί με συνέπεια, το κόστος των δασμών 20% στα ευρωπαϊκά προϊόντα που εισάγονται στις ΗΠΑ, θα μπορούσε σχεδόν να αντισταθμιστεί από τον περιορισμό του «κανονιστικού» κόστους στην ευρωπαϊκή αγορά. Ηδη αναβάλλεται η εφαρμογή των νέων κανόνων της Ε.Ε. για τις υποχρεώσεις δεσυσσ επιμέλειας και τη σύνταξη εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εισαγμένες εταιρείες.

Οι μεγαλύτερες εταιρείες θα λάβουν παράταση ενός χρόνου προκειμένου να προετοιμαστούν για τους νέους κανόνες δεσυσσ επιμέλειας. Ορισμένες εταιρείες θα έχουν στη διάθεσή τους δύο επιπλέον έτη για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας.

Τα κράτη-μέλη θα έχουν στη διάθεσή τους ένα επιπλέον έτος (έως τις 26 Ιουλίου 2027) για να μεταφέρουν τους κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο. Η παράταση ενός έτους θα ισχύσει και για ευρωπαϊκές εταιρείες με περισσότερους από 3.000 εργαζόμενους και καθαρό κύκλο εργασιών άνω των 900 εκατ. ευρώ και εταιρείες από τρίτες χώρες με κύκλο εργασιών στην αγορά της Ε.Ε. πάνω από το όριο αυτό.

Οι εταιρείες καλούνται να προσδιορίσουν θεωρητικές υποθέσεις όπως το εύρος της επίδρασης (θετική ή αρνητική) που έχουν στους ανθρώπους και στο περιβάλλον (όπως είναι η απώλεια βιοποικιλότητας ή οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην αλυσίδα αξίας). Επίσης, πρέπει να δεσμευτούν με πληροφορίες σχετικά με τους μακροπρόθεσμους στόχους βιωσιμότητας της εταιρείας και την πρόοδο που σημειώνει σε ετήσια βάση σε σχέση με τους στόχους αυτούς.

Παράλληλα, αναμένεται να υλοποιηθεί και η κατάργηση των ασφυκτικών κανόνων που αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων (GDPR). Οι εταιρείες θα ρυθύνουν λιγότερο χρόνο και πόρους για τη συμμόρφωση με τις δαιδαλώδεις νομικές

και κανονιστικές απαιτήσεις που επιβάλλει το ευρωπαϊκό δίκαιο. Ο GDPR που θεσπίστηκε από το 2018, θεωρείται ένα από τα πιο σύνθετα νομοθετήματα στον τεχνολογικό τομέα, ορίζοντας το πλαίσιο διαχείρισης των προσωπικών δεδομένων από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη. Είναι βέβαιον ότι υπάρχουν και πολλές άλλες ρυθμίσεις και κανονιστικές υποχρεώσεις, η εφαρμογή των οποίων ξεκίνησε ως χρήσιμη δέσμευση, αλλά πρόσθεσαν αφανές κόστος στη λειτουργία της οικονομίας.

Η ελληνική οικονομία δεν μπορεί να αλλάξει τον παγκόσμιο εμπορικό χάρτη. Μπορεί όμως να ανταποκριθεί στην αναταραχή καταργώντας γραφειοκρατικές διατάξεις που προσθέτουν κόστος. Στην πραγματικότητα η μεταρρύθμιση αυτή αλλάζει το κράτος καθώς οι διαδικασίες «τρέφουν» το τέρας που καταναλώνει δισεκατομμύρια, κάνοντας δυσκολότερη τη ζωή των πολιτών.

Βέβαια, όλα αυτά δεν αλλάζουν την ουσία της νέας πραγματικότητας που βρίσκεται υπό την επηρροή κινήσεων εντυπωσιασμού. Οι ανακοινώσεις του προέδρου Τραμπ, εμφανίζοντας πίνακες που καταγράφουν την επιβολή δασμών οι οποίοι στηρίζονται στην υποτιθέμενη αδικία εις βάρος των ΗΠΑ, είχαν δραματικό τόνο. Το αφήγημα της αδικίας που υφίσταται, υποτίθεται, η υπερδύναμη από φίλους κυρίως, εδράζεται σε αυθαίρετους και παράλογους υπολογισμούς, όπως η «κραιβάσηση ισσοτιμών» νομισμάτων ή φορολογικές ρυθμίσεις που μάλλον αφορούν τον ΦΠΑ(!).

Οστόσο, ακόμα κι έτσι οι εξαγγελίες θα έχουν επιπτώσεις, η έκταση των οποίων δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί με ακρίβεια. Πρέπει να σημειωθεί ότι κανένα από όλα αυτά τα μέτρα δεν είναι σαφές ούτε οριστικό. Θα γίνουν διαπραγματεύσεις ώστε να καθοριστούν οι κρίσιμες λεπτομέρειες, όπως το ακριβές ποσοστό δασμού σε κάθε εισαγόμενο προϊόν. Αυτό συνιστά επιπλέον δυσμενές στοιχείο γιατί προσθέτει αβεβαιότητα σε κρίσιμη φάση υψηλής ρευστότητας και ανατροπών.

Μεγάλος κερδισμένος το ευρώ από τον δασμολογικό πόλεμο

Εκτινάχθηκε στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 6 μηνών έναντι του δολαρίου

Σε έναν αναπάντεχο κερδισμένο της προσπάθειας του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ να αναμορφώσει το διεθνές εμπόριο και την παγκόσμια οικονομική τάξη, πραγματώνεται η εξέλιξη του ευρώ. Το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα εκπνέθηκε αυτή την εβδομάδα στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων έξι μηνών έναντι του δολαρίου, ενώ την Πέμπτη σημείωσε τη μεγαλύτερη ενδοσυνεδριακή του άνοδο από το 2015, αφορτού ο Τραμπ ανακοίνωσε πιο επιθετικούς από ό,τι αναμενόταν δασμούς. Το ευρώ σημείωσε ράλι έως και 2,7% την Πέμπτη, πριν να κλείσει τη συνεδρίαση με άνοδο 1,8%.

Οι αναλυτές της Citigroup αναβάθμισαν τις προβλέψεις τους για το ευρώ, ενώ τα ορθίους μαρτυρούν ότι οι traders έγιναν θετικοί απέναντι στο κοινό νόμισμα, σε ορίζοντα ενός έτους, για πρώτη φορά εδώ και τέσσερα χρόνια.

Πρόκειται για μια πλήρη ανατροπή του σκηνικού σε σχέση με πριν από δύο μήνες, όταν πολλοί προέβλεπαν ότι το ευρώ θα έπεφτε στα επίπεδα της απόλυτης ισσοτιμίας του ένα προς ένα με το δολάριο, καθώς οι δασμοί θα ανάγκαζαν την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να μειώσει τα επιτόκια πιο επιθετικά.

Τώρα, οι επενδυτές ανασυχοούν περισσότερο ότι οι πολιτικές του Τραμπ θα βλάψουν την οικονομία των ΗΠΑ και θα αντιστρέψουν τις σημαντικές εισροές που σημειώθηκαν στις αμερικανικές επενδύσεις τα τελευταία χρόνια.

«Το ευρώ θα είναι, πιθανότατα, ένας

Ανατροπή σκηνικού με τους αναλυτές να αναβαθμίζουν τις προβλέψεις τους για το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα.

από τους σημαντικότερους κερδισμένους από την επιβράδυνση ή την αντιστροφή αυτών των εισροών, λόγω της συμμετοχής σε αυτές επενδυτών της Ευρωζώνης», είπε στο Bloomberg ο Dominic Bunning, στρατηγικός αναλυτής της Nomura, εκτιμώντας ότι υπάρχει «περιθώριο για μια διαρθρωτική αναπροσαρμογή» που θα ωφεληθεί το κοινό νόμισμα.

Μέχρι στιγμής, οι δασμοί του Τραμπ έχουν πλήξει περισσότερο τις αμερικανικές αγορές, ενώ έχουν ανατρέψει και τον κανόνα που θέλει το δολάριο να αποτελεί ένα ελκυστικό ασφαλές καταφύγιο σε εποχές αναταραχών.

Ένας από τους λόγους είναι η ανατροπή

Το ευρώ σημείωσε ράλι έως και 2,7% την Πέμπτη, πριν να κλείσει τη συνεδρίαση με άνοδο 1,8%.

των προσδοκιών για τις μειώσεις επιτοκίων από την ΕΚΤ και τη Federal Reserve.

«Ένας αυξανόμενος κίνδυνος ύφεσης στις ΗΠΑ θα αναγκάσει τη Fed να χαλαρώσει πιο επιθετικά τη νομισματική της πολιτική και το δολάριο παραμένει περίπου 15% υπερτιμημένο με βάση τη μοντέλα μας», λέει ο Luca Paolini, στρατηγικός αναλυτής της Pictet Asset Management. Όμως η τύχη του ευρώ είχε αρχίσει να αλλάζει από τον περασμένο μήνα, όταν η Γερμανία αποφάσισε να αυξήσει τις δαπάνες της για άμυνα και υποδομές, πυροδοτώντας προσδοκίες ότι η δραστηριότητα αυτή θα στηρίξει την ευρωπαϊκή οικονομία μπροστά στο

κόστος των δασμών. Ασφαλώς, η γρήγορη άνοδος του ευρώ αφήνει πολλούς να περιμένουν μια διόρθωση. Επίσης, υπάρχουν ανησυχίες για το πόσο αποτελεσματικοί θα είναι οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι στην προσπάθειά τους να προστατεύσουν την οικονομία της περιοχής, με δεδομένες τις γνωστές διχονομίες και τις δυσκολίες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Ακόμη κι αν η Ευρώπη, όμως, τραυλίζει στην απάντησή της, η αξιοπιστία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων των ΗΠΑ βρίσκεται επίσης υπό αμφισβήτηση. Ο μαθηματικός τύπος τον οποίο χρησιμοποίησε ο Τραμπ για τον υπολογισμό των δασμών εξέπληξε τους οικονομολόγους

και αμφισβητήθηκε ευρέως. Οι αναλυτές της Deutsche Bank προειδοποίησαν για μια κρίση εμπιστοσύνης στο δολάριο.

«Αυτή είναι μια ευκαιρία που παρουσιάζεται μια φορά τη δεκαετία για μια ανάκαμψη του ευρώ», είπε η Meera Chandan, αναλύτρια της JP Morgan στο Bloomberg. «Μόλις οι αυξημένες δημοσιονομικές δαπάνες αρχίσουν να φαίνονται στους αριθμούς της ανάπτυξης, κάτι που θα γίνει στο δεύτερο εξάμηνο, θα έχουμε δυνητικά μια χρονική περίοδο όπου η Ευρώπη θα μπορούσε να ξεπεράσει τις ΗΠΑ». Η αναλύτρια βλέπει το ευρώ μεταξύ των 1,14 και 1,16 δολαρίων μέχρι το τέλος του έτους.

Κοινό μέτωπο Κίνας, Ιαπωνίας, Ν. Κορέας απέναντι στον Ντόναλντ Τραμπ

Κοινό μέτωπο ενάντια στη δασμολογική επίθεση των ΗΠΑ συγκροτούν Κίνα, Ιαπωνία και Νότια Κορέα, με σκοπό να ενισχύσουν τη συνεργασία τους και να δημιουργήσουν ένα πιο προβλέψιμο περιβάλλον για τις επιχειρήσεις τους, σε μια εποχή αυξανόμενης έντασης με την Ουάσινγκτον. Οι τρεις ασιατικές χώρες συμφώνησαν να απαντήσουν από κοινού στους δασμούς των ΗΠΑ, ανέφεραν κινεζικές πηγές, ισχυρισμό που η Σεούλ έσπευσε να χαρακτηρίσει «κάπως υπερβολικό» και το Τόκιο έσπευσε να διαψεύσει, σύμφωνα με το Reuters.

Η είδηση κυκλοφόρησε αφότου οι τρεις χώρες διεξήγαγαν την Κυριακή τον πρώτο τους οικονομικό διάλογο εδώ και πέντε χρόνια, επιδιώκοντας να διευκολύνουν το περιφερειακό εμπόριο, καθώς οι εμπορικές δυνάμεις της Ασίας επιχειρούν να θωρακιστούν ενάντια στα νέα μέτρα προστατευτισμού του προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ.

Η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα επιδιώκουν να εισάγουν πρώτες ύλες η-μιαγωγών από την Κίνα και η Κίνα ενδιαφέρεται επίσης να αγοράσει προϊόντα

τισπ από την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, ανέφερε ο λογαριασμός Yuhuan Tiantian, που συνδέεται με την κρατική τηλεόραση China Central Television, σε ανάρτηση στην πλατφόρμα Weibo. Και οι τρεις πλευρές συμφώνησαν να ενισχύσουν τη συνεργασία στην αλυσίδα εφοδιασμού και να εγκαταστήσουν διάλογο για τους ελέγχους των εξαγωγών.

Ο υπουργός Εμπορίου της Ιαπωνίας, Γιάοζι Μούτο, όταν ρωτήθηκε σχετικά είπε ότι υπήρξε συνάντηση των υπουργών Εμπορίου του Σαββατοκύριακο, αλλά δεν έγιναν τέτοιες συζητήσεις. Η συνάντηση ήταν απλώς μια ανταλλαγή απόψεων, τόνισε. «Οι τρεις χώρες ανταλλάξαν απόψεις για το παγκόσμιο εμπόριο και περιβάλλον και όπως μπορείτε να δείτε στην κοινή δήλωση μοιράστηκαν την κατανόησή τους για την ανάγκη συνέχισης της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας», δήλωσε ο εκπρόσωπος του υπουργείου Εμπορίου της Νότιας Κορέας.

Οι υπουργοί Εμπορίου των τριών χωρών συμφώνησαν να επιταχύνουν τις συνομιλίες για μια συμφωνία ελεύθερων

Οι τρεις χώρες διεξήγαγαν την Κυριακή τον πρώτο τους οικονομικό διάλογο εδώ και πέντε χρόνια.

συναλλαγών Κίνας - Ιαπωνίας - Νότιας Κορέας για την προώθηση του «περιφερειακού και παγκόσμιου εμπορίου». Οι συζητήσεις για μια τέτοια συμφωνία ξεκίνησαν το 2013 και διήρκεσαν μέχρι το 2019, ενώ ξανάρχισαν πέρυσι με την ευκαιρία μιας έκτακτης τριμερούς συνάντησης κορυφής στη Σεούλ.

Η συνάντησή τους έγινε πάντως πριν από την προγραμματισμένη σημερινή ανακοίνωση του Τραμπ για περισσότερους δασμούς κατά την «μέρα απελευθέρωσης» των ΗΠΑ, όπως την αποκαλεί, καθώς ανατρέπει τις εμπορικές συνεργασίες της Ουάσινγκτον. Η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα αντιπροσωπεύουν αντιστοίχως το 16% και το 15% του συνόλου των εισαγωγών αυτοκινήτων στις ΗΠΑ, ενός σημαντικού τομέα για τις εθνικές οικονομίες τους. Η Κίνα αντιμετωπίζει, από την πλευρά της, συνολικούς δασμούς 20% σε όλες τις εξαγωγές της προς τις ΗΠΑ.

Το Πεκίνο, η Σεούλ και το Τόκιο είναι σημαντικοί εμπορικοί εταίροι των ΗΠΑ, αν και διαφωνούν μεταξύ τους σε σειρά ζητημάτων, όπως εδαφικές διαφορές,

αλλά και η απελευθέρωση λιμάνων από την Ιαπωνία από τον κατεστραμμένο πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα.

Μετα, Apple, υπηρεσίες στο στόχαστρο Ε.Ε.

«Ισχυρό» σχέδιο αντιποινών διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση έναντι των αμερικανικών δασμών, ενόψει της σημερινής «μέρας απελευθέρωσης» κατά τον Ντόναλντ Τραμπ, του νέου δηλαδή «πακέτου» δασμών σε όλα τα εισαγόμενα προϊόντα. Στην περίπτωση αυτή, το «μπλοκ» θα «κτυπήσει» το εμπόριο υπηρεσιών και τους αμερικανικούς τεχνολογικούς κολοσσούς, όπως τόνισε χθες στο Ευρωκοινοβούλιο η πρόεδρος της Κομισιόν. Σύντομα, μάλιστα, η Ε.Ε θα επιβάλει πρόστιμα στην Apple και τη Meta για παραβίαση του νόμου των ψηφιακών αγορών, ενώ ετοιμάζεται και για το «εργαλείο κατά του εξαναγκασμού» (anti-coercion instrument), τη θεσμοθετημένη δυνατότητα να επιβάλει περιορισμούς στο εμπόριο υπηρεσιών, αν κρίνει ότι τρίτη χώρα χρησιμοποιεί τους δασμούς ως «εργαλείο» εκβιασμού.

Οι Ευρωπαίοι μειώνουν τα ταξίδια στις ΗΠΑ

Μειωμένες κατά 25% είναι οι κρατήσεις των Ευρωπαίων για ταξίδια στις ΗΠΑ αυτό το καλοκαίρι, καθώς οι τουρίστες που παρακολουθούν την προσέγγιση του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ στο μεταναστευτικό προτιμούν άλλους προορισμούς. Αυτό προειδοποίησε ο γαλλικός όμιλος ξενοδοχείων Accor, ενώ ο διευθύνων σύμβουλος, Σεμπαστιάν Μπαζίν, είπε στην τηλεόραση του Bloomberg ότι παρατηρείται μια «πολύ ισχυρή επιβράδυνση» στα ταξίδια στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Σύμφωνα με τον ίδιο, πρόκειται για ραγδαία επιδείνωση από την πτώση της τάξης του 18%-20% που παρατηρήθηκε στις κρατήσεις τις πρώτες 90 ημέρες του έτους. Αντί για τις ΗΠΑ οι τουρίστες φαί-

Μεγάλη πτώση στις κρατήσεις για το καλοκαίρι, προτιμούν διακοπές σε Καναδά, Νότιο Αμερική.

νεται να προτιμούν να επισκεφθούν τον Καναδά, τη Νότιο Αμερική ή την Αίγυπτο. «Είναι, κατά πάσα πιθανότητα, αγχωτικό να πάει κανείς σε μια άγνωστη περιοχή», είπε ο Μπαζίν. Ενώ δεν έχουν επαληθευθεί περιπτώσεις κράτησης επισκεπτήν στα σύνορα, η φημολογία έχει δημιουργήσει ένα κακό κλίμα, το οποίο άρχισε να αποτυπώνεται και στις

τάσεις των κρατήσεων. Στο μεταξύ, τα υπερατλαντικά ταξίδια ήταν ανέκαθεν στήριγμα για τις αεροπορικές και τις τουριστικές επιχειρήσεις, αποτελώντας συνθήκες τις πιο κερδοφόρες διαδρομές στον κόσμο. Τώρα πληθαίνουν οι εταιρείες που παρατηρούν ότι αυτό το κομμάτι της δραστηριότητας δέχεται πίεση, αφενός διότι οι Αμερικανοί τουρίστες είναι πιο συγκρατημένοι με τα οικονομικά τους και αποφεύγουν την Ευρώπη, αφετέρου επειδή οι Ευρωπαίοι παρακάμπτουν τις ΗΠΑ για πολιτικούς λόγους.

Ενώ τα στελέχη των ευρωπαϊκών αεροπορικών δήλωναν την περασμένη εβδομάδα ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν μεταβολές στη ζήτηση για υπερατλαντικά ταξίδια, η Virgin Atlantic

έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου αυτή την εβδομάδα, κάνοντας λόγο για εξασθένηση των αριζέων προς τη Βρετανία. Αυτό πυροδότησε «βουτιά» στις μετοχές των μεγάλων αεροπορικών.

Τη Δευτέρα η Air Canada ανακοίνωσε ότι οι κρατήσεις για πτήσεις μεταξύ Καναδά και ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 10% την περίοδο Απριλίου - Σεπτεμβρίου, καθώς οι Καναδοί μπιόκοτάρουν τη γειτονική χώρα λόγω των εμπορικών εντάσεων. Επίσης, αποφεύγουν τις αγορές αμερικανικών προϊόντων μετά τους δασμούς που ανακοίνωσε ο Τραμπ εναντίον του Καναδά, αλλά και μετά τις επανειλημμένες αναφορές του Αμερικανού προέδρου ότι ο Καναδάς θα έπρεπε να είναι μέρος των ΗΠΑ.

Τη Δευτέρα η Air Canada ανακοίνωσε ότι οι κρατήσεις για πτήσεις μεταξύ Καναδά και ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 10% την περίοδο Απριλίου - Σεπτεμβρίου, καθώς οι Καναδοί μπιόκοτάρουν τη γειτονική χώρα λόγω των εμπορικών εντάσεων.

Ο Μπιλ Γκέιτς γιορτάζει τα πενήντα χρόνια της Microsoft

Τα 50 της χρόνια έκλεισε την Παρασκευή η Microsoft. Η δεύτερη μεγαλύτερη επιχείρηση του κόσμου, με κεφαλαιοποίηση που ξεπερνάει τα 2,7 τρισ. δολάρια, δημιουργήθηκε το 1975 από τον Μπιλ Γκέιτς και τον παιδικό του φίλο Πολ Άλεν. Ήταν μια εταιρεία που έφτιαχνε λογισμικό υπολογιστών, σε μια εποχή που οι περισσότεροι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν γραφομηχανές.

Όπως έγραψε ο Μπιλ Γκέιτς σε μια ανάρτηση στο προσωπικό του blog για τα γενέθλια της Microsoft, όλα ξεκίνησαν με ένα αθώο ψέμα. Η ιστορία της εταιρείας που έβαλε έναν υπολογιστή πάνω σε κάθε γραφείο ξεκίνησε, παραδόξως, με ένα περιοδικό. Τον Ιανουάριο του 1975 το περιοδικό Popular Electronics κυκλοφόρησε έχοντας στο εξώφυλλό του τον Altair 8800, έναν μίνι υπολογιστή που λειτουργούσε με μικροσκοπικό τσιπ της αγνώστης τότε Intel.

Ο 69χρονος σήμερα Γκέιτς ήταν τότε πρωτοετής στο Χάρβαρντ, αλλά όταν είδε το περιοδικό αμέσως κατάλαβε δύο πράγματα: η επανάσταση των υπολογιστών βρισκόταν προ των πυλών και εκείνος –μαζί με τον Άλεν– ήθελε να τη ζήσει εκ των έσω.

«Την εποχή εκείνη οι προσωπικοί υπολογιστές ήταν πρακτικά ανύπαρκτοι. Ο Πολ κι εγώ ξέραμε ότι η δημιουργία λογισμικού που θα επέτρεπε στους ανθρώπους να προγραμματίσουν τον Altair τους θα έφερνε την

επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο ο κόσμος αλληλεπιδρούσε με αυτά τα μηχανήματα», γράφει ο Γκέιτς στο blog του. Έτσι, επικοινωνήσαν με τον Εντ Ρόμπερτς, τον ιδρυτή της εταιρείας που είχε φτιάξει το Altair, Micro Instrumentation and Telemetry Systems (MITS). Και σε εκείνη την επικοινωνία, του είπαν ένα μικρό ψέμα: ότι είχαν ήδη φτιάξει μια δική τους εκδοχή της γλώσσας προγραμματισμού Basic για το τσιπ με το οποίο λειτουργούσε ο Altair 8800.

Γκέιτς και Άλεν ανέλαβαν την πρόκληση. Επρεπε να κάνουν τη γλώσσα Basic, που είχε αναπτυχθεί το 1964 στο Dartmouth College, συμβατή με τον υπολογιστή Altair. Και όλα αυτά, παρότι δεν είχαν καν έναν υπολογιστή Altair για να δουλέψουν.

Αφού πέρασε δύο μήνες δουλεύοντας νύχτα μέρα πάνω στο πρόγραμμα, ο Γκέιτς ολοκλήρωσε τον κώδικα που έγινε η βάση για το πρώτο λειτουργικό σύστημα του Altair. «Αυτός ο κώδικας παραμένει ο πιο ωραίος που έχω γράψει ποτέ», έγραψε ο Γκέιτς στην ανάρτησή του στο blog του. Μάλιστα, έδωσε σε όλους τους αναγνώστες την επιλογή να «κατεβάσουν» το αρχικό πρόγραμμα. Ο κώδικας αυτός έθεσε τα θεμέλια για μια επιχείρηση που θα έβαζε τους προσωπικούς υπολογιστές σε κάθε σπίτι. «Αυτή ήταν η επανάσταση», είπε ο Γκέιτς σε ένα βίντεο που συνόδευε την ανάρτησή του.

Νέα μείωση επιτοκίων από την ΕΚΤ «βλέπουν» οι αγορές

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Το ράλι του ευρώ, η αποδυνάμωση του δολαρίου και η ξεκάθαρη επιδείνωση των προοπτικών της οικονομίας, που φέρνει η δαρμολογική καταιγίδα Τραμπ, με τα όποια αντίποινα επιβληθούν από εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ, δημιουργούν νέες σημαντικές προκλήσεις για τις κεντρικές τράπεζες, οι οποίες καλούνται πλέον να επανεξετάσουν τη στάση της νομισματικής πολιτικής.

Οι εκτιμήσεις των αγορών για τα επιτόκια άλλαξαν άρδην έπειτα από τις ανακοινώσεις Τραμπ. Πλέον αναμένουν, με 90% πιθανότητα, ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα προχωρήσει σε νέα μείωση των επιτοκίων τον Απρίλιο, ενώ αποτιμούνται

της νομισματικής πολιτικής», καθώς «η ανάπτυξη θα μειωθεί» και «οι τιμές θα αυξηθούν». Παράλληλα, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας σημείωσε πως οι δασμοί δεν αποτελούν εμπόδιο για περαιτέρω μείωση των επιτοκίων τον Απρίλιο και η πτωτική πορεία του πληθωρισμού αναμένεται να συνεχιστεί, ενώ ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ, Λουίς ντε Γκίντος, υπογράμμισε τους κινδύνους για την ανάπτυξη και τη μεγαλύτερη αβεβαιότητα για τον πληθωρισμό.

«Θεωρούμε ότι η περιπτώση περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων είναι ακόμη πιο ισχυρή για την ΕΚΤ τώρα που α) οι προοπτικές ανάπτυξης έχουν σαφώς επιδεινωθεί και β) το μόνο θεωρητικό πληθωριστικό κανάλι για την Ευρωζώνη από τους αμερικανικούς δασμούς, δηλαδή η υποτίμηση του ευρώ, δεν ισχύει καθώς το ευρώ πραγματοποιεί ράλι», όπως σημειώνει η Citigroup.

Από την πλευρά της, η Deutsche Bank εκτιμά πως το τελικό επιτόκιο της ΕΚΤ θα διαμορφωθεί στο 1,5%, ενώ «βλέπει» μειώσεις 25 μ.β. στις συνεδριάσεις του Απριλίου, του Ιουνίου, του Σεπτεμβρίου και του Δεκεμβρίου. Το «χτύπημα» που θα έχει ο εμπορικός πόλεμος στην ανάπτυξη αυξάνει την πίεση για μειώσεις των επιτοκίων, ειδικά καθώς το ευρώ διαπραγματεύεται πάνω από το 1,11 έναντι του δολαρίου για πρώτη φορά από τον Σεπτέμβριο, όπως προσθέτει. Οσον αφορά τη Fed, η γερμανική τράπεζα σημειώνει πως, καθώς οι κίνδυνοι ύφεσης στις ΗΠΑ αυξάνονται σημαντικά εάν διατηρηθούν οι δασμοί, είναι πλέον πιο πιθανό να προχωρήσει σε μειώσεις επιτοκίων ακόμη κι αν αυτό είναι στατισμοπληθωριστικό. Η Deutsche Bank εκτιμά ότι η ομοσπονδιακή τράπεζα θα πραγματοποιήσει τέσσερις μειώσεις φέτος, ενώ ανάλογες είναι και οι εκτιμήσεις της UBS, η οποία προβλέπει νέες μειώσεις ύψους 75-100 μ.β.

Σοκ στις αγορές εμπορευμάτων, έκτακτα μέτρα από βιομηχανίες

Από την Ιταλία μέχρι την Ινδία οι παραγωγοί μετρούν τον αντίκτυπο των δασμών

Οι σαρωτικοί δασμοί που ανακοίνωσε ο Ντόναλντ Τραμπ στα μέσα της εβδομάδας προκάλεσαν «βουτιά» στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές και έντονες αντιδράσεις στη διεθνή κοινότητα, που προσπαθεί να επανατοποθετηθεί σε νέο οικονομικό σκηνικό για πρώτη φορά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι υψηλότεροι εμπορικοί φραγμοί εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα πιθανότατα θα εκτοξεύσουν τις τιμές για τους καταναλωτές των ΗΠΑ σε προϋπάντα, από αθλητικά παπούτσια μέχρι το iPhone της Apple. Ένα iPhone υψηλής τεχνολογίας θα μπορούσε να κοστίσει σχεδόν 2.300 δολάρια εάν η Apple μετακυλίσει το κόστος στους καταναλωτές,

Οι τιμές προϊόντων, από αθλητικά παπούτσια μέχρι το iPhone της Apple, πιθανότατα θα εκτοξευθούν στην αμερικανική αγορά.

με βάση τις προβλέψεις της Rosenblatt Securities, αναφέρει το Reuters. Οι επιχειρήσεις έσπευσαν να ανακοινώσουν μέτρα έκτακτων αναγκών. Η αυτοκινητοβιομηχανία Stellantis ανακοίνωσε ότι θα απολύσει προσωρινά Αμερικανούς εργαζομένους και θα κλείσει εργοστάσια στην Καναδά και στο Μεξικό, ενώ η General Motors ανέφερε ότι θα αυξήσει την παραγωγή στις ΗΠΑ. Από τότε που επέστρεψε στον Λευκό Οίκο τον Ιανουάριο, οι απειλές για τους δασμούς του Τραμπ έχουν κλονίσει ξανά και ξανά την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων.

Εκτός συνόρων, από τους ράφτες του Ηνωμένου Βασιλείου και τους Αυστραλούς αγρότες έως τους Ιρλανδούς παραγωγούς ούισκι, εταιρείες σε όλο τον κόσμο επιχειρούν να κατανοήσουν

Η αυτοκινητοβιομηχανία Stellantis ανακοίνωσε ότι θα απολύσει προσωρινά Αμερικανούς εργαζομένους και θα κλείσει εργοστάσια στον Καναδά και στο Μεξικό.

τον αντίκτυπο της αμερικανικής «επιθεσης». Στη Σαρθνία, οι παραγωγοί του πεκορίνο, του σκληρού αλμυρού τυριού από πρόβριο γάλα, προσπαθούν να «κωνέψουν» τα νέα, γράφει σε σχετικό ρεπορτάζ ο Guardian. Έως και το 70% του προϊόντος τους εξάγεται στις ΗΠΑ. «Πρέπει να περιμένουμε να δούμε αν σημαίνουν πραγματικά 20%, αλλά προφανώς έχει δημιουργήσει κάποια ανισορροπία», λέει ο Σαλβατόρε Πάλα, πρόεδρος της Ενωσης OP Unione Pastori, που εκπροσωπεί τους αιγοπροβατοτρόφους του νοτίου. Οι μεγαλύτερες παραγγελίες τροφίμων και ποτών της Ιταλίας από τις ΗΠΑ είναι οι κρασί και ακολουθούν το ελαιόλαδο, τα ζυμαρικά και το τυρί, σύμφωνα με τη συνομοσπονδία των Ιταλών αγροτών. Στην Ιρλανδία η Clonakilty Whisky πουλάει τα

μπουκάλια της μεταξύ 30 και 50 δολαρίων, ανάλογα με την έκδοση, τιμές που θα αυξάνονταν από 36 έως και 60 δολάρια το μπουκάλι από τους δασμούς 20% που επιβάλλονται στην Ε.Ε. Ο ιδρυτής της εταιρείας, Μάικλ Σκάλι επιβεβαιώνει ότι μια κυκλοφορία μετά το Brexit στο Ηνωμένο Βασίλειο θα μπορούσε να αναπληρώσει τη ζημία από την αμερικανική αγορά. Πριν από τους δασμούς, σημειώτεον, η Ε.Ε. και οι ΗΠΑ απολάμβαναν μια συμφωνία με μηδενικούς δασμούς στις εισαγωγές ούισκι και μπέριμπον. Στην Αυστραλία ο Τζον Λόου, CEO της επιχείρησης βοοειδών και αρνιών JF&ML Lowe, λέει: «Είμαι μακροπρόθεσμος κτηνοτρόφος πολλών γενεών (...) Θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε να διαφοροποιήσουμε τις αγορές μας. Η Αμερική είναι η κύρια

αγορά βοείου κρέατος, αλλά σίγουρα δεν είναι η μόνη». Στη βιομηχανία θαλασσινών της Ινδίας, τέλος, η είδηση για τους δασμούς του Τραμπ προκάλεσε σοκ. Οι γαρίδες είναι μία από τις μεγαλύτερες εξαγωγές της Ινδίας και οι ΗΠΑ μία από τις μεγαλύτερες αγορές, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 44% του συνόλου των εξαγωγών, με την αγορά να φτάνει σχεδόν τα 3 δισ. δολάρια τα τελευταία χρόνια. Προηγούμενως οι δασμοί στις εξαγωγές ινδικής γαρίδας στις ΗΠΑ ήταν περίπου 8%. Ο Πάβαν Κούμαρ, ιδιοκτήτης της Sprint Exports Private Ltd, μιας από τις μεγαλύτερες εταιρείες θαλασσινών της Ινδίας, υποστηρίζει ότι οι νέοι δασμοί ήταν καταστροφικοί για την ινδική βιομηχανία, ο αντίκτυπος των οποίων θα δημιουργήσει «μεγάλο οικονομικό άγχος».

Οι μνηστήρες για την αγορά του TikTok στις ΗΠΑ

Εκπνέει το Σαββατοκύριακο η προθεσμία για την εξαγορά της κινεζικής Byte Dance, ιπτρικής εταιρείας του TikTok, με τον Αμερικανό πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ να δηλώνει ότι βρίσκεται πολύ κοντά στην επίτευξη συμφωνίας για εξαύρεση αγοραστή. Διαφορετικά, η εφαρμογή θα απαγορευτεί στις ΗΠΑ, καθώς η αμερικανική κυβέρνηση την έχει χαρακτηρίσει απειλή για την εθνική ασφάλεια, επειδή οι κινεζικές αρχές ενδέχεται να έχουν πρόσβαση στον τεράστιο όγκο δεδομένων των χρηστών

Εκπνέει η προθεσμία για την εξαγορά του. Αν δεν υπάρξει συμφωνία θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί και πάλι απαγόρευση.

της, κάτι που το Πεκίνο αρνείται. Μιλώντας από το Air Force One την Πέμπτη, ο Τραμπ δήλωσε ότι «πολλαπλοί επενδυτές» πλησιάζουν σε μια συμφωνία. Επιπλέον, έκανε πρόταση στην Κίνα να εγκρίνει την πώληση του TikTok με αντάλλαγμα την απαλλαγή από τους δασμούς στις κινεζικές εισαγωγές.

Διάφοροι πιθανοί αγοραστές έχουν εμφανιστεί μέχρι σήμερα, με την Amazon να υποβάλλει προσφορά την τελευταία στιγμή. Ο Τραμπ έχει δηλώσει ότι θα ήταν ανοιχτός στο να πουλήσει το TikTok στον συνιδρυτή της Oracle Λάρι Έλισον, καθώς και στον Έλον Μασκ, αν και ο τελευταίος δήλωσε ότι δεν έχει πρόθεση να το αγοράσει.

Άλλοι πιθανοί αγοραστές είναι ο δι-

Ο Τραμπ έχει αναφέρει ότι θα ήταν ανοιχτός στο να πουλήσει το TikTok στον συνιδρυτή της Oracle, Λάρι Έλισον, καθώς και στον Έλον Μασκ, αν και ο τελευταίος δήλωσε ότι δεν έχει πρόθεση να το αγοράσει.

σεκατομυριούχος Φρανκ Μάκορτ, μαζί με τον Καναδό επιχειρηματία Κέβιν Ο' Λίρι, έναν διάσημο επενδυτή της επιχειρηματικής τηλεοπτικής εκπομπής Shark Tank. Ο Αλέξις Οχανιάν, συνιδρυτής του Reddit, ανέφερε σε ανάρτησή του στο X τον περασμένο μήνα ότι συμμετείχε στην προσφορά του Μα-

κόρτ. Ο μεγαλύτερος YouTuber στον κόσμο Τζιμ Ντόναλντσον –γνωστός και ως MrBeast– δήλωσε επίσης ότι επιθυμεί να αγοράσει το TikTok ως μέλος μιας ομάδας επενδυτών.

Ο Τιμ Στόκλι, Βρετανός ιδρυτής της OnlyFans, έχει επίσης προσφερθεί να αγοράσει το TikTok στο πλαίσιο της ε-

ταιρείας Zoop, που πρόσφατα επαναλειτουργήσε. Ο κολοσσός της πληροφορικής Microsoft, ο γίγαντας των ιδιωτικών κεφαλαίων Blackstone, η εταιρεία επιχειρηματικών κεφαλαίων Andreessen Horowitz και η μηχανή αναζήτησης Perplexity AI, φέρονται επίσης να διεκδικούν μερίδιο. Ο Λευκός Οίκος φέρεται να έχει εξετάσει μια επιλογή, σύμφωνα με την οποία η Byte Dance θα διατηρούσε την κυριότητα του αλγορίθμου του TikTok, αλλά θα τον εκμίσθωνε σε μια νέα οντότητα που θα λειτουργούσε την εφαρμογή βίντεο εντός των ΗΠΑ. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία έως σήμερα Σάββατο 5 Απριλίου, η εφαρμογή θα μπορούσε να αντιμετωπίσει και πάλι απαγόρευση στις ΗΠΑ και να αποσυρθεί από τα app stores. Ο Τραμπ υπέγραψε εκτελεστικό διάταγμα τον Ιανουάριο, το οποίο καθυστέρησε την απαγόρευση του TikTok μόνο κατά 75 ημέρες. Το διάταγμα του δεν ανέτρεψε την απαγόρευση της εφαρμογής που ψηφίστηκε νόμος από το Κογκρέσο και επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ.

Ο Αμερικανός πρόεδρος θα μπορούσε να διατηρήσει τον νόμο, αλλά να ζητήσει από το υπουργείο Δικαιοσύνης να συνεχίσει να τον αγνοεί. Η κυβέρνηση θα έλεγε ουσιαστικά στην Apple και την Google ότι δεν θα τιμωρηθούν επειδή επιτρέπουν στους χρήστες να κατεβάζουν το TikTok στις συσκευές τους. Το TikTok επέστρεψε στο Play Store της Google και στο App Store της Apple τον Φεβρουάριο, αφού οι εταιρείες φέρεται να ενημερώθηκαν ότι δεν θα αντιμετωπιζαν συνέπειες. Ο Τραμπ δήλωσε επίσης ότι πιθανώς θα παρατείνει την προθεσμία, αν χρειαστεί.

Recruiting for Leading Organizations

Orthodoxou Employment

Ideal staff from **third countries** for your needs!

+357 24 841 111 orthodoxouemployment.com

PROUD MEMBER
FOR 30 years!

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τώρα είναι η ώρα για μια νέα σχέση Ε.Ε. - Βρετανίας

Του ΧΙΟΥΓΚΟ ΝΤΙΕΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Αποκαιρετήστε την παλιά «ειδική σχέση» μεταξύ Βρετανίας και ΗΠΑ. Υποδεχθείτε τη νέα ειδική σχέση στη Μάγκν. Καθώς ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ θέτει υπό πίεση τους διατλαντικούς δεσμούς, η Ε.Ε. και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν πολλά να κερδίσουν αν ενδώσουν τις δυνάμεις τους. Η Βρετανία και η Ε.Ε., φυσικά, έχουν μια οδυνηρή πρόσφατη ιστορία. Το Brexit απομάκρυνε το Ηνωμένο Βασίλειο από το μπλοκ πριν από πέντε χρόνια. Και οι δύο πρώην σύντροφοι εξακολουθούν να έχουν ψυχολογικά τραύματα. Όμως η Ευρώπη βρίσκεται τώρα στο επίκεντρο ενός γεωπολιτικού σεισμού.

Οι ΗΠΑ επέβαλαν την περασμένη εβδομάδα έναν γενικό δασμό «μόνο» 10% στις εισαγωγές από το Ηνωμένο Βασίλειο, το μισό του 20% που ανακοίνωσαν ενάντια στη «θλιβερή» όπως τη χαρακτήρισαν Ε.Ε. Αλλά είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί ο οποιοσδήποτε αμερικανικός δασμός στη Βρετανία, η οποία είναι στενός σύμμαχος των ΗΠΑ. Ο πρωθυπουργός Κιρ Στάρμερ υποσχέθηκε να «επιναφέρει» τις σχέσεις με την Ε.Ε., μετά τους Συντηρητικούς που είχαν υπερασπιστεί το Brexit. Αλλά η αλλαγή πλεύσης που υποσχέθηκε δεν έχει ακόμη φανεί.

Ο Στάρμερ απέρριψε το ενδεχόμενο να ενταχθεί στην ενιαία αγορά ή στην τελωνειακή ένωση της Ε.Ε., πόσο μάλλον να αποδεχτεί τις ρυθμίσεις της για ελεύθερη κυκλοφορία ανθρώπων ή επανένταξη στο μπλοκ. Η ενοποίηση των ενεργειακών δικτύων θα ενίσχυε την ασφάλεια και θα μείωνε το κόστος. Το City του Λονδίνου θα μπορούσε να συμβάλει στο σχέδιο της Ε.Ε. για τη δημιουργία μιας «ένωσης κεφαλαιαγορών» που θα διοχέτευε πόρους σε παραγωγικές επενδύσεις. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πολλά να προσφέρει και σε άλλους τομείς, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, ειδικά εάν η Ευρώπη καταλήξει να αγοράζει λιγότερες υπηρεσίες από τις ΗΠΑ.

Η Ε.Ε. και η Βρετανία θα έχουν επίσης περισσότερες πιθανότητες να σώσουν τμήματα της διεθνούς τάξης που βασίζεται σε κανόνες, εάν ενώσουν τις δυνάμεις τους. Θα ήταν δυνατόν να σχηματίσουν έναν πυρήνα γύρω από τον οποίο θα μπορούσαν να συσπειρωθούν άλλες δημοκρατίες, όπως η Ιαπωνία, ο Καναδάς, η Ινδία, η Βραζιλία και το Μεξικό. Ο Τραμπ, πάλι, θα απεχθανόταν την ιδέα της συσπείρωσης Βρετανίας και Ε.Ε. – εν μέρει επειδή θα μπορούσε να μειώσει την ισχύ των ΗΠΑ και εν μέρει επειδή αντιπαθεί το μπλοκ. Μπορεί να προσπαθούσε μάλιστα να καταστρέψει μια φιλόδοξη ευρωπαϊκή εταιρική σχέση απειλώντας με κυρώσεις ή προσπάθοντας να απαγκιστρώσει το Ηνωμένο Βασίλειο από την Ε.Ε. με μια δική του εμπορική συμφωνία. Εα τέτοιο σενάριο κάνει τον Στάρμερ επιφυλακτικό. Δεν επιθυμεί να ανταγωνιστεί τον Τραμπ. Δικαίως επιθυμεί να προστατεύσει τους επιχειρηματικούς δεσμούς και δεν θέλει οι ΗΠΑ να εγκαταλείψουν την Ουκρανία, πόσο μάλλον το ΝΑΤΟ.

Αλλά η Βρετανία είναι πιο κοντά στην Ε.Ε. από ό,τι οι ΗΠΑ όσον αφορά τα στρατηγικά συμφέροντα και τις αξίες. Θα υπάρξει επίσης μεγαλύτερη οικονομική ευκαιρία από τη συνεργασία με την Ε.Ε. από ό,τι με τις ΗΠΑ, ως μικρότερος εταίρος σε μια άριστη σχέση με έναν αναξίопιστο Τραμπ. Ακόμη και μετά το Brexit, το συνολικό εμπόριο της Βρετανίας με την Ε.Ε. των 795 δισ. λιρών το 2023 ήταν 2,7 φορές μεγαλύτερο από αυτό των ΗΠΑ.

Για να δημιουργήσει μια ειδική σχέση η Ε.Ε. θα πρέπει να επιδείξει κάποια ευελιξία και να αρχίσει να αντιμετωπίζει τη Βρετανία ως κάτι περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μη μέλος. Ο Στάρμερ, από την πλευρά του, θα πρέπει να σταματήσει να ανησυχεί ότι ο βρετανικός λαός είναι αλλεργικός στις στενότερες σχέσεις με το μπλοκ. Τώρα είναι η ώρα για μεγάλες αποφάσεις.

Περισσότερες μειώσεις επιτοκίων από τη Fed «βλέπουν» οι επενδυτές

Μετά το ξεπούλημα στα χρηματιστήρια που προκάλεσαν οι δασμοί Τραμπ

Σε μια πυροσβεστική παρέμβαση της Federal Reserve ποντάρουν οι επενδυτές, μετά το ξεπούλημα που προκάλεσαν στα χρηματιστήρια οι δασμοί του Ντόναλντ Τραμπ, με αποτέλεσμα μέσα σε τρεις ημέρες να χαθεί κεφαλαιοποίηση ύψους 9,5 τρις. δολαρίων. Με φόντο τους φόβους για ύφεση, οι traders βλέπουν τώρα περισσότερες μειώσεις επιτοκίων από τη Fed φέτος, ενώ ανοικτό θεωρείται και το ενδεχόμενο μιας έκτακτης κίνησης, πριν από την επόμενη συνεδρίαση της κεντρικής τράπεζας.

Οι αγορές προεξοφλούν μειώσεις επιτοκίων έως και 125 μονάδων βάσης μέχρι το τέλος του έτους, δηλαδή πέντε κινήσεις των 25 μονάδων βάσης. Και αυτό, ενώ την περασμένη εβδομάδα περίμεναν μόνο τρεις μειώσεις επιτοκίων φέτος. Τα swaps δείχνουν πιθανότητες 40% να ανακοινωθεί μια μείωση των επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης έως την επόμενη εβδομάδα, δηλαδή πολύ νωρίτερα από την επόμενη προγραμματισμένη απόφαση νομοσχετικής πολιτικής της Fed που αναμένεται στις 7 Μαΐου.

Αυτή η απότομη επανατιμολόγηση αντανακλά τους φόβους των αγορών, καθώς ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ δεν δείχνει διάθεση να κάνει πίσω στους δασμούς που ανακοίνωσε

Ο πρόεδρος της Fed, Τζερόμ Πάουελ, αναγνώρισε ότι η αμερικανική ομοσπονδιακή τράπεζα βρίσκεται αντιμέτωπη με την ίδια αβεβαιότητα που κατακλύζει επενδυτές και στελέχη εταιρειών. Οι αγορές προεξοφλούν μειώσεις επιτοκίων έως και 125 μονάδων βάσης μέχρι το τέλος του έτους, δηλαδή πέντε κινήσεις των 25 μονάδων βάσης. Και αυτό, ενώ την περασμένη εβδομάδα περίμεναν μόνο τρεις μειώσεις επιτοκίων φέτος.

όταν η αντιστροφή του carry trade στο γιεν ασκούσε ισχυρές πιέσεις στα χρηματιστήρια. Όμως οι σχετικές προσδοκίες διαφεύσθηκαν.

Σύμφωνα με την JP Morgan, οι αποφάσεις εμπορικής πολιτικής του Τραμπ θα βυθίσουν την αμερικανική οικονομία σε ύφεση φέτος. Ο επικεφαλής οικονομολόγος του οίκου, Μάικλ Φερόλι, προβλέπει ότι η Fed θα μειώσει τα επιτόκια τον Ιούνιο και θα ακολουθήσουν κινήσεις σε κάθε συνεδρίασή της έως τον Ιανουάριο. Και η Goldman Sachs αναθεώρησε τις εκτιμήσεις της για τα επιτόκια την περασμένη εβδομάδα και πλέον το κεντρικό της σενάριο μιλάει για τρεις μειώσεις φέτος, τόσο από τη Federal Reserve όσο και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Βέβαια, ο πρόεδρος της Fed, Τζερόμ Πάουελ, ξεκαθάρισε την Παρασκευή ότι δεν θα ρισκεί να μειώσει τα επιτόκια και τόνισε ότι ο ακόμα υψηλός πληθωρισμός σημαίνει πως οι αξιωματούχοι θα πρέπει να δράσουν με προσοχή, με δεδομένο ότι οι δασμοί ανεβάζουν πρόσκαιρα τις τιμές.

Ο Πάουελ αναγνώρισε ότι η Fed βρίσκεται αντιμέτωπη με την ίδια αβεβαιότητα που κατακλύζει επενδυτές και στελέχη εταιρειών. Πρόσθεσε ωστόσο ότι η Fed έχει χρόνο να περιμένει περισσότερα στοιχεία για να αποφασίσει ποια θα είναι η απάντηση στη νομισματική πολιτική, αλλά η εστίαση της κεντρικής τράπεζας θα είναι να διασφαλίσει ότι οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό παραμένουν σταθερές, ιδιαίτερα αν οι εισαγωγικοί δασμοί του Τραμπ αποτρέψουν ένα πιο επίμονο άλμα στις πιέσεις των τιμών.

«Μην περιμένετε από τη Fed να σπείψει για διάσωση με μια έκτακτη μείωση επιτοκίων», λέει στο Bloomberg ο Ελίας Χάτταντ, αναλυτής της Brown Brothers Harriman. «Πρόκειται για μια κατάρρευση της αγοράς που οφείλεται εξ ολοκλήρου στην πολιτική και δεν υπάρχει κανένας λόγος να σώσει η Fed τις χρηματοπιστωτικές αγορές».

GoGordian
REAL ESTATE

gogordian.com | 77 77 56 56

Ref: 8158

Οικόπεδα στον Άγιο Αντώνιο, Λευκωσία

1.201 m²

€2.500.000

Ref: 7455

Έντεκα τεμάχια στην Αναβαργό, Πάφος

100.406 m²

€2.800.000 €2.550.000

Ref: 6869

Τεμάχια στη Δρομολαξιά - Μενεού, Λάρνακα

36.999 m²

€2.955.000 €2.600.000

Ref: 8009

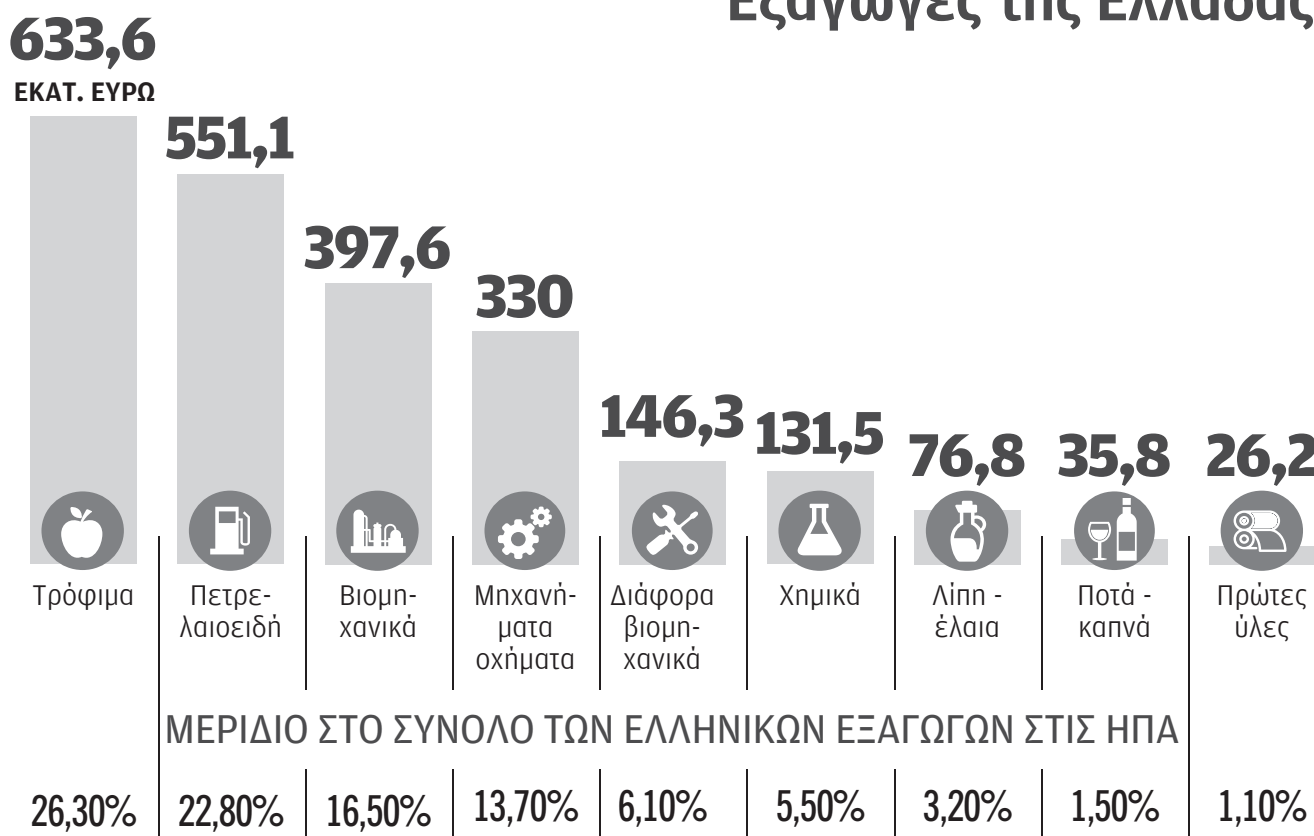

Τουριστικά τεμάχια στο Πισσούρι, Λεμεσός

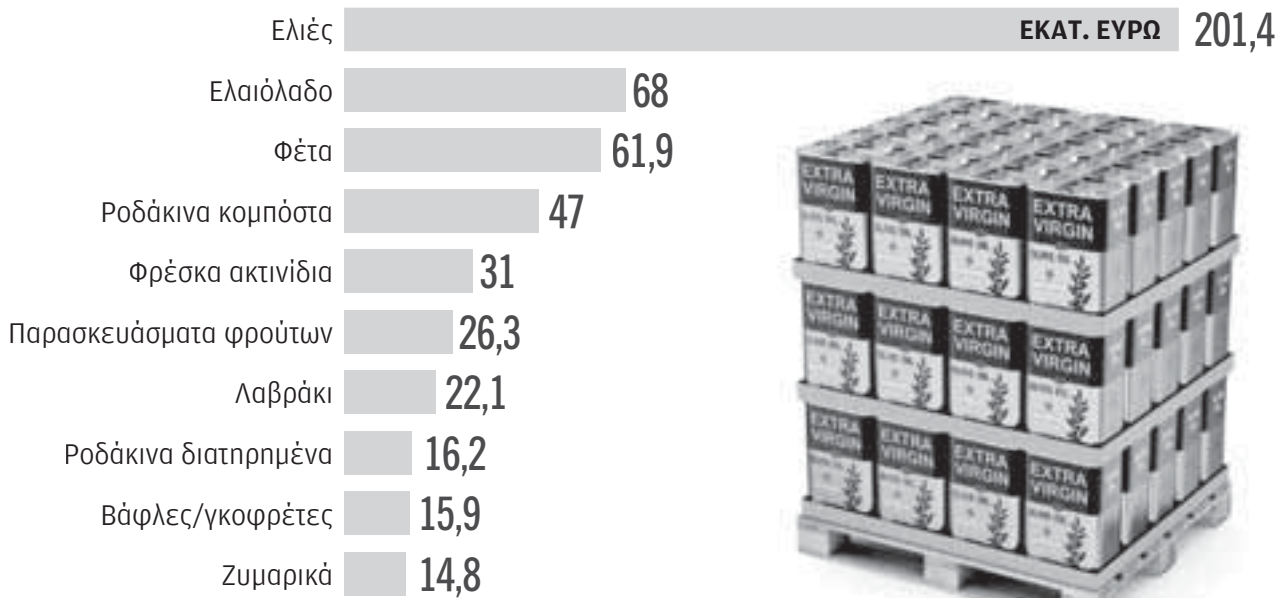
161.527 m²

€8.613.000 €7.500.000

Εξαγωγές της Ελλάδας στις ΗΠΑ ανά κλάδο το 2024

Τα κυριότερα εξαγόμενα τρόφιμα και ποτά στις ΗΠΑ (2024)

ΠΗΓΗ: Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδας (ΣΕΒΕ)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το έμμεσο
χτύπημα

Η **αρνητική** επίδραση των νέων δασμών στην αγοραστική δύναμη συνολικά των Ευρωπαίων καταναλωτών μεταφράζεται σε μείωση της ζήτησης (και) για τα ελληνικά προϊόντα, επομένως μείωση εξαγωγών προς τους κυριότερους εμπορικούς εταίρους μας. Το 65% της αξίας των ελληνικών εξαγωγών κατευθύνεται στα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Στα 2,4 δισ.
οι εξαγωγές

Το 2020 οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων προς τις ΗΠΑ ανέρχονταν σε 1,136 δισ. ευρώ, ενώ το 2024 η αξία τους υπερδιπλασιάστηκε φτάνοντας στα 2,41 δισ. Το μερίδιό τους ως προς το σύνολο των εξαγωγών μας προσεγγίζει το 5% (4,89% το 2024) από 3,75% το 2020. Πλέον οι ΗΠΑ αποτελούν τον πέμπτο κυριότερο προορισμό για τα ελληνικά προϊόντα.

Πώς επηρεάζεται η ελληνική οικονομία

Οι πιέσεις στις εξαγωγές προς τις ΗΠΑ και οι παράπλευρες απώλειες από την Ευρώπη

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Πλήγμα στις ελληνικές εξαγωγές στις ΗΠΑ –και όχι μόνο–, πλήγμα στον τουρισμό, αλλά και πιθανές αυξήσεις τιμών εκτιμάται ότι θα είναι οι κύριες επιπτώσεις του νέου εμπορικού πολέμου που εκδηλώθηκε το βράδυ της περασμένης Τετάρτης, μετά τις ανακοινώσεις Τραμπ για τη νέα δασμολογική πολιτική των ΗΠΑ. «Ο πόλεμος των δασμών που ξεκίνησε και επίσημα δεν είναι ο πόλεμος του Τραμπ εναντίον του κόσμου. Είναι πόλεμος όλων εναντίον όλων», είπε χαρακτηριστικά την Πέμπτη από το βήμα του συνεδρίου Food Retail Conference ο πρόεδρος της Ένωσης Σούπερ Μάρκετ Ελλάδας και επικεφαλής της METRO AEBE Αριστοτέλης Παντελιάδης. Και όπως όλοι οι πόλεμοι, έτσι κι αυτός απειλεί να βάλει σε έναν νέο κύκλο ύφεσης την παγκόσμια οικονομία, πριν ακόμη αυτό καλά καλά συνέλθει από τις διαδοχικές κρίσεις: τη χρηματοοικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας, την

πανδημική κρίση και τη συνεχιζόμενη πληθωριστική κρίση.

Δεν υπάρχουν περιθώρια

Ακόμη κι αν κάποιος υποστηρίξουν ότι η Ελλάδα θα πληγεί λιγότερο από άλλες χώρες, καθώς δεν παράγει και κυρίως δεν εξάγει πολλά βιομηχανικά προϊόντα, όπως για παράδειγμα αυτοκίνητα, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές κ.ά., παραγνωρίζουν ότι η χώρα, μετά τη δημοσιονομική κατάρρευση της προηγούμενης δεκαετίας, δεν έχει την πολυτέλεια να κάνει έσοδα από μείωση εξαγωγών, από μείωση της τουριστικής δαπάνης, από επενδύσεις ή ακόμη και από την υποχώρηση της εγχώριας κεφαλαιαγοράς, η οποία είχε εισέλθει σε τροχιά ανόδου. «Παρά το γεγονός ότι μόνο το 5% των εξαγωγών της Ελλάδας κατευθύνεται στις ΗΠΑ, θα ήταν λάθος να θεωρήσουμε ότι δεν επηρεαζόμαστε. Οφείλω να το σημειώσω, ως αντιπρόεδρος της κυβέρνησης ως και πρώην υπουργός Οικονομικών, γιατί υπάρχουν σίγουρα δευτερογενείς

Το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ ως προς το σύνολο των εξαγωγών μας προσεγγίζει πλέον το 5% (4,89% το 2024) από 3,75% το 2020.

συνέπειες στην ευρωπαϊκή οικονομία, επομένως και στην ελληνική οικονομία», τόνισε ο Κωστής Χατζηδάκης. Οι νέοι δασμοί έρχονται σε μια συγκυρία διαρκούς ανόδου των ελληνικών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ. Το 2020 οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων προς τις ΗΠΑ ανέρχονταν σε 1,136 δισ. ευρώ, ενώ το 2024 η αξία των ελληνικών εξαγωγών είχε υπερδιπλασιαστεί φτάνοντας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ), στα 2,41 δισ. ευρώ. Την πενταετία 2020-2024 ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών στις

ΗΠΑ ήταν 20,4%, με τις ΗΠΑ να αποτελούν το 2024 τον πέμπτο κυριότερο προορισμό για τα ελληνικά προϊόντα, όταν ακριβώς δέκα χρόνια πριν το 2014 βρίσκονταν στην 8η θέση, με την αξία των εξαγωγών να είναι κάτω και από 1 δισ. ευρώ, στα 806,2 εκατ. ευρώ. Το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ ως προς το σύνολο των εξαγωγών μας προσεγγίζει πλέον το 5% (4,89% το 2024) από 3,75% το 2020.

Περίοψη θέσης έχουν τα τρόφιμα, με τις εξαγωγές το 2024 να υπερβαίνουν τα 633 εκατ. ευρώ, αντιστοίχοντας στο 26,2% των συνολικών εξαγωγών στις ΗΠΑ, με πάνω από 200 ελληνικές εταιρείες τροφίμων να πραγματοποιούν πωλήσεις στη χώρα. Επιτραπέζιες ελιές, ελαιόλαδο, φέτα και κομπόστα ροδάκινο βρίσκονται στην κορυφή, με την αξία των εξαγωγών μόνο γι' αυτά τα τέσσερα προϊόντα να είναι της τάξης των 380 εκατ. ευρώ το 2024. Ακόμη κι αν οι Έλληνες παραγωγοί σε συνεργασία με τους εμπορικούς αντιπροσώπους τους στις ΗΠΑ

απορροφήσουν μέρος της αύξησης που θα επέλθει στις τιμές λόγω δασμών, θα καταφέρουν πιθανόν να διατηρήσουν τα μερίδια αγοράς στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, εις βάρος όμως της κερδοφορίας τους.

Η μείωση της ζήτησης

Οι έμμεσες επιπτώσεις είναι αυτές που εκτιμάται ότι θα είναι και οι πιο επώδυνες για τις ελληνικές επιχειρήσεις και εν γένει την ελληνική οικονομία. Η αρνητική επίδραση των νέων δασμών στην αγοραστική δύναμη συνολικά των Ευρωπαίων καταναλωτών μεταφράζεται σε μείωση της ζήτησης (και) για τα ελληνικά προϊόντα, επομένως μείωση εξαγωγών προς τους κυριότερους εμπορικούς εταίρους μας. Ας σημειωθεί ότι το 65% της αξίας των ελληνικών εξαγωγών κατευθύνεται στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ιταλία, η Γερμανία, η Ισπανία, η Γαλλία και επιπλέον η Βουλγαρία και η Ρουμανία συγκαταλέγονται μεταξύ των 10 μεγαλύτερων αγορών για τα ελληνικά προϊόντα, με

κάποιες από τις παραπάνω οικονομίες –κυρίως γερμανική και γαλλική– να έχουν κλυδωνισθεί αρκετά πριν από την ανάδειξη του Ντόναλντ Τραμπ στην προεδρία των ΗΠΑ. Η μείωση της αγοραστικής δύναμης ενδεχομένως να προκαλέσει μείωση των τουριστικών ροών από χώρες, οι πολίτες των οποίων παραδοσιακά επιλέγουν την Ελλάδα για τις διακοπές τους, όπως είναι για παράδειγμα οι Γερμανοί, αλλά και περιτολή της κατά κεφαλήν τουριστικής δαπάνης.

Παρά τις εξαιρέσεις από τις δασμολογικές επιβαρύνσεις κατά την πρώτη θητεία Τραμπ, όταν για παράδειγμα εξαιρέθηκαν το ελαιόλαδο και οι ελιές ελληνικής και ιταλικής προέλευσης, οι ελλείψεις σήμερα είναι πολύ μικρές. Ρητορική και πράξεις χαρακτηρίζονται αυτή τη φορά από μεγαλύτερη επιθετικότητα. Και φαντάζει δύσκολο να επιλέξει ο Τραμπ τις ελιές Καλαμών από αυτές της Καλιφόρνια, του Ορεγκόν και της Αριζόνας ή τη φέτα Ελασσόνας από τα τυριά του Ουισκόνσιν.

«Φουρτούνες» και για τη ναυτιλία

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Τρία στα δέκα εμπορικά πλοία ελληνικών συμφερόντων αναμένεται να επιβαρύνονται με τουλάχιστον 1 εκατ. δολ. για κάθε προσέγγιση αμερικανικού λιμανιού από τα μέσα του χρόνου και μετά εφόσον, όπως προεξοφλείται ευρέως, η Ουάσινγκτον αποφασίσει να επιβάλει τόσο υψηλά τέλη σε πλοία κινεζικής κατασκευής και εταιρείες που διαχειρίζονται κινεζικά πλοία.

Οι σχετικές αποφάσεις αναμένεται να ανακοινωθούν στις 17 Απριλίου, ενώ στα μέσα Μαΐου έχει προγραμματιστεί και συζήτηση για το πώς θα εφαρμοστούν τα νέα αυτά τέλη. Παραμένει ακόμη αβέβαιο το ποιος θα πληρώνει τα τέλη αυτά, αλλά κατά πάσα πιθανότητα θα αφορά τους ναυλωτές και τους εξαγωγείς, ενώ σίγουρα θα αυξήσει τα μεταφορικά κόστη.

Κατά μιας τέτοιας απόφασης έχουν τοποθετηθεί το Παγκόσμιο Ναυτιλιακό Συμβούλιο, το Διεθνές Ναυτιλιακό Επιμελητήριο (ICS)μ όλες οι μεγάλες διεθνείς ενώσεις

Αναμένεται να επιβληθεί τέλος 1 εκατ. δολ. για κάθε ελλιμενισμό κινεζικής κατασκευής πλοίου στις ΗΠΑ. Το 30% του ελληνόκτητου στόλου έχει ναυπηγηθεί στην Κίνα.

πλοιοκτησίας, η Bimco και η Intertanko, η Ένωση των εφοπλιστικών φορέων της Ευρώπης (ECSA), αλλά και πλήθος αμερικανικών φορέων, όπως το American Association of Port Authorities. Κοινή πεποίθηση όλων πάντως, μετά και τους δασμούς που ανακοινώθηκαν την Τετάρτη, είναι ότι δύσκολα θα αποτραπεί η επιβολή ενός τέτοιου μέτρου. Το ποσοστό των πλοίων κινεζικής κατασκευής διεθνώς είναι διαφορετικό ανάλογα με τον τύπο πλοίου, αλλά σε γενικές γραμμές ανέρχεται

περίπου στο 30% του παγκόσμιου στόλου σε όρους χωρητικότητας στα δεξαμενόπλοια και λίγο υψηλότερα στα πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου κύδην. Περίπου στο 30% εκτιμάται και το τμήμα του ελληνόκτητου στόλου που είναι κινεζικής κατασκευής, ανεξαρτήτως τύπου. Ωστόσο υπάρχει μεγάλος αριθμός Ελλήνων πλοιοκτητών χωρίς κανένα πλοίο κινεζικής κατασκευής, αλλά και αρκετοί ιδιοκτήτες και διαχειριστές που εκμεταλλεύονται κατά πλειοψηφία κινεζικά πλοία. Σε 10 ημέρες από σήμερα, στις 17 Απριλίου, το Γραφείο του εμπορικού αντιπροσώπου των ΗΠΑ (USTR) θα ανακοινώσει την απόφασή του σχετικά με το προτεινόμενο μέτρο που απαιτεί από τα πλοία κινεζικής ιδιοκτησίας να πληρώνουν έως και 1 εκατ. δολ. για κάθε προσέγγιση σε αμερικανικό λιμάνι, ενώ οι ναυτιλιακές εταιρείες που διαχειρίζονται πλοία κινεζικής ναυπήγησης θα μπορούσαν να χρειαστούν έως και 1,5 εκατ. δολ. ανά προσέγγιση, ανάλογα με την αναλογία τέτοιων πλοίων στον

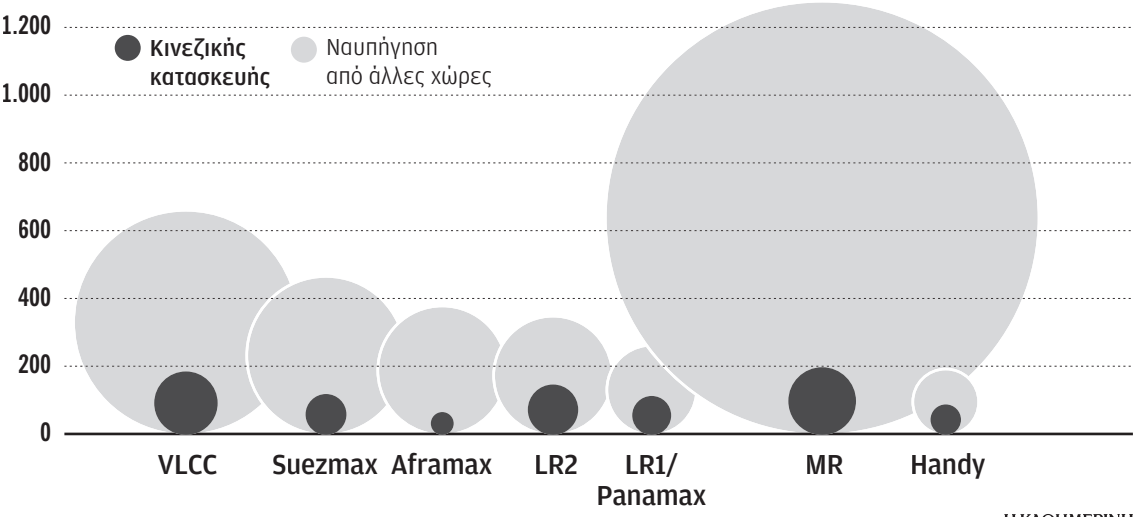
στόλο τους. Επιπλέον, σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, οι φορείς εκμετάλλευσης με το 50% ή περισσότερο των παραγγελιών τους σε κινεζικά ναυπηγεία ή πλοία που αναμένεται να παραδοθούν από κινεζικά ναυπηγεία τους επόμενους 24 μήνες, θα χρεώνονται έως και 1 εκατ. δολ. ανά πλοίο και ανά είσοδο σε λιμάνι των ΗΠΑ, ανεξαρτήτως χώρας κατασκευής του πλοίου.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με την ECSA, οι παραγγελίες πλοίων σε κινεζικά ναυπηγεία αντιπροσωπεύουν το 61% των νέων εμπορικών πλοίων που έχουν παραγγελθεί παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένου του 73% των κοντέινερ, του 71% των δεξαμενόπλοίων, του 69% των φορτηγών, του 30% των πλοίων μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου και του 84% των carcassiers (μεταφόρυνα οχήματα). Σημειώνεται ότι τα πλοία που έχουν παραγγελθεί σε αμερικανικά ναυπηγεία αντιπροσωπεύουν μόλις στο 0,4% των νέων εμπορικών πλοίων που έχουν πα-

Δεξαμενόπλοια κινεζικής ναυπήγησης διεθνώς

ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΤΟΛΟΥ (Φεβρ. 2025)

Ανά τύπο δεξαμενοπλοίου

ραγγελθεί παγκοσμίως.

Η διαδικασία της συζήτησης περί εφαρμογής του τέλους αυτού, εφόσον βέβαια αποφασιστεί η επιβολή του, έχει προγραμματιστεί για τα μέσα Μαΐου.

Πρόκειται για θέμα που είχε πρωτοεμφανιστεί επί κυβέρνησης Μπάιντεν, έπειτα από καταγγελίες

αμερικανικών φορέων και σωματείων ότι τα κινεζικά ναυπηγεία ως κρατικά αλλά και οι ναυτιλιακές κινεζικών συμφερόντων επιδοτούνται από το Πεκίνο, γεγονός που χαρακτηρίζουν αθέμιτο ανταγωνισμό. Όπως αθέμιτο ανταγωνισμό χαρακτηρίζουν αυτές οι πλευρές και τη χρηματοδότηση

leasing από κινεζικούς χρηματοδοτικούς φορείς για τη ναυπήγηση πλοίων σε κινεζικά ναυπηγεία. Τότε ωστόσο το θέμα είχε τελικά μπει στο συρτάρι, έπειτα από μεγάλες αντιδράσεις της αμερικανικής λιμενικής βιομηχανίας, αλλά και αμερικανικών εταιρειών που πραγματοποιούν εισαγωγές.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΑΙΤΗ**

Το άμεσο κόστος

Είναι **συζητήσιμο** αν η περασμένη Τετάρτη, 2 Απριλίου, όταν ο Ντ. Τραμπ όρθωσε δασμολογικά τείχη, θα καταγραφεί ως ημέρα απελευθέρωσης ή ημέρα κρίσης – κάτι σαν την 24η Οκτωβρίου 1929, με το κραχ στο χρηματιστήριο που σήμανε τη Μεγάλη Ύφεση, ή τη 15η Σεπτεμβρίου 2008, που η κατάρρευση της Lehman σήμανε την πρώτη παγκόσμια κρίση του 21ου αιώνα. Σηματοδοτεί, πάντως, αλλαγή εποχής: Μετά 80 χρόνια που προωθούσαν το ελεύθερο παγκόσμιο εμπόριο, με άγγελο-φύλακα τον αμερικανικό στόλο, τώρα οι ΗΠΑ δοκιμάζουν να ενισχύσουν τη διεθνή κυριαρχία τους αλλάζοντας τους

κανόνες της αγοράς, διαλύοντας το ίδιο το σύστημα που πρωταγωνιστικά είχαν φτιάξει. Αν επιμείνουν, θα μπορούμε σε μια νέα, σκοτεινή περίοδο της Ιστορίας. Εχοντας την κυριαρχία στον χρηματοπιστωτικό τομέα και με Αμερικανούς τους γίγαντες της τεχνολογίας, τώρα οι ΗΠΑ επιδιώκουν –με τελειώς ανορθόδοξο τρόπο– την ενίσχυση της παραγωγής τους. Οι προβλέψεις δεν συνηγούνται ότι θα το πετύχουν: Ενόψει των δασμών, η Goldman Sachs αύξησε σε 30% από 15% τις πιθανότητες ύφεσης, η JPMorgan τις αύξησε από 30% σε 40%, η Moody's από 15% σε 35%. Ο στασιμοληθωρισμός είναι ορατό α-

Επιχειρηματικές δράσεις και επενδυτικά σχέδια που ήταν έτοιμα να ξεκινήσουν αναβάλλονται μέχρι νεωτέρας.

πειλή, έρχεται πιο κοντά από την κατάρρευση των αμερικανικών χρηματιστηρίων, όπου νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικοί φορείς έχουν επενδύσει 38 τρισ. δολ. –ήτοι, 1,7 φορές το διαθέσιμο εισόδημα όλων των νοικοκυριών. Αν αυτό συνεχιστεί, οι οιωνοί για την τρι-

πλέτα των στόχων που έχει ο Ντ. Τραμπ, επαναπατρισμό της παραγωγής, αναζωογόνηση της βιομηχανίας και εισπραξη τελωνειακών εσόδων 1,5 τρισ. δολ. σε βάθος 10ετίας ώστε να υποκατασταθούν φόροι, δεν είναι καλοί. Η αμερικανική ηγεμονία, που διαφύλαξε τον κόσμο από την αναρχία μετά το 1945, προκαλεί πρωτοφανή αναστάτωση σήμερα. Αν το καθεστώς Τραμπ δεν υποχρεωθεί σε αναδίπλωση, οι ΗΠΑ θα μετατραπούν σε έναν απρόβλεπτο παράγοντα πολλαπλών κινδύνων.

Να σταθούνε στο παρόν: Σήμα κινδύνου για την παγκόσμια οικονομία εκπέμπουν το ΔΝΤ και ο ΟΟΣΑ, καμιά γω-

νιά του πλανήτη δεν μένει ανεπηρέαστη, ούτε, βέβαια, η Ευρωπαϊκή Ένωση. Πόσο θα επηρεαστεί, εξαρτάται κυρίως από τη διάρκεια και το βάθος των ανατροπών, αλλά και από το εύρος, την αλληλεγγύη και τον διεθνή ορίζοντα της αντίδρασης. Πώς επηρεάζουν αυτές οι εξελίξεις την ελληνική οικονομία άμεσα; Σε πρώτη ανάγνωση φαίνεται ότι οι συνέπειες είναι σχετικά περιορισμένες και θα προέλθουν όχι τόσο άμεσα όσο έμμεσα, ως δευτερογενείς συνέπειες της αρνητικής επίδρασης που θα έχουν οι αμερικανικοί δασμοί στις ανεπτυγμένες οικονομίες της Ευρωζώνης. Στο μέτρο που αυτές θα πλήττονται, θα επηρεάζονται οι ε-

μπορικές συναλλαγές μας και, ειδικά, ο τουρισμός μας.

Εξατίας του πολέμου των δασμών, στο ήδη βαρύ κλίμα από την κατάρρευση της εμπιστοσύνης στο πολιτικό σύστημα, τη μεταρρυθμιστική αβουλία και τη διαχειριστική ανεπάρκεια της κυβέρνησης, προστίθενται νέες και μεγάλες αβεβαιότητες. Με αποτέλεσμα, επιχειρηματικές δράσεις και ώριμα επενδυτικά σχέδια που ήταν έτοιμα να ξεκινήσουν, να αναβάλλονται μέχρι νεωτέρας. Ενώ θα πρέπει να τρέξουμε, και με χρόνο. Αυτό είναι το άμεσο μεγάλο κόστος.

kallitsiskostas@yahoo.com

Οι ιστορίες που έγραψαν την Ιστορία

Αφιέρωμα:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
Στο όριο της φαντασίας

Ακόμα:

Η άνοδος και η πτώση της
Ένωσης Κέντρου

Πώς το Μεξικό έχασε το Τέξας;

Τα ακρόπρωρα των πλοίων
της Επανάστασης

Η ένοπλη δράση της ΕΟΚΑ

Κυριακή
13/4

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτικά και Οικονομικά Εμπειρίες

www.kathimerini.com.cy

Ανοδικά ξεκινάει και φέτος η νέα τουριστική σεζόν

Αύξηση 4,6% δείχνουν οι προγραμματισμένες θέσεις των αεροπορικών

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Παρά την υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε αγορές-κλειδιά για τον ελληνικό τουρισμό, η διάθεση των Ευρωπαίων για ταξίδια στην Ελλάδα παραμένει ισχυρή. Αυτό μαρτυρεί ο τρέχων προγραμματισμός αεροπορικών θέσεων για πτήσεις προς την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της φετινής καλοκαιρινής σεζόν που αφορά το διάστημα από την τελευταία Κυριακή του Μαρτίου έως το τελευταίο Σάββατο του Οκτωβρίου. Και όπως λένε στην αγορά, «όταν οι αεροπορικές βάζουν επιπλέον θέσεις σημαίνει ότι θεωρούν εφικτό να τις γεμίσουν».

Ετσι, η θερινή σεζόν του 2025 ανοίγει με 28,2 εκατ. προγραμματισμένες αεροπορικές θέσεις σε διεθνείς πτήσεις προς την Ελλάδα, που μεταφράζεται σε αύξηση 4,6% σε σύγκριση με το 2024. Συνολικά, ο προγραμματισμός της θερινής περιόδου 2025 αποτυπώνει μια σταθερή δομή της τουριστικής ζήτησης, με το ενδιαφέρον για την Ελλάδα να παραμένει ισχυρό από τις μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές, ενώ η δυναμική από τις ΗΠΑ, τη Μέση Ανατολή και τη ΝΑ Ευρώπη συνεχίζει να ενισχύεται, αναφέρει το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ). Αυτό προκύπτει άλλωστε από την ανάλυση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων του Air Data Tracker, του ΙΝΣΕΤΕ που καταγράφει

τον προγραμματισμό των αεροπορικών θέσεων αλλά και τις κρατήσεις σε εισερχόμενες διεθνείς πτήσεις.

Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει η μεγαλύτερη αγορά για την Ελλάδα με 5,6 εκατ. θέσεις (+2,2% σε σχέση με πέρυσι), αντιπροσωπεύοντας το 20% του συνόλου, ενώ ακολουθεί η Γερμανία με 4,7 εκατ. θέσεις (+2,5%) και μερίδιο αγοράς 17%. Τρίτη είναι η Ιταλία με 2,5 εκατ. θέσεις (+3,9%) και μερίδιο αγοράς 9%, επιβεβαιώνοντας τη σταθερή ανοδική πορεία των τελευταίων ετών.

Οι αερομεταφορείς έχουν δρομολογήσει 28,2 εκατ. θέσεις σε διεθνείς πτήσεις προς την Ελλάδα.

«Η θερινή σεζόν αναμένεται να εξελιχθεί θετικά για τον ελληνικό τουρισμό. Το άνοιγμα σε νέες αγορές μαζί με τη διαφαινόμενη αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας στην αρχή της σεζόν επιβεβαιώνουν τη δυναμική του τομέα», σχολιάζει ο γενικός διευθυντής του ΙΝΣΕΤΕ Ηλίας Κικιλίας.

Από τις σημαντικές αγορές για τον εισερχόμενο τουρισμό, τη μεγαλύτερη αύξηση (+18,6%) καταγράφουν οι ΗΠΑ με 727.000 αεροπορικές θέσεις. Ανάμεσα στις σημαντικές αυξήσεις ξεχωρίζουν

το Ισραήλ, που παρουσιάζει ισχυρή άνοδο +52,1%, ξεπερνώντας τις 1,3 εκατ. θέσεις. Αξιοσημείωτη αύξηση παρουσιάζουν και χώρες με μικρή μέχρι στιγμής δυναμικότητα όπως η Σαουδική Αραβία (+45,0%) με 84.000 θέσεις. Αντιθέτως, μειώσεις παρατηρούνται από χώρες όπως η Γαλλία (-2,6%) με 1,7 εκατ. θέσεις και η Πολωνία (-6,7%) με 682.000 θέσεις.

Σε επίπεδο προορισμών και με βάση τα 10 μεγαλύτερα αεροδρόμια της χώρας, τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζει η Θεσσαλονίκη με +11,4% και 2,3 εκατ. θέσεις, ακολουθούμενη από την Αθήνα με +8,3% και 10 εκατ. θέσεις, τα Χανιά με +5,6% και 1,4 εκατ. θέσεις, την Κέρκυρα με +5,1% και 2,3 εκατ. θέσεις, τη Ρόδο με +2,4% και 2,9 εκατ. θέσεις. Αντιθέτως, μείωση παρουσιάζουν η Σαντορίνη (-11,6%) με 754.000 θέσεις και η Ζάκυνθος (-1,5%) με 1,0 εκατ. θέσεις.

Αξίζει να σημειωθεί πως η ποσοστιαία αύξηση προγραμματισμένων θέσεων είναι μεγαλύτερη κατά τους μήνες Απρίλιο (+10,5%), Μάιο (+5,9%) και Ιούνιο (+5,1%), μια εξέλιξη που παραπέμπει σε σταδιακή αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας στην αρχή της σεζόν, αντίστοιχη με εκείνη που καταγράφηκε τους φθινοπωρινούς μήνες τα προηγούμενα δύο χρόνια.

Το **Ηνωμένο Βασίλειο** παραμένει η μεγαλύτερη αγορά για την Ελλάδα με 5,6 εκατ. θέσεις (+2,2% σε σχέση με πέρυσι), αντιπροσωπεύοντας το 20% του συνόλου, ενώ ακολουθεί η Γερμανία με 4,7 εκατ. θέσεις (+2,5%).

Νέο τοπίο για την απασχόληση στον κλάδο του εμπορίου

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Η εποχή που ο κλάδος του εμπορίου αποτελούσε σημαντικό κανάλι για την απασχόληση των νέων και συχνά και για την ανέλιξη τους σε μια εμπορική επιχείρηση φαίνεται ότι έχει παρέλθει ανεπιστρεπτί. Ολοένα και λιγότερο οι νεότεροι σε ηλικία επιλέγουν να απασχοληθούν ως εμποροϋπάλληλοι ή να έχουν μια άλλη θέση μέσα σε μια εμπορική επιχείρηση, ακόμη και για να έχουν ένα «χαρτζιλίκι», προτιμώντας μια θέση εργασίας σε έναν τουριστικό προορισμό, όπου μπορεί να έχουν, πέρα από τον μισθό, και πρόσθετο εισόδημα από τα φιλοδωρήματα. Παρά το γεγονός, μάλιστα, ότι πλέον πολλές εμπορικές επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ, προχωρούν σε συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης αντί για μερικές απασχολήσεις, προκειμένου να καταστήσουν πιο «δεδειγμένες» τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας.

Από τα στοιχεία της Ετήσιας Έκθεσης Ελληνικού Εμπορίου 2024 που δημοσιοποίησε την Τετάρτη η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) προκύπτει ότι τα τελευταία 16 χρόνια ο μέσος όρος ηλικίας των εργαζομένων στο εμπόριο έχει αυξηθεί κατά 4 περίπου χρόνια. Ετσι, ενώ το 2008 ο μέσος όρος ηλικίας ήταν 38,9 έτη, το 2024 είχε φτάσει πλέον τα 42,8 έτη, πολύ κοντά στο ιστορικό υψηλό που καταγράφηκε το 2022 (43 έτη). Η άνοδος της μέσης ηλικίας είναι ανάλογη στο πέρασμα των ετών και για τα δύο φύλα, με τη μέση ηλικία των γυναικών που απασχολούνται στο εμπόριο να φτάνει το 2024 τα 42,2 έτη από τα 38,2 έτη το 2008 και τη μέση ηλικία των ανδρών να διαμορφώνεται το 2024 σε 43,4 έτη από 39,4 έτη το 2008. «Το εύρημα αυτό ίσως να συνδέεται με το γεγονός πως οι μετασχηματισμοί που λαμβάνουν στο εμπόριο τα τελευταία έτη συντελούν στη χαλάρωση του επί σειράν ετών ρόλου του, αυτού της εισόδου νέων στην αγορά εργασίας. Βέβαια οι

Ενώ το 2008 ο μέσος όρος ηλικίας στον κλάδο του εμπορίου ήταν 38,9 έτη, το 2024 είχε φτάσει πλέον τα 42,8 έτη, πολύ κοντά στο ιστορικό υψηλό που καταγράφηκε το 2022.

ζυμώσεις αυτές δεν λαμβάνουν χώρα μόνο στο εμπόριο, αλλά σε ολόκληρη την επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο των δυσκολιών πρόσληψης επιπλέον εργαζομένων, ένταξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και των δημογραφικών προκλήσεων», σημειώνουν οι συγγραφείς της έκθεσης.

Εκτός από την ηλικιακή διάρθρωση, ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η μερική απασχόληση στο εμπόριο από την πανδημία και μετά βρίσκεται διαρκώς σε καθοδική πορεία, υποχωρώντας το 2024 κάτω από το 7% του συνόλου της απασχόλησης στο εμπόριο. Υπενθυμίζεται ότι η μερική απασχόληση στο εμπόριο παρουσίαζε σχετική σταθερότητα μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, ακολουθώντας στη συνέχεια σταθερά ανοδική πορεία. Πριν από το ξέσπασμα, πάντως, της οικονομικής κρίσης, βρισκόταν κάτω από το 5% της απασχόλησης στο εμπόριο για να επιταχυνθεί σημαντικά η ανάπτυξη της στα μέσα της οικονομικής κρίσης. Με την ανεργία τότε να έχει

φτάσει κοντά στο 30%, ακόμη και οι θέσεις μερικής απασχόλησης πρόσφεραν σημαντική παρηγοριά. Το 2018 είχε φτάσει στο επίπεδο του 11,48%, ενώ σε απόλυτους αριθμούς το ζενίθ ήταν 81.119 εργαζόμενοι (το τρίτο τρίμηνο του 2019). Μάλιστα, όπως εκτιμούν οι συγγραφείς της μελέτης, η δυσκολία των επιχειρήσεων να βρουν κατάλληλο προσωπικό σε συνδυασμό με το δημογραφικό πρόβλημα θα έχει ως συνέπεια τη διατήρηση της μερικής απασχόλησης στο εμπόριο σε χαμηλά επίπεδα.

Συνολικά, η απασχόληση στο εμπόριο δεν επανήλθε ποτέ στα προ 2008 επίπεδα, καθώς παρά την αύξηση των απασχολούμενων πάνω από τους 700.000 τα τελευταία χρόνια (με εξαίρεση το 2023), αυτή υπολείπεται σημαντικά της προ οικονομικής κρίσης περιόδου. Το 2008 οι απασχολούμενοι στο εμπόριο ανέρχονταν σε 845.000 άτομα, υποχώρησαν κάτω από 700.000 το 2012, κατάρτησαν που διατηρήθηκε μέχρι και το 2019, για να φτάσουν το 2024 τους 706.307.

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τεχνολογία, τρόφιμα και φάρμακα είναι οι κλάδοι που αναμένεται να πρωτοστατήσουν στις εξαγωγές και συγχωνεύσεις στην Ελλάδα το 2025, μια χρονιά κατά την οποία εκτιμάται ότι θα καταρριφθεί το ρεκόρ που σημειώθηκε το 2024. Ήδη, με το πρώτο τρίμηνο του 2025 να έχει μόλις κλείσει, έχουν υπογραφεί ή πρόκειται να ολοκληρωθούν μες στο προσεχές διάστημα συμφωνίες συνολικού ύψους άνω των 7,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το 1,4 δισ. ευρώ αφορά ιδιωτικοποιήσεις.

Αιτίες γι' αυτή την επενδυτική «έξαρση». Όπως επεσήμανε χθες ο Θανάσης Πανόπουλος, επικεφαλής του τμήματος Επιχειρηματικών Συμφωνιών (Head of Deals) της PwC Ελλάδος, είναι η συνέχιση της θετικής πορείας της ελληνικής οικονομίας, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, το πρόσφορο, σε ορισμένους κλάδους, έδαφος για γρήγορη ανάπτυξη και φυσικά το γεγονός ότι στην Ελλάδα δεν έχει... εξαλθεί ακόμη το περίφημο «ελατήριο» μετά την πολυετή οικονομική κρίση.

Κρίσιμο ρόλο διαδραματίζει, εξάλλου, το γεγονός ότι πλέον οι συναλλαγές –είτε από τη θέση του πωλητή είτε από τη θέση του αγοραστή– έχουν ενσωματωθεί στη νοοτροπία των Ελλήνων επιχειρηματιών, σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε τα προηγούμενα χρόνια. Το 2024 τα συνολικά κεφάλαια που προσέλκυσαν οι ελληνικές επιχειρήσεις άγγιξαν, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της PwC, τα 20,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 12,5 δισ. αφορούσαν 123 εξαγωγές και συγχωνεύσεις.

Σε ό,τι αφορά ειδικά τις εξαγωγές και συγχωνεύσεις, το 2024 καταγράφηκε ιστορικό υψηλό τόσο σε αξία όσο και σε αριθμό συναλλαγών. Μέχρι τώρα ο μεγαλύτερος αριθμός συναλλαγών για εξαγωγές και συγχωνεύσεις είχε καταγραφεί το 2023 (116), ενώ η

Η εξέλιξη των εξαγωγών και συγχωνεύσεων

ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ	Αριθμός συναλλαγών	Αξία συναλλαγών
2008	41	8,7
2009	20	2,7
2010	11	3,6
2011	8	1,6
2012	10	1
2013	17	3,7
2014	34	2,3
2015	27	1,3
2016	35	4
2017	36	1,7
2018	48	3,6
2019	84	4,3
2020	59	4,1
2021	76	4,3
2022	94	10,4
2023	116	5,9
2024	123	12,5

Μερίδιο κλάδων 2024 (ως προς την αξία)

	Μερίδιο
ΑΠΕ	26,20%
Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία	15,60%
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	10,10%
Αναψυχή	8,80%
Ναυτιλία	8,60%
Ακίνητη περιουσία	6,50%
Λιανική	3,70%
Φαρμακευτικά	3,50%
Τρόφιμα - Ποτά	3,40%
Βιομηχανία	3,10%
Ενέργεια	2,40%
Μεταφορές	2,20%
Εκπαίδευση	2%
Υπηρεσίες	1,90%
Υποδομές	0,80%
Υγεία	0,60%
Κατασκευές	0,50%
Ψυχαγωγία	0,30%

ΠΗΓΗ: PwC

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

μεγαλύτερη αξία συναλλαγών το 2022 (10,4 δισ. ευρώ). Πέρα από το παραπάνω ρεκόρ, το 2024 υπάρχει ένα σημαντικό ποσοτικό στοιχείο: ένας στους δύο επενδυτές προέβη σε συναλλαγές μεσαίας και μεγάλης αξίας και το 13,9%

Το 60% των ενηλίκων συμμετείχε το 2024 σε τυχερά παιχνίδια

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Οι αναμετρήσεις της εθνικής Ελλάδας στα προκριματικά του Μουντιάλ προσφέρουν στους φιλάθλους την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τους καλύτερους ποδοσφαιριστές της χώρας να αγωνίζονται για την εξασφάλιση του εισιτηρίου πρόκρισης σε ένα από τα μεγαλύτερα αθλητικά γεγονότα παγκοσμίως. Την ίδια στιγμή, τα συγκεκριμένα παιχνίδια αποτελούν μερικές από τις πιο επικερδείς διοργανώσεις για τις εταιρείες διαδικτυακού στοιχηματισμού. Ενδεικτικά, τα καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)

από το διαδικτυακό στοιχημα για το 2024 ανήλθαν σε 470 εκατ. ευρώ. Εκτός από τους αγώνες ποδοσφαίρου πρωτίστως και μπάσκετ, που παραμένουν από τους πιο δημοφιλείς, πλέον το ενδιαφέρον για πονταρίσματα έχει επεκταθεί και σε λιγότερο αναμενόμενα αθλήματα, όπως το τένις και το βόλεϊ. Ειδικότερα, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο αθλητικός στοιχηματισμός συχνά λειτουργεί ως πρώτος σταθμός για τους νέους, οι οποίοι επιλέγουν να δοκιμάσουν τα τυχερά παιχνίδια. Σταθερά τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα από το ξέσπασμα της πανδημίας και ύστερα, η συγκεκριμένη αγορά έχει

γνωρίσει τεράστια ανάπτυξη, εγείροντας προβληματισμό και για τις κοινωνικές προεκτάσεις μιας τέτοιας εξάπλωσης. Παράλληλα με το στοιχημα, με υψηλούς ρυθμούς «τρέχει» και η κατηγορία των παιχνιδιών καζίνο μέσω Διαδικτύου, η οποία πέρυσι εμφάνισε καθαρά έσοδα προ εισφορών 596,6 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τη μερίδα του λέοντος κατέλαβαν οι λεγόμενοι «κουλοχέρηδες» (slots) με 496,4 εκατ. ευρώ και ακολουθούσαν τα live casino με 93,1 εκατ. ευρώ.

Εξετάζοντας την αγορά συνολικά, ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία από την πρόσφατη έρευνα της Επιτροπής

Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, η οποία αναλύει το προφίλ των Ελλήνων παικτών. Σύμφωνα με τα δεδομένα, πάνω από ένας στους δύο ενηλίκους πολίτες (59,91%) δηλώνει ότι συμμετείχε σε κάποιο τυχερό παιχνίδι το 2024. Αυτό που παραμένει σταθερό διαχρονικά είναι ότι οι άνδρες συμμετέχουν σε μεγαλύτερο ποσοστό (71,07%) από τις γυναίκες (28,93%). Όσον αφορά τις ηλικιακές ομάδες, τα ποσοστά είναι μοιρασμένα ανάμεσα στις ομάδες 18-49 ετών και 50-65+, με το 33,69% των παικτών να διαθέτει απολυτήριο λυκείου και το 28,7% να έχει πτυχίο πανεπιστημίου. Επιπλέον,

το 14,43% κατέχει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό. Σε ό,τι αφορά την επαγγελματική κατάσταση, τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στους μισθωτούς (37,45%) και τους συνταξιούχους (26,25%). Εντυπωσιακό είναι επίσης το ποσοστό συμμετοχής των ελεύθερων επαγγελματιών, το οποίο ανέρχεται σε 18,73%. Το υψηλότερο ποσοστό παικτών (27,48%) εντοπίζεται σε άτομα με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα 12.000 έως 20.000 ευρώ, ακολουθούμενα από 25,56% με εισόδημα 20.001 έως 30.000 ευρώ, ενώ μόλις το 0,92% εμφανίζει αποδοχές άνω των 100.000 ευρώ.

Εκτός από τους αγώνες ποδοσφαίρου και μπάσκετ, πλέον το ενδιαφέρον για πονταρίσματα έχει επεκταθεί στο βόλεϊ και στο τένις.

«Παγωμένοι» οι μεσαίοι μισθοί

Η αύξηση του κατώτατου δεν συμπαρασύρει ανοδικά τις αμοιβές άνω των 1.350 ευρώ

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Εως τους μισθούς των 1.350 ευρώ μεικτά φθάνει η «διάχυση» της αύξησης του κατώτατου μισθού, με αποτέλεσμα όσοι εργαζόμενοι λαμβάνουν υψηλότερες αμοιβές, εντός του 2025 να μην δουν ή να δουν μια σημαντικά μικρότερη αύξηση, που δεν θα ξεπερνάει το 1% με 1,5%. Και μπορεί, όπως προέβλεψε η υπουργός Εργασίας Νίκη Κεραμέως, ο στόχος για μέσο μισθό της τάξης των 1.500 ευρώ να επιτευχθεί νωρίτερα από το 2027, όμως όλες οι μελέτες δείχνουν ότι αυτό θα επιτευχθεί μέσω της διάχυσης της αύξησης αυτής στα εισοδηματικά κλιμάκια που βρίσκονται πολύ κοντά στον κατώτατο.

Πάνω από τα 1.350 ευρώ είναι πολύ πιθανό, εάν δεν υπάρχουν δραστικές παρεμβάσεις στο επίπεδο των εργασιακών σχέσεων, η αύξηση να είναι –εάν υπάρξει– πολύ χαμηλότερη. Κι αυτό, παρότι άλλες μελέτες δείχνουν ότι ο μέσος μισθός των 1.500 ευρώ έπρεπε ήδη να έχει επιτευχθεί.

Μιλώντας στην «Κ» ο νομικός -εργατολόγος Γιάννης Καρούζος εκτιμά πως αν η αύξηση του κατώτατου μισθού στα 880 ευρώ, που ανακοινώθηκε την περασμένη Τετάρτη, αφορά 575.000 εργαζομένους, οι διακυμάνσεις των μέσων μισθών επηρεάζουν πάνω από 1,5 εκατ. μισθωτούς, που έχουν απολαβές από 900 ευρώ και πάνω. Το εύρος βέβαια της επίδρασης του κατώτατου στον μέσο μισθό, ήτοι το πόσο αποτελεσματικό είναι στη χώρα μας το λεγόμενο spillover effect, φαίνεται από τα στοιχεία του 2024 και την αύξηση του κατώτατου κατά 6,4%:

- Εργαζόμενοι με μισθό από 1.000 ευρώ έως 1.100 ευρώ έλαβαν κατά μέσον όρο αυξήσεις της τάξης του 2,8%.
- Εργαζόμενοι με μισθό από 1.100 έως 1.200 ευρώ έλαβαν μέση αύξηση 1,4%.
- Εργαζόμενοι με μισθό από 1.200 έως 1.300 ευρώ, μόλις 1,1%.

Πρόκειται για στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, που διαπιστώνει

Η πλειονότητα των εργαζομένων δουλεύει χωρίς συλλογικές συμβάσεις εργασίας και «βλέπει» τις όποιες αυξήσεις να εξαφανίζονται από το ράλι του πληθωρισμού.

Το δεκάμηνο του 2024 υπογράφηκαν 205 επιχειρησιακές συμβάσεις, που κάλυπταν 142.374 εργαζομένους. Από αυτές, οι 132 δεν προέβλεπαν κάποια αύξηση.

πως η διάχυση της αύξησης φτάνει περίπου έως το επίπεδο των 1.350 ευρώ. Από εκεί και πάνω οι μισθοί δεν επηρεάζονται καθόλου από την αύξηση του κατώτατου ή επηρεάζονται ελάχιστα.

Σε σύγκριση δε με τα προηγούμενα έτη, η μετακύλιση (passthrough) του κατώτατου μισθού, παρατηρούν οι μελετητές της ΤτΕ, είναι μεγαλύτερη στα εισοδηματικά κλιμάκια κοντά στον κατώτατο μισθό (από 1.000 έως 1.100 ευρώ). Αντιθέτως, η μετακύλιση μειώνεται στα υψηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια, καθώς μικρότερο μέρος της αύξησης του κατώτατου μισθού μεταφράζεται σε αύξηση του μισθού. Αυτό σημαίνει στην πράξη πως δεν σημειώνονται αυξήσεις σε ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια –τουλάχιστον όχι ως αποτέλεσμα της αύξησης του βασικού μισθού– όπου πιθανότατα βρίσκεται πιο εξειδικευμένο προσωπικό.

Η τάση αυτή επιβεβαιώνεται και από τη μελέτη του ΚΕΠΕ για τον κατώτατο μισθό του 2025, ενώ παράλ-

λ्ला το κέντρο καταλήγει στο συμπέρασμα πως εκτός από όσους εισπράττουν μισθούς 900-1.350 ευρώ υπάρχουν και ειδικές κατηγορίες μισθωτών που επηρεάζονται περισσότερο από άλλους από την αύξηση του κατώτατου μισθού:

- Οι εργαζόμενοι στις μικρές επιχειρήσεις.
- Οι γυναίκες.
- Οι εργαζόμενοι με μερική απασχόληση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μετά τις αυξήσεις του 2024 οι μισθοί αυξήθηκαν στις μικρές επιχειρήσεις κατά 8,6%, περισσότερο από την αύξηση του κατώτατου μισθού (6,4%), ενώ στις μεγάλες, επειδή είχαν ήδη μεγαλύτερους μισθούς, κατά 5,1%.

Στον αντίποδα, η απασχόληση στις μικρές επιχειρήσεις, που και λόγω των αυξήσεων του κατώτατου μισθού πείστηκαν περισσότερο, αυξήθηκε κατά μόλις 1,6%, ενώ στις μεγάλες κατά 5,1%. Την ίδια στιγμή, οι μισθοί των γυναικών αυξήθηκαν κατά μέσον όρο κατά 0,636 ποσοστιαίες μονάδες για κάθε μια μονάδα αύξησης του κατώτατου μισθού (έναντι 0,59 π.μ. στον γενικό πληθυσμό).

Στη μερική απασχόληση η ελαστικότητα του μέσου μισθού ως προς τον κατώτατο φτάνει στο υψηλό των 0,75 π.μ. για κάθε μονάδα αύξησης των ελάχιστων αποδοχών. Στις μικρές επιχειρήσεις μάλιστα οι εργαζόμενοι με μερική απασχόληση επηρεάζονται ακόμη περισσότερο, καθώς εκεί η αντιστοιχία αυξάνεται σε 0,79 μονάδες αύξησης του μέσου μισθού για κάθε μονάδα αύξησης του κατώτατου.

Σύμφωνα με τον κ. Καρούζο, εκτός από τη διάχυση της αύξησης του κατώτατου μισθού, καθοριστικό ρόλο στην αύξηση του κατώτατου μισθού διαδραματίζει και ο θεσμός των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Όμως και ο αυτή την περίπτωση τα στοιχεία δεν είναι ενθαρρυντικά για την επίτευξη του στόχου των 1.500 ευρώ το 2027. Οι επιχειρησιακές συμβάσεις καλύπτουν μόνο ένα μικρό ποσοστό εργαζομένων. Το δεκάμηνο του 2024

υπογράφηκαν 205 επιχειρησιακές συμβάσεις που κάλυπταν 142.374 εργαζομένους και από αυτές οι 132, που κάλυπταν 87.855 εργαζομένους (61,7% του συνόλου), δεν προέβλεπαν κάποια μισθολογική αύξηση, ενώ οι υπόλοιποι 54.519 εργαζόμενοι (38,3% του συνόλου) έλαβαν κατά μέσον όρο αύξηση 2%, αναφέρει η ΤτΕ.

Υπάρχουν βέβαια ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων, όπως κυρίως οι τραπεζοϋπάλληλοι, οι ξενοδοχοϋπάλληλοι, οι εργαζόμενοι σε αρτοποιεία, σε τουριστικά -επισιτιστικά καταστήματα, σε πετρελαιοειδή, στην καπνοβιομηχανία κ.λπ., που καλύπτονται από κλαδική συλλογική σύμβαση και λαμβάνουν σημαντικές αυξήσεις. Σύμφωνα με τον Δείκτη Μισθολογικού Κόστους της Eurostat, το 2023 οι μισθοί και τα ημερομίσθια στον κλάδο του τουρισμού αυξήθηκαν κατά 17,2% και στον χρηματοπιστωτικό τομέα κατά 11,6%, ενώ για το σύνολο της επιχειρηματικής οικονομίας αυξήθηκαν κατά 8,1%. Καταλήγοντας, ο κ. Καρούζος σημειώνει πως είναι πέραν από προφανές πως απαιτείται ειδικό πλέγμα μέτρων με στόχο την ενίσχυση των μισθολογικών απολαβών της μεσαίας τάξης, που λίγο επηρεάζονται από τις αυξήσεις του κατώτατου μισθού, δουλεύουν χωρίς συλλογικές συμβάσεις εργασίας και βλέπουν τις όποιες αυξήσεις να εξαφανίζονται από το ράλι του πληθωρισμού.

Ο ορότιμος καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, Σάββας Ρομπόλης, μαζί με τον δρ του Παντείου Βασίλη Μπέτση, σημειώνουν στην «Κ» πως με βάση τους υπολογισμούς τους θα έπρεπε το μέσο επίπεδο των μισθών να ήταν το 2024 στα 1.520 ευρώ και ως εκ τούτου να μην αποτελεί στόχο για το 2027. Στην κατεύθυνση αυτή, δηλώνουν πως απαιτείται, μεταξύ άλλων, η αύξηση της κάλυψης στο 80% των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, όπως αναφέρεται στην οδηγία 2022/2041 για την επάρκεια των κατώτατων μισθών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ:

HELLENIC BANK

Μέλος του Ομίλου **EUROBANK**

Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΠΟΥ ΕΚΑΝΕ ΡΕΚΟΡ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ !!!

SEXYY
LAUNDRY

THE MICHELE RIML

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΡΕΝΙΑ ΛΟΥΪΖΙΔΟΥ

Μετάφραση: Νικολέτα Κοτσαηλίδου
Σκηνοθεσία: Σπύρος Παπαδόπουλος

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:
24-25-26-27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ:
29-30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΑΙ 1η ΜΑΙΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:
ticketmaster.cy | | 7777 7040

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Αν και ο στόχος είναι έως το 2027 να έχει ψηφιοποιηθεί σχεδόν το σύνολο των υπηρεσιών που παρέχει το κράτος προς τους πολίτες, ωστόσο δεν είναι ξεκάθαρο εάν και κατά πόσον αυτό θα επιτευχθεί στο έπακρον.

Αγώνας δρόμου για τα ψηφιακά έργα

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Χροδιά κομβικής σημασίας χαρακτηρίζεται το 2025 για την εκπλήρωση των στόχων που έχουν τεθεί για τον ψηφιακό μετασχηματισμό στον δημόσιο τομέα. Δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος των έργων χρηματοδοτείται από κονδύλια προερχόμενα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, συνεπάγεται ότι τόσο ο φορέας υλοποίησης όσο και οι ανάδοχοι (ηλεκτρονικοναυακοί πάροχοι, εταιρείες πληροφορικής, συμβουλευτικών όμιλοι) θα πρέπει να επιταχύνουν τον βηματισμό τους καθώς ο χρόνος πιέζει μέχρι το 2026.

Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις τα περιθώρια είναι τόσο ασφυκτικά που στις νέες συμβάσεις που υπογράφονται το τελευταίο διάστημα η διάρκεια για την υλοποίηση του έργου

Τα περιθώρια είναι τόσο ασφυκτικά, που στις νέες συμβάσεις η διάρκεια για την υλοποίηση του έργου ψαλιδίζεται σε 12 μήνες.

ψαλιδίζεται σε 12 ή ακόμη και σε λιγότερους μήνες σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό, ο οποίος ενδεχομένως να ανερχόταν στους 24 μήνες. Την κρίσιμη σημασία που έχει η φετινή χρονιά αναγνωρίζει και η Κοινωνία της Πληροφορίας, η οποία μέχρι στιγμής έχει συμβασιοποιήσει περίπου 200 έργα από το εθνικό σχέδιο του ψηφιακού μετασχηματισμού, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή πριν από πεντέμισι χρόνια.

Να σημειωθεί ότι διαχειρίζεται περισσότερα από 440 έργα σε διάφορες φάσεις ωριμότητας, η πλειονότητα των οποίων χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αν και ο στόχος είναι έως το 2027 να έχει ψηφιοποιηθεί σχεδόν το σύνολο των υπηρεσιών

που παρέχει το κράτος προς τους πολίτες, ωστόσο δεν είναι ξεκάθαρο εάν και κατά πόσον αυτό θα επιτευχθεί στο έπακρον.

Πάντως, όσο πλησιάζουμε στο 2026, εκτός από την πίεση του χρόνου, οι εταιρείες πληροφορικής, οι οποίες είχαν τα τελευταία χρόνια να εισρέει ένα πρωτόγνωρο ύψος κεφαλαίων στην ιστορία του κλάδου, ήδη προετοιμάζονται για τη μετά το Ταμείο Ανάκαμψης εποχή. Είναι ενδεικτικό ότι σήμερα κατάφεραν να καταγράψουν εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης, με τις πωλήσεις τους να εκτοξεύονται, την κερδοφορία τους να σημειώνει θεαματική άνοδο και το ανεκτέλεστο των έργων να εκτοξεύεται σε υψηλά επίπεδα. Εκτιμάται ότι το ανεκτέλεστο ξεπερνάει τα 2 δισ. ευρώ μόνο για τους μεγάλους παίκτες του κλάδου, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι ηλεκτρονικοναυακοί πάροχοι. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, παράγοντες της αγοράς εκφράζουν αισιοδοξία και επισημαίνουν ότι η λήξη του Ταμείου Ανάκαμψης δεν θα φέρει αυτόματα απώλειες για τις εταιρείες του κλάδου, καθώς υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που αναμένεται να έχουν θετική επίδραση στον τομέα τα επόμενα χρόνια.

Από την άλλη, οι εταιρείες δεν είναι διατεθειμένες να αφήσουν καμία ευκαιρία να πάει χαμένη σε επίπεδο δημοσίων έργων. Χαρακτηριστικό είναι ότι πρόσφατα κατατέθηκε ο εντυπωσιακός αριθμός των συνολικά 12 προσφορών από εταιρείες και κοινοπρακτικά σχήματα στο έργο με αντικείμενο την ανάπτυξη δράσεων μέσω τεχνητής νοημοσύνης για την ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης. Η συνολική εκτιμώμενη αξία του έργου ανέρχεται σε 47,4 εκατ. ευρώ και έχει στόχο την παροχή υπηρεσιών ανάλυσης, σχεδιασμού και υλοποίησης εφαρμογών και λύσεων που βασίζονται σε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης προς το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλους φορείς του δημόσιου τομέα.

με βάση τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Καινοτομίας. Η χώρα έχει σημειώσει σημαντική βελτίωση από το 2017.

- Οι κλάδοι των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και της κυβερνοασφάλειας σημείωσαν σημαντική ανάπτυξη το 2024, λόγω στοχευμένων κυβερνητικών πρωτοβουλιών, αυξημένων ιδιωτικών επενδύσεων και ισχυρής στήριξης από την Ε.Ε. Η διατήρηση αυτής της θετικής πορείας απαιτεί συνεχείς επενδύσεις και συμμόρφωση με τους κανονισμούς της Ε.Ε., ώστε να διασφαλισθεί ένα ασφαλές και ανθεκτικό ψηφιακό οικοσύστημα.

- Βιωσιμότητα. Στην πιο πρόσφατη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2024 (Sustainable Development Report - SDR), που αξιολογεί την επίδοση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) σε 193 χώρες του ΟΗΕ, η Ελλάδα συγκεντρώνει σκορ 78,7/100, ελαφρώς πάνω από τον περιφερειακό μέσο όρο (77,2 για τις χώρες του ΟΟΣΑ) και κατατάσσεται 29η παγκοσμίως. Συνολικά, η βαθμολογία της Ελλάδας στην SDR 2024 υποδηλώνει περιορισμένη πρόοδο, με σημαντικές προκλήσεις που παραμένουν για την επίτευξη των περισσότερων SDGs.

- Έρευνα: Υπάρχει επιτακτική ανάγκη για χρηματοδότηση της επιστημονικής έρευνας. Ο κεντρικός στόχος θα πρέπει να είναι η διασφάλιση και ενίσχυση του ελληνικού ερευνητικού δυναμικού (δηλαδή του ανθρώπινου κεφαλαίου και των ερευνητικών υποδομών).

Επτά άξονες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

Παρεμβάσεις για την προστασία της οικονομίας από τη διεθνή αστάθεια

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων προανήγγειλε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κωστής Χατζηδάκης, μιλώντας προχθές το βράδυ σε εκδήλωση του Ελληνο-Ιταλικού Επιμελητηρίου στην Αθήνα.

Στο φόντο των ανακοινώσεων του Ντόναλντ Τραμπ για την επιβολή δασμών και της αναστάτωσης που προκάλεσαν στην παγκόσμια αγορά, ο κ. Χατζηδάκης ανέλυσε 7 άξονες παρεμβάσεων για τη θωράκιση της ελληνικής οικονομίας από τη διεθνή αστάθεια. Ο ίδιος τόνισε πως παρά το γεγονός ότι μόνο το 5% των εξαγωγών της Ελλάδας κατευθύνεται στις ΗΠΑ, θα ήταν λάθος να θεωρήσουμε ότι δεν επηρεαζόμαστε. Σημειώνεται ότι χθες ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ανακοίνωσε πως συγκαλεί, μαζί με τον κ. Χατζηδάκη, τη Δευτέρα, το Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής, «προκειμένου να αποτιμήσουμε τις επιπτώσεις και στη χώρα μας από την επιβολή των δα-

Κ. Χατζηδάκης: Θα υπάρξουν σίγουρα δευτερογενείς επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή οικονομία, επομένως και στην ελληνική.

σμών Τραμπ και να αποφασίσουμε για τις δικές μας πρωτοβουλίες ως προς την προστασία της ελληνικής οικονομίας». Ο κ. Χατζηδάκης στην ομιλία του στο Ελληνο-Ιταλικό Επιμελητήριο τόνισε ότι θα υπάρξουν σίγουρα δευτερογενείς επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή οικονομία, επομένως και στην ελληνική. «Έχει ξεκινήσει ένας μεγάλος, παγκόσμιος οικονομικός και εμπορικός πόλεμος», είπε. «Θέλω να ελπίζω ότι θα τελειώσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα, αλλά μην έχουμε καμία αμφιβολία. Στους οικονομικούς πολέμους δεν υπάρχουν κερδισμένοι. Υπάρχουν μόνο χαμένοι». Στο πλαίσιο αυτό, ο ίδιος τόνισε την ανάγκη

Προσέλκυση ακόμα περισσότερων επενδύσεων, μεταξύ άλλων, με αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, προανήγγειλε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης.

να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα της οικονομίας και υπέδειξε τους εξής άξονες για τη θωράκιση της ελληνικής οικονομίας:

1. Προσέλκυση ακόμα περισσότερων επενδύσεων, μεταξύ άλλων, με αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων.

2. Ενίσχυση της χρηματοδοτήσης της πραγματικής οικονομίας, μέσω των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου, που συζητείται στη Βουλή, για περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς, αξιοποίηση του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης σε συνδυασμό με την Αναπτυξιακή

Τράπεζα για τη στήριξη ιδιαίτερα της ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

3. Ενίσχυση της εξωστρέφειας. Βασικός στόχος είναι η διείσδυση σε δύο πολύ μεγάλες αγορές, που είναι η Ινδία και η Κίνα.

4. Αναβάθμιση των υποδομών. Πέρα από τις υποδομές στην ενέργεια, προχωρούν κρίσιμα έργα όπως: η επέκταση του μετρό Θεσσαλονίκης, η κατασκευή του νέου διεθνούς αεροδρομίου στο Καστέλλι Ηρακλείου, η αξιοποίηση περιφερειακών λιμανιών.

5. Διεύρυνση της παραγωγικής βάσης της ελληνικής οικονομίας. «Ήδη υπάρχει

σημαντική αύξηση της συμμετοχής της βιομηχανίας στο ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια. Η Ελλάδα αλλάζει σταδιακά».

6. Ανθρώπινο δυναμικό. «Οι αλλαγές αντικατοπτρίζονται και στη μείωση της ανεργίας, η οποία έχει μειωθεί στο 8,6%. Ενισχύουμε αυτή την προσπάθεια με μαζικά προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων».

7. Δημοσιονομική πολιτική και φορολογία. «Είμαι περήφανος, γιατί φεύγοντας από το υπουργείο Οικονομικών παρέδωσα στον διάδοχό μου όχι μόνο πρωτογενές, αλλά κανονικό πλεόνασμα», ανέφερε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης.

Προτεραιότητα για τις τράπεζες η μείωση αναβαλλόμενου φόρου

Το 2024 οι τέσσερις συστημικές περιόρισαν τη φορολογική απαίτηση στα 18 δισ. ευρώ

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε επιτάχυνση της μείωσης του αναβαλλόμενου φόρου (DTC), που αποτελεί το μισό περίπου των εποπτικών κεφαλαίων τους, στοχεύουν οι τράπεζες με σημείο εκκίνησης το 2025. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε με τον ΣΣΜ την προηγούμενη χρονιά «ξεκλείδωσε» και την έγκριση του επόπτη για αύξησή του προς διανομή μερίσματος στο επίπεδο του 50% των κερδών και ενεργοποιείται από την τρέχουσα χρονιά με στόχο την ταχύτερη απόσβεση του DTC κατά επτά χρόνια περίπου, αντί της αρχικής πρόβλεψης για το 2041.

Το 2024 οι τέσσερις συστημικές τράπεζες μείωσαν τη φορολογική απαίτηση στα 18 δισ. ευρώ περίπου – η Attica την

Στα τέλη του 2024, ο αναβαλλόμενος φόρος αντιπροσώπευε το 51% του βασικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας.

έχει μπενδίνει – και, από αυτά, τα 12,1 δισ. ευρώ υπολογίζονται στα εποπτικά τους κεφάλαια αντιπροσωπεύοντας το 51% (από 57% στα τέλη του 2023) του βασικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας. Με βάση τη συμφωνία με τις εποπτικές αρχές, το ποσοστό του DTC που θα αποσβένεται από το 2025 θα αντιστοιχεί στο 29% του μερίσματος που θα διανέμουν. Τη μεγαλύτερη αναλογία αναβαλλόμενης φορολογίας διατηρεί με βάση τα στοιχεία του 2024 η Τράπεζα Πειραιώς, με το DTC (ύψους 3,1 δισ. ευρώ) να αντιπροσωπεύει το 63% των βασικών εποπτικών κεφαλαίων της, με τον βασικό κεφαλαιακό δείκτη να διαμορφώνεται στο 14,7%. Με βάση τη επιχειρηματικό πλάνο και μετά την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής, το ποσοστό του DTC θα μειωθεί στο 25%

Με βάση τη συμφωνία των τεσσάρων συστημικών τραπεζών με τις εποπτικές αρχές, το ποσοστό του DTC που θα αποσβένεται από το 2025 θα αντιστοιχεί στο 29% του μερίσματος που θα διανέμουν.

έως το 2028, διατηρώντας παράλληλα τον βασικό κεφαλαιακό δείκτη (CET1) πάνω από το 13% και αυξημένο στόχο για τη διανομή μερίσματος στο 50% των κερδών του 2025 από 35% το 2024.

Με βάση τις παραδοχές για την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (CAD) θα διαμορφωθεί σε πάνω από το 18,5% το 2026 (από 20% που προέβλεπε το επιχειρηματικό σχέδιο) και το απόθεμα κεφαλαίων από 385 μονάδες βάσης θα διατηρηθεί σε 265 μονάδες βάσης το 2026, για να φτάσει στις 390 μονάδες βάσης το 2028, χωρίς σε αυτό να υπολογίζεται η πιθανή ελάφρυνση από τον συμβιβασμό της Δανίας που προτιθεται να ζητήσει η διοίκηση της Πειραιώς από τον ΣΣΜ στο πλαίσιο της εξαγοράς της Εθνικής

Ασφαλιστικής. Στην περίπτωση της Εθνικής Τράπεζας το ποσοστό του DTC ως προς τον βασικό κεφαλαιακό δείκτη διαμορφώθηκε στο τέλος του 2024 στο 51% ή 3,5 δισ. ευρώ σε απόλυτα νούμερα. Στόχος είναι το ποσοστό αυτό να μειωθεί στο 25% του βασικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας έως το 2027 και να μπενδινστεί έως το 2032. Ο βασικός κεφαλαιακός δείκτης (CET 1), που διαμορφώθηκε στο 18,3% στα τέλη του 2024, θα διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα πάνω από 18% το 2027, παρά την αύξηση του προς διανομή μερίσματος στο 60% επί των καθαρών κερδών την 3ετία 2025-2027, διατηρώντας υψηλό κεφαλαιακό απόθεμα πάνω από τις 400 μονάδες βάσης που μπορεί να διατεθεί για εξαγορές. Ακολουθεί η Alpha Bank, με το ποσοστό

του DTC στο τέλος 2024 να αντιπροσωπεύει το 49% των βασικών εποπτικών κεφαλαίων (CET 1), που μετά τη διανομή μερίσματος ανήλθε σε 16,3%. Σε απόλυτα νούμερα, η αναβαλλόμενη φορολογία διαμορφώνεται σε 2,4 δισ. ευρώ και με βάση τον σχεδιασμό της διοίκησης στόχος είναι το DTC να μειωθεί στο 23% το 2027. Το προς διανομή μέρισμα θα αυξηθεί στο 50% το 2025 – από 40% το 2024 –, με διατήρηση του βασικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας λίγο πάνω από τα περυσινά επίπεδα και πάνω από το 17% το 2027.

Τέλος, για τη Eurobank το ποσοστό του DTC διαμορφώθηκε στο 40% των εποπτικών κεφαλαίων της, ενώ σε απόλυτα νούμερα διαμορφώνεται στα 3,1 δισ. ευρώ και στόχος είναι η απόσβεση έως το τέλος του 2033.

Σε ποιους τομείς υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης

Πρόοδο, αλλά και προκλήσεις για την ελληνική οικονομία διαπιστώνει το Ινστιτούτο για την Ελληνική Ανάπτυξη και Ευημερία του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος στη νέα του μελέτη για την ελληνική οικονομία, τη δεύτερη κατά σειρά, μετά τον Δεκέμβριο του 2023.

Αναλύοντας επιμέρους κλάδους, τομείς και θεματικές, επισημαίνει τα εξής:

- Ο τομέας του τουρισμού διαθέτει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης, με τον θαλάσσιο τουρισμό και τον

Μελέτη για την Ελληνική Ανάπτυξη και Ευημερία του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος.

τουρισμό τρίτης ηλικίας και υγείας να αποτελούν προσοδοφόρες ευκαιρίες για διαφοροποίηση των προσφερόμενων υπηρεσιών και την προσέλκυση επισκεπτών υψηλής αξίας.

- Ο τομέας της ναυτιλίας αντιμετωπίζει 4 προκλήσεις: α. περιβαλλοντικές ανησυχίες και συμμόρφωση με κανονισμούς, β. ταχεία τεχνολογική αλλαγή, γ. έλλειψη εξειδικευμένου και ταλαντούχου προσωπικού και δ. πολιτική αστάθεια, επιβαλλόμενες κυρώσεις και γεωπολιτικές εντάσεις.

- Στην τομέα της καινοτομίας, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 24η θέση, ανάμεσα σε 27 κράτη-μέλη της Ε.Ε.,

Ο μέσος αριθμός ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο την προηγούμενη χρονιά ενισχύθηκε κατά 0,3%.

Ανοδικά κινήθηκε η παραγωγικότητα της εργασίας το 2024

Κατά 0,8% αυξήθηκε η παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας στην Ελλάδα το 2024 σε σύγκριση με το 2023, αύξηση μεγαλύτερη από αυτή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά όχι ικανή για να αποκτήσει η ελληνική οικονομία την απαιτούμενη ανταγωνιστικότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το 2024 η παραγωγικότητα της εργασίας στην Ε.Ε. ανά ώρα εργασίας αυξήθηκε κατά 0,4%. Οι υψηλότερες αυξήσεις παρατηρήθηκαν στην Πολωνία (+ 4,8%), στη Βουλγαρία (+ 3,9%) και στη Δανία (+ 2,9%). Αντίθετα, αρκετές χώρες σημείωσαν αρνητική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της Ιταλίας (-1,4%), της Κροατίας (-1,2%), της Ρουμανίας (-1,1%) και της Ιρλανδίας (-0,9%).

Ο μέσος αριθμός ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο το 2024 παρουσίασε οριακή μείωση κατά 0,1% σε επίπεδο Ε.Ε., αλλά οι αλλαγές σε επίπεδο χώρας διέφεραν σημαντικά. Η Λιθουανία, η Σλοβενία και η Φινλανδία σημείωσαν τις υψηλότερες αυξήσεις των ωρών εργασίας, με ρυθμούς αύξησης 1,2%, 0,9% και 0,8% αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, η Βουλγαρία, η Μάλτα και η Πολωνία αντιμετώπισαν σημαντικές μειώσεις, με μειώσεις 2,1%, 1,6% και 1,2% αντίστοιχα. Στην Ελλάδα ο μέσος αριθμός ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο το 2024 παρουσίασε αύξηση κατά 0,3%.

Σε ό,τι αφορά την παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας στην Ελλάδα σε βασικούς κλάδους της οικονομίας προκύπτει ότι το 2024 αυξήθηκε κατά 3,9% στη βιομηχανία, κατά 4,7% στον κλάδο «Πληροφόρηση και επικοινωνία», κατά 3,7% στον κλάδο «Τέχνες - Πολιτισμός», κατά 3,1% στη μεταποίηση, κατά 1,7% στις χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες. Αντιθέτως καταγράφηκε σημαντική μείωση της παραγωγικότητας ανά ώρα εργασίας κατά 6,9% στον κλάδο των κατασκευών, κατά 2,7% στον αγροτικό τομέα, κατά 2% στις επαγγελματικές - επιστημονικές δραστηριότητες (πρόκειται στην πραγματικότητα για τους ελεύθερους επαγγελματίες γιατρούς - μηχανικούς - δικηγόρους κ.ο.κ.), κατά 0,6% στο εμπόριο, χονδρικό και λιανικό, και στις μεταφορές.

Την περίοδο 1999-2008 η παραγωγικότητα ανά δεδουλευμένη ώρα εργασίας στην Ελλάδα αυξανόταν κατά μέσον όρο κατά 2,7%, ενώ την περίοδο της κρίσης 2009-2019 υποχώρησε κατά 1,7%, λόγω της μεγάλης μείωσης του ΑΕΠ και της μεγάλης ταυτόχρονα αύξησης της ανεργίας. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης την περίοδο 2020-2024 είναι 0,5%, ρυθμός όχι ικανός για να καλύψει τη μεγάλη απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από την Ευρώπη, γεγονός που απαιτεί πολλές και σημαντικές επενδύσεις.

Εκρηξη περιστατικών βίας και παρενόχλησης στην εργασία

Μέσα σε τρία χρόνια αυξήθηκαν κατά 110%, θύτες σχεδόν πάντα οι άνδρες

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Ραγδαία αύξηση των καταγγελιών για περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία εμφανίζουν τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας, καθώς σε βάθος τριετίας αυξήθηκαν κατά 110%.

Οι περισσότερες καταγγελίες έγιναν από γυναίκες, με θύτες άνδρες, σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στους κλάδους του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, των ξενοδοχείων και της εστίασης και σε πολύ μικρότερα ποσοστά σε υγεία, βιομηχανία τροφίμων, υπηρεσίες φύλαξης, καθαρισμού κ.λπ. Αναλυτικά, τα περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία, που συνιστούν όχι μόνο παραβίαση και κατάχρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

Το μεγαλύτερο ποσοστό (88%) των καταγγελιών αφορά λεκτική, σωματική και ψυχολογική παρενόχληση.

αλλά αποτελούν και απειλή για την ισοτιμία ευκαιριών και είναι απαράδεκτα και ασύμβατα με την αξιοπρεπή εργασία, αυξήθηκαν το 2024 κατά 39%, σύμφωνα με τη νέα έκθεση πεπραγμένων του αρμόδιου τμήματος της Επιθεώρησης Εργασίας.

Ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι το ποσοστό αύξησης σε βάθος τριετίας (2022-24), φθάνοντας το 110% - από 151 σε 318 καταγγελίες το 2024.

Για άλλη μια χρονιά, το μεγαλύτερο ποσοστό (88%) των καταγγελιών αφορά περιστατικά λεκτικής αλλά και σωματικής βίας, καθώς και ηθικής και ψυχολογικής παρενόχλησης. Μάλιστα, αν και μόλις το 12% των καταγγελιών αφορά περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης σε χώρους εργασίας, οι ειδικοί εκτιμούν ότι πρόκειται για διαχρονική τάση υ-

Η συντριπτική πλειονότητα των καταγγελλόντων - θιγομένων από περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης το 2024, στα οποία υπήρχαν και καταγγελίες τριών ανδρών και ενός διεμφυλικού ατόμου, εξακολουθεί να έχει θηλυκό πρόσημο.

ποδήλωσης αυτών, εξαιτίας της ιδιαιτερότητας αλλά και της δυσκολίας ως προς την απόδειξη τους. Εντούτοις, εντός του 2024 σημειώθηκε υπερτριπλασιασμός των υποθέσεων σεξουαλικής παρενόχλησης, καθώς από 12 το 2023, έφτασαν τις 38.

Η συντριπτική πλειονότητα των καταγγελλόντων - θιγομένων από περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης, στα οποία συμπεριλήφθηκαν το 2024 και καταγγελίες τριών ανδρών και ενός διεμφυλικού ατόμου, εξακολουθεί να έχει θηλυκό πρόσημο, καθώς στις 34 από τις 38 σχετικές καταγγελίες ως θιγόμενες φέρονται γυναίκες. Και στις 38 σχετικές υποθέσεις φέρεται ότι ο δράστης των καταγγελλόμενων συμπεριφορών σεξουαλικής παρενόχλησης ήταν άνδρας. Κοινωνικά στερεότυπα, έλλειψη

υποστήριξης, άγνοια ή υποτίμηση του προβλήματος και φόβοι αντιποίνων είναι λόγοι για τους οποίους οι άνδρες συνήθως δεν αναφέρουν την όποια παρενόχληση δέχονται.

Και το 2024 την πρώτη θέση στις καταγγελίες για εν γένει περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία κατείχαν επιχειρήσεις στους κλάδους του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, σε ποσοστό 28%. Ακολούθησαν με 26% αυτές των ξενοδοχείων και της εστίασης. Επουναι με πολύ μικρότερα ποσοστά οι κλάδοι υγείας, βιομηχανίας τροφίμων, υπηρεσιών φύλαξης, καθαρισμού και άλλοι.

Όσον αφορά το φύλο των θιγομένων εργαζομένων επί του συνόλου των καταγγελιών για το 2024, το 66% ήταν γυναίκες και το 34% άνδρες. Αντεστραμ-

μένα συνεχίζουν να εμφανίζονται τα ποσοστά αναφορικά με το φύλο του καταγγελλόμενου προσώπου, όπου την πρώτη θέση κατέχουν οι άνδρες σε ποσοστό 70%.

Πιο αναλυτικά, σε σύνολο 318 καταγγελιών το 2024:

- 31% ή 99 περιπτώσεις επιλύθηκαν με λήψη μέτρων, κατόπιν των σχετικών συστάσεων συμμόρφωσης.
- 21 ματαιώθηκαν.
- Σε 124 υποθέσεις (39%) έχει καταγραφεί από τον επιθεωρητή Εργασιακών Σχέσεων σύσταση για προσφυγή στα αρμόδια δικαστήρια.
- Σε 31 υποθέσεις επιβλήθηκαν κυρώσεις συνολικού ποσού 57.600 ευρώ. Τέλος, 43 υποθέσεις, εκ των τελευταίων ημερολογιακά, βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

Listen on Apple Podcasts Spotify

ΜΕ ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΥΣΤΙΚΑ ΠΙΘ ΒΑΘΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΜΑΤ ΝΤΙΛΙΟΝ
ΑΙΝΤΑ ΦΟΛΚ
ΧΟΥΑΝ ΠΑΜΠΛΟ ΟΥΡΕΓΚΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 21:00

HAUNTED HEART/ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ
ΘΡΙΛΕΡ

Όταν η Άλεξ αρχίζει να εργάζεται σε ένα εστιατόριο, ερωτεύεται τον αινιγματικό διευθυντή. Αργά αλλά σταθερά, η σχέση της μαζί του εξελίσσεται σε μια οδυνηρή ιστορία επιβίωσης.

Το Κανάλι Διανέμεται:

Θέση 101 Θέση 49

www.mesimvria.com

Νέα πλατφόρμα πώλησης ακινήτων από την Εθνική και την Qualco

Εως το τέλος του έτους στην Uniko θα έχουν «ανέβειν» 3.000 κατοικίες

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Με 600 ακίνητα, που έως το τέλος του χρόνου θα φτάσουν τις 3.000, ξεκίνησε η νέα πλατφόρμα που έχει δημιουργήσει η Εθνική Τράπεζα σε συνεργασία με την Qualco με την επωνυμία Uniko για την πώληση ακινήτων. Μέσω της νέας πλατφόρμας, που τροφοδοτείται με ακίνητα που έχουν στην κατοχή τους η τράπεζα, η εταιρεία ακινήτων της Quant, αλλά και μεσίτες, επιδιώκεται η δυναμικότερη επέκταση των δύο ομίλων στον τομέα της διάθεσης ακινήτων και χορήγησης στεγαστικών δανείων από την πλευρά της Εθνικής.

Όπως δήλωσε η γενική διευθύντρια λιανικής τραπεζικής της Εθνικής και πρόεδρος της Uniko Χριστίνα Θεοφιλίδη, πρόκειται για έναν ψηφιακό μεσίτη που στόχο έχει την υποβοήθηση του ενδιαφερομένου στην αναζήτηση κατοικίας και στην εξεύρεση της κατάλληλης χρηματοδότησης μέσω των χρηματοδοτικών λύσεων που προσφέρει η Εθνική Τράπεζα. Στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που προσφέρει η πλατφόρμα είναι η παροχή όλης της τεχνικής και νομικής υποστήριξης, προκειμένου το ακίνητο να παραδίδεται με το «κλειδί στο χέρι».

Μέσω της πλατφόρμας επιδιώκεται να εξυπηρετηθούν και ενδιαφερόμενοι αγοραστές που έχουν ήδη εντοπίσει το ακίνητο της αρεσκείας τους και αναζητούν χρηματοδότηση ή συμβουλευτικές υπηρεσίες από το στάδιο της νομιμοποίησης έως την υπογραφή της σύμβασης με την τράπεζα.

Η συνεργασία έχει τη μορφή εταιρείας joint venture, στην οποία το 51% έχει

Θα παρέχεται ολοκληρωμένη τεχνική και νομική υποστήριξη, προκειμένου το ακίνητο να παραδίδεται με το «κλειδί στο χέρι».

η Qualco και το 49% η Εθνική Τράπεζα. Επιδίωξη είναι τα ακίνητα που θα ανεβαίνουν στην πλατφόρμα να αποτελούν κυρίως μοναδικά ακίνητα, δηλαδή που δεν έχουν ανέβει σε άλλες πλατφόρμες αναζήτησης ακινήτων και γι' αυτό θα ενισχυθούν οι συνεργασίες με μεσίτες σε όλη τη χώρα, αλλά και η προσέλκυση ιδιωτών που θέλουν να μεταβιβάσουν

το ακίνητό τους, εξασφαλίζοντας την αξιολόγηση και την πιστοποίηση του ομίλου. Όπως δήλωσε ο βοηθός γενικός διευθυντής λιανικής τραπεζικής της ΕΤΕ Παντελής Μαραβάς, στόχος είναι να καλυφθεί το κενό που υπάρχει στην προσφορά κατοικίας και να αντιμετωπιστεί ο κατακερματισμός στο επίπεδο της προσφοράς.

Σύμφωνα με τον κ. Μαραβά, η Εθνική έχει πρωτοστατήσει στις χορηγήσεις στεγαστικών δανείων και με βάση τα στοιχεία ήδη το 40% των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στο «Σπίτι μου II» προέρχεται από το πρόγραμμα «Σπίτι μου I» και από ενδιαφερομένους που δεν κατάφεραν τελικώς να βρουν κατοικία στην πρώτη φάση του προγράμματος. Ενα 30% προέρχεται από την επέκταση των ηλικιακών και εισοδηματικών κριτηρίων, ενώ άλλο ένα 30% αποτελεί ενδιαφέρον που εκδηλώνεται για πρώτη φορά. Μέχρι σήμερα οι αιτήσεις που έχουν φτάσει στις τράπεζες και έχουν λάβει προέγκριση φθάουν περίπου τις 35.000, αλλά οι υπαγωγές, δηλαδή αυτοί που έχουν βρει σπίτι, είναι περίπου 3.000.

Η Uniko αποτελεί συνδυασμό των δυνατοτήτων του embedded banking,

Βασικός στόχος είναι τα ακίνητα που θα «ανεβαίνουν» στην πλατφόρμα Uniko να αποτελούν κυρίως μοναδικά ακίνητα, δηλαδή να μην έχουν ανέβει αλλού. Η νέα πλατφόρμα θα τροφοδοτείται με ακίνητα που έχουν στην κατοχή τους η Εθνική Τράπεζα, η εταιρεία ακινήτων της Quant, αλλά και μεσίτες.

τομέας στον οποίο η Εθνική δίνει έμφαση μέσα από σημαντικές επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες, εμπορικές συνεργασίες και συνεργασίες με τεχνολογικούς παρόχους. Όπως δήλωσε ο βοηθός γενικός διευθυντής καρτών και digital banking Δημήτρης Πλέσσας, η ΕΤΕ είναι η μεγαλύτερη ψηφιακή τράπεζα στην Ελλάδα με περισσότερους από 3 εκατ. ενεργούς χρήστες, που συνδέονται με τις εφαρμογές της Εθνικής 20 φορές τον μήνα. Η τράπεζα πρωτοστατεί στις ψηφιακές πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών, με περισσότερες

από 500.000 πωλήσεις το 2024 να έχουν ολοκληρωθεί μέσα από το internet και mobile banking. Πλέον το σύνολο των δανείων αυτοκινήτου, τρία στα τέσσερα καταναλωτικά δάνεια και ένα στα πέντε στεγαστικά, δίνονται μέσω embedded banking.

Τέλος, στον τομέα της διαχείρισης των επενδύσεων ιδιωτών, ο Γιώργος Βαρελτζίδης –ανώτερος διευθυντής διαχείρισης περιουσίας– εξήγησε ότι η περιουσία των νοικοκυριών στην Ελλάδα είναι παραδοσιακά επικεντρωμένη κυρίως στα ακίνητα κατά ποσοστό 77%,

κατά 13% σε λοιπά περιουσιακά (π.χ. εταιρικές συμμετοχές) και μόλις 10% σε χρηματοοικονομικά μέσα (ρευστά διαθέσιμα). Τα επενδυτικά προϊόντα έχουν πολύ μικρότερη διείσδυση σε σχέση με τις αντίστοιχες χώρες του ευρωπαϊκού νότου (12%), καθώς η συντριπτική πλειονότητα βρίσκεται σε τραπεζικές καταθέσεις (ταμειευτήριο και προθεσμιακές), μια τάση που αλλάζει σταδιακά, όπως δείχνει ο υπερδριττασιασμός του ενεργητικού των ελληνικών ΑΕΑΚ (22,1 δισ. το 2024 έναντι 11 δισ. το 2022).

Ο «χάρτης» των ακινήτων για το «Σπίτι μου II»

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

	Μέση τιμή ανά τ.μ. (€)	Μέσο έτος κατασκευής	Μέση επιφάνεια	Μέσος όροφος
Αμπελόκηποι	2.280	1972	75	2
Κυψέλη	1.840	1969	84	2
Πλατεία Βικτωρίας	1.580	1969	79	3
Παγκράτι	2.580	1970	66	1
Σεπόλια	1.780	1980	73	2
Πολύγωνο	1.900	1977	76	2
Γκύζη	2.100	1974	67	2
Πατήσια	1.620	1973	71	2
Ανω Πετράλωνα	2.560	1976	65	2
Νέος Κόσμος	2.480	1976	64	2

ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

	Μέση τιμή ανά τ.μ. (€)	Μέσο έτος κατασκευής	Μέση επιφάνεια	Μέσος όροφος
Μελίσσια	2.600	1991	78	1
Μεταμόρφωση	2.165	1989	82	2
Νέα Ερυθραία	2.550	1985	80	1
Νέο Ηράκλειο	2.180	1982	78	1
Πεύκη	2.550	1982	83	2

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (πλην Δήμου Αθηναίων)

	Μέση τιμή ανά τ.μ. (€)	Μέσο έτος κατασκευής	Μέση επιφάνεια	Μέσος όροφος
Γαλάτσι	1.990	1981	78	2
Ηλιούπολη	2.280	1980	80	1
Δάφνη	2.250	1979	73	2
Νέα Φιλαδέλφεια	1.750	1978	81	1
Καισαριανή	2.460	1977	68	2

ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

	Μέση τιμή ανά τ.μ. (€)	Μέσο έτος κατασκευής	Μέση επιφάνεια	Μέσος όροφος
Γλυφάδα	2.750	1983	74	1
Άγιος Δημήτριος	2.270	1982	80	1
Αργυρούπολη	2.490	1979	78	1
Μοσχάτο	2.270	1979	79	2
Αλίμος	2.780	1978	73	2

ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

	Μέση τιμή ανά τ.μ. (€)	Μέσο έτος κατασκευής	Μέση επιφάνεια	Μέσος όροφος
Καματερό	1.890	1991	93	2
Πειρούπολη	1.890	1986	86	1
Άγιοι Ανάργυροι	1.750	1983	81	1
Ιλιον	1.770	1982	84	1
Περιστέρι	1.760	1980	83	1

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

	Μέση τιμή ανά τ.μ. (€)	Μέσο έτος κατασκευής	Μέση επιφάνεια	Μέσος όροφος
Ιστορικό Κέντρο	2.580	1968	59	3
Ανάληψη	2.240	1971	63	2
Αγία Τριάδα	2.270	1970	60	2
Ιπποκράτειο	2.170	1971	63	2
Διοικητήριο	2.110	1971	59	3
Παλαιά Παραλία	2.330	1972	68	3
Κάτω Τούμπα	2.165	1976	66	2
Χαριλάου	1.935	1976	76	2
Ντεπώ	2.250	1974	70	2
Μαλακωπή	2.050	1980	76	2

ΠΗΓΗ: Ανάλυση της ReDataset, του τμήματος Data & Analytics της Resolute Cepal Greece (RCG)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πού υπάρχουν κατοικίες και πόσο κοστίζουν για το πρόγραμμα «Σπίτι μου»

Τις αγοραστικές ευκαιρίες στο πλαίσιο του προγράμματος «Σπίτι μου II» παρουσιάζει η πιο πρόσφατη ανάλυση της ReDataset, του τμήματος Data & Analytics της Resolute Cepal Greece (RCG). Τα αποτελέσματα της έρευνας βασίζονται στα διαθέσιμα ακίνητα της βάσης δεδομένων, κατά το δεκαήμερο 28/2/2025-18/3/2025, τα οποία πληρούν τα κριτήρια του προγράμματος «Σπίτι μου II», αντανakλώντας τις τρέχουσες τάσεις στην αγορά. Οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν βάσει αγγελιών που αντιστοιχούν σε κατοικίες επιφάνειας 30 έως 150 τ.μ., με έτος κατασκευής από το 1960 έως το 2007, για διαμερίσματα και μεζονέτες, και σε περιοχές με τουλάχιστον 100 καταγεγραμμένα διαθέσιμα ακίνητα.

Στον Δήμο Αθηναίων, τα περισσότερα

διαθέσιμα ακίνητα προέρχονται από τη δεκαετία του 1970, με τη μέση επιφάνεια των κατοικιών να κυμαίνεται κυρίως μεταξύ 65 και 75 τ.μ. Εξαιρεση αποτελεί η Κυψέλη με 84 τ.μ., γεγονός που πιθανώς οφείλεται στη διαθεσιμότητα παλαιότερων, πιο ευρύχωρων διαμερισμάτων. Ο μέσος όροφος παραμένει σταθερά κοντά στον 2ο όροφο.

Στην πλατεία Βικτωρίας βρίσκονται οι πιο φθηνές κατοικίες με μέση τιμή 1.580 ευρώ ανά τετραγωνικό, ενώ ακολουθούν τα Πατήσια (1.620 ευρώ) και τα Σεπόλια (1.780 ευρώ).

Στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών, οι δημοτικές ενότητες με το νεότερο οικιστικό απόθεμα διαθέτουν κατοικίες με μέσο έτος κατασκευής από το 1977 έως το 1981, με τα πιο πρόσφατα ακίνητα να εντοπίζονται στο Γαλάτσι. Οι τιμές ανά

τ.μ. κυμαίνονται από 1.750 έως 2.460, ενώ η μέση επιφάνεια των κατοικιών είναι από 68 έως 81 τ.μ. Οι περισσότερες κατοικίες βρίσκονται στον 1ο ή στον 2ο όροφο. Παρόλο που το οικιστικό απόθεμα είναι σχετικά παλαιότερο σε σχέση με άλλες περιοχές της Αττικής, οι ενότητες αυτές εξακολουθούν να αποτελούν δημοφιλείς επιλογές λόγω της εγγύτητάς τους στο κέντρο και της σχετικά προστιθέμενης αγοράς ακινήτων.

Στον Βόρειο Τομέα Αθηνών, οι τιμές ανά τ.μ. κυμαίνονται μεταξύ 2.165 και 2.600 ευρώ, ενώ η μέση επιφάνεια των κατοικιών είναι από 78 έως 83 τ.μ. Οι περισσότερες κατοικίες βρίσκονται στον 1ο ή στον 2ο όροφο. Οι δημοτικές ενότητες με το νεότερο οικιστικό απόθεμα διαθέτουν κατοικίες με μέσο έτος κατασκευής από το 1982 έως το 1991,

με τα πιο πρόσφατα ακίνητα να εντοπίζονται στα Μελίσσια.

Στον Νότιο Τομέα Αθηνών, οι δημοτικές ενότητες με το νεότερο οικιστικό απόθεμα διαθέτουν κατοικίες με μέσο έτος κατασκευής από το 1978 έως το 1983, με τις πιο πρόσφατες να εντοπίζονται στη Γλυφάδα. Οι τιμές ανά τ.μ. κυμαίνονται από 2.270 έως 2.780 ευρώ, ενώ η μέση επιφάνεια των κατοικιών είναι από 73 έως 80 τ.μ. Οι περισσότερες κατοικίες βρίσκονται στον 1ο ή στον 2ο όροφο. Οι περιοχές αυτές συνδυάζουν τη γειτνίαση με τη θάλασσα, τις αναβαθμισμένες υποδομές και τη σχετικά πρόσφατη οικιστική ανάπτυξη, καθιστώντας τις ελκυστικές για αγοραστές που αναζητούν σύγχρονα ακίνητα σε προνομιακές τοποθεσίες.

Στον Πειραιά εντοπίζονται κατοικίες

με μέσο έτος κατασκευής από το 1982 έως το 1987, με τα πιο πρόσφατα ακίνητα να καταγράφονται στο Πέραμα. Οι τιμές ανά τ.μ. κυμαίνονται από 1.580 έως 2.030 ευρώ, ενώ η μέση επιφάνεια των κατοικιών είναι από 77 έως 85 τ.μ. Οι περισσότερες κατοικίες βρίσκονται στον 2ο όροφο.

Στον Δήμο Θεσσαλονίκης, το μεγαλύτερο μέρος του διαθέσιμου οικιστικού αποθέματος προέρχεται από τη δεκαετία του 1970. Ωστόσο, υπάρχει διαφοροποίηση στη μέση επιφάνεια των κατοικιών, η οποία κυμαίνεται κυρίως μεταξύ 59 και 76 τ.μ. Οι τιμές ανά τ.μ. παρουσιάζουν διακυμάνσεις, με τις υψηλότερες στο ιστορικό κέντρο (2.580 ευρώ/τ.μ.) και στην Παλαιά Παραλία (2.330 ευρώ/τ.μ.), ενώ πιο προστιθέμενες επιλογές εντοπίζονται στην περιοχή Χαριλάου

(1.935 ευρώ/τ.μ.). Ο μέσος όροφος κυμαίνεται κυρίως μεταξύ 2ου και 3ου.

Ως προς τις υπόλοιπες πόλεις της Ελλάδας, αυτές διαθέτουν κατοικίες με μέσο έτος κατασκευής από το 1982 έως το 1992, με τα νεότερα ακίνητα να εντοπίζονται στην Ξάνθη (1992). Οι τιμές ανά τ.μ. κυμαίνονται από 1.080 ευρώ (Κατερίνη, Σέρρες) έως 1.830 ευρώ (Καλαμάτα), ενώ η μέση επιφάνεια των κατοικιών είναι μεταξύ 78 και 97 τ.μ., με τα μεγαλύτερα ακίνητα να βρίσκονται στην Κατερίνη. Οι περισσότερες κατοικίες βρίσκονται στον 2ο όροφο. Οι πόλεις αυτές συγκεντρώνουν σχετικά νεότερο και πιο ευρύχωρο οικιστικό απόθεμα σε προστιθέμενες τιμές, αποτελώντας εναλλακτικές επιλογές για όσους αναζητούν στέγαση εκτός των δύο μεγάλων αστικών κέντρων.

ΑΠΟ

€236.000

ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ROI) 6%

8000 57 57

www.cyfieldgroup.com

in f @

@cyfieldgroup

CYFIELD

SUPPORTCY

Εκπαίδευση από Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας για πυρκαγιές

Σε μια εντατική πρακτική και θεωρητική εκπαίδευση αντιμετώπισης αγροτοδοσικών πυρκαγιών συμμετείχαν επτά εθελοντές του Σώματος Εθελοντών του SupportCY της Τράπεζας Κύπρου από την 1η Ειδική Μονάδα Δασικών Επιχειρήσεων (ΕΜΟΔΕ) του Πυροσβεστικού Σώματος Ελλάδας στην Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας και στον Κυθαιρώνα στην Αττική.

Η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε το τριήμερο 27 – 29 Μαρτίου 2025 και εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής του Σώματος Εθελοντών του SupportCY για συνεχή αναβάθμιση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων και αποτελεσματικότητάς του για υποστήριξη των κρατικών υπηρεσιών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Περιελάμβανε θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση αντιμετώπισης αγροτοδοσικών πυρκαγιών με την εγκατάσταση σωλήνων νερού, δημιουργία αντιπυρικής ζώνης, ανάπτυξης υποδομών για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, αρχές ασφάλειας

προσωπικού σε πυρκαγιές κ.ά. Εν όψει μιας πολύ δύσκολης αντιπυρικής περιόδου, η εκπαίδευση και η προετοιμασία βρίσκεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό για το SupportCY. Πέρα από τον εξοπλισμό, την ασφάλιση των εθελοντών του, τα μέσα ατομικής προστασίας, η εκπαίδευση έρχεται να ολοκληρώσει

έναν κύκλο εκπαιδεύσεων που ξεκίνησε από τον προηγούμενο Οκτώβριο.

Ο επικεφαλής του Σώματος Εθελοντών του SupportCY της Τράπεζας Κύπρου, Μάριος Σταύρου, δήλωσε: «Η προετοιμασία για την αντιμετώπιση αγροτοδοσικών πυρκαγιών απαιτεί γνώση, φυσική αντοχή, ψυ-

χραιμία και συντονισμό. Ακόμα μια χρονιά είχαμε τη μεγάλη τιμή να συμμετέχουμε σε εκπαίδευση της 1ης ΕΜΟΔΕ με τη συμμετοχή άλλης μιας ομάδας 7 ατόμων από το Σώμα Εθελοντών μας. Η εκπαίδευση αυτή μάς έφερε πιο κοντά στην πραγματικότητα του πεδίου και ανέδειξε την ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και συνεργασίας. Οι εθελοντές μας επέστρεψαν στην Κύπρο πιο δυνατοί, πιο έτοιμοι και με ακόμα μεγαλύτερο αίσθημα ευθύνης. Θερμές ευχαριστίες στον Διοικητή και προσωπικό της 1ης ΕΜΟΔΕ καθώς και στο Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας για τη φιλοξενία και την εκπαίδευση». «Ακόμα μια χρονιά, θεωρώ ότι η επιχειρησιακή μας ετοιμότητα ως SupportCY της Τράπεζας Κύπρου βρίσκεται στο ψηλότερο δυνατό επίπεδο, για να υποστηρίξουμε εάν και εφόσον χρειαστεί τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες στην πρόληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση πυρκαγιών», κατέληξε ο Μάριος Σταύρου.

AEGEAN

Νέα προσφορά για Μάιο & Ιούνιο

Η AEGEAN συνεχίζει να προσφέρει στους επιβάτες της περισσότερες ευκαιρίες για να προγραμματίσουν τα ταξίδια τους με μεγαλύτερη ευελιξία και προσιτές τιμές τον Μάιο και τον Ιούνιο. Με τη νέα προσφορά, προσκαλεί το επιβατικό κοινό της Κύπρου να επωφεληθεί από έκπτωση έως και 40% σε όλους τους ναύλους για κρατήσεις που θα πραγματοποιηθούν έως και την Πέμπτη 3 Απριλίου και για πτήσεις που θα πραγματοποιηθούν μεταξύ 05/05/2025 και 30/06/2025.

Η προσφορά ισχύει για όλα τα δρομολόγια του δικτύου της AEGEAN και της Olympic Air και αφορά πτήσεις που θα πραγματοποιηθούν τον Μάιο και τον Ιούνιο, δίνοντας στους επιβάτες τη δυνατότητα να οργα-

νώσουν με ακόμη πιο οικονομικό και ευέλικτο τρόπο ψυχαγωγικές τους αποδράσεις ή τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη νέα προσφορά και τους αναλυτικούς όρους και τις προϋποθέσεις επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: <https://el.aegeanair.com/flight-deals/prosfores-diagonismoi/flash-promo/>.

CYTA

Cyta Sales Excellence Awards 2024

Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η λαμπερή τελετή Cyta Sales Excellence Awards 2024, την Τετάρτη 2 Απριλίου, στο TheGrand Resort στη Λεμεσό. Η εκδήλωση, που διοργανώθηκε από την Cyta, είχε ως σκοπό να αναδείξει και να επιβραβεύσει την αριστεία στις πωλήσεις, αποτελέσει μια βραδιά αφιερωμένη στους ανθρώπους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της ανάπτυξης και επιτυχίας της Cyta. Κατά τη διάρκεια της τελετής, βραβεύτηκαν οι κορυφαίοι πωλητές της εταιρείας, τόσο στον τομέα της καταναλωτικής αγοράς, όσο και της επιχειρηματικής, αναγνωρίζοντας τη συνεισφορά τους στην ενδυνάμωση της σχέσης της Cyta με τους πελάτες της και την εδραίωση της σε κάθε πεδίο που δραστηριοποιείται. Οι διακρίσεις απονεμήθηκαν σε διάφορες κατηγορίες, επιβραβεύοντας τόσο τις ατομικές επιδόσεις όσο και τη συλλογική προσπάθεια των ομάδων πωλήσεων, αναδεικνύοντας ότι η επιτυχία είναι αποτέλεσμα αφοσίωσης, συνεργασίας και ομαδικού πνεύματος.

Η πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Cyta, Μαρία Τσιάκκα Ολυμπίου, απύθυνε θερμό χαιρετισμό προς το προσωπικό του Οργανισμού, τονίζοντας την καθοριστική συμβολή τους στην επιτυχία και την πρόοδο της Cyta. «Εσείς είστε οι άνθρωποι της επιτυχίας – αυτοί που δίνουν λύσεις, προσφέρουν υπηρεσίες και ανταποκρίνονται με έξυπνο και ουσιαστικό τρόπο στις ανάγκες των πελατών μας, είτε πρόκειται για επιχειρήσεις είτε για ιδιώτες. Σας ευχαριστούμε και σας τιμούμε για τον επαγγελματισμό και την αφοσίωσή σας», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Τα Cyta Sales Excellence Awards δεν αποτελούν απλώς μια επιβράβευση των επιτυχιών, αλλά και μια στιγμή αναγνώρισης της αδιάκοπης προσπάθειας, της αφοσίωσης και του πάθους των ανθρώπων της Cyta που την οδηγούν μπροστά. Χειροκροτήθηκαν ο επαγγελματισμός, ο δυναμισμός και η ομαδικότητα. Τιμήθηκαν όσοι ξεχώρισαν, αλλά και οι αξίες που ενισχύουν την κοινότητα αριστείας και εξέλιξης, όπου η συλλογική δουλειά και η διαρκής βελτίωση διαμορφώνουν το μέλλον της Cyta, αλλά και της Κύπρου.

Τα Cyta Sales Excellence Awards δεν αποτελούν απλώς μια επιβράβευση των επιτυχιών, αλλά και μια στιγμή αναγνώρισης της αδιάκοπης προσπάθειας, της αφοσίωσης και του πάθους των ανθρώπων της Cyta που την οδηγούν μπροστά. Χειροκροτήθηκαν ο επαγγελματισμός, ο δυναμισμός και η ομαδικότητα. Τιμήθηκαν όσοι ξεχώρισαν, αλλά και οι αξίες που ενισχύουν την κοινότητα αριστείας και εξέλιξης, όπου η συλλογική δουλειά και η διαρκής βελτίωση διαμορφώνουν το μέλλον της Cyta, αλλά και της Κύπρου.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Καλύτερη Private Bank το 2025

Ακόμη δύο σημαντικές διακρίσεις το 2025, που την κατατάσσουν ως την κορυφαία στην Κύπρο, έλαβε η Τράπεζα Κύπρου στο πλαίσιο των Βραβείων Αριστείας του κορυφαίου διεθνούς περιοδικού Euromoney. Στην τελετή απονομής των Euromoney Private Banking Awards, η οποία πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 27 Μαρτίου στο «Savoy» στο Λονδίνο, η Τράπεζα Κύπρου διακρίθηκε στις κατηγορίες «Cyprus's Best Private Bank» και «Cyprus's Best for High Net Worth Individuals». Το έγκριτο διεθνές περιοδικό, αξιολογώντας θετικά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρει στους πελάτες της η Τράπεζα Κύπρου, της έδωσε ξανά την πρώτη, επιβεβαιώνοντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και την ηγέτιση της θέση στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Βαρόμετρο για τις

διακρίσεις της Τράπεζας αποτέλεσε το καινοτόμο PriviEDGE της Τράπεζας Κύπρου, το οποίο ανταποκρινόμενο στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της εποχής έχει αλλάξει τα δεδομένα στην εξυπηρέτηση των πελατών υψηλής εισοδηματικής τάξης. Το PriviEDGE παρέχει αποκλειστικές επενδυτικές λύσεις και εξατομικευμένη διαχείριση σχέσεων, μοναδικά προνόμια και lifestyle ωφελήματα διασφαλίζοντας αναβαθμισμένη τραπεζική εμπειρία, προσαρμοσμένη στους ατομικούς χρηματοοικονομικούς στόχους των πελατών του. Την ικανοποίησή του για τις νέες σημαντικές διακρίσεις της Τράπεζας Κύπρου εξέφρασε ο Χρήστος Μ. Ιωάννου, επικεφαλής Ιδιωτικής και Affluent Τραπεζικής στην Τράπεζα Κύπρου. «Είναι ιδιαίτερα τιμητικό, όχι μόνο για την Τράπεζα Κύπρου αλλά και για τη χώρα μας, όταν οι επιδόσεις μας, οι προσπάθειές

μας και η πρόοδος που καταγράφουμε αναγνωρίζεται από διεθνείς θεσμούς. Πρόκειται για μια σημαντική διεθνή αναγνώριση, η οποία μας κάνει περήφανους. Η Τράπεζα Κύπρου ως ο μεγαλύτερος χρηματοπιστωτικός οργανισμός στην Κύπρο ήταν και παραμένει δεσμευμένη στη στήριξη της κυπριακής οικονομίας. Συνεχίζουμε με τον ίδιο ήλιο να παρέχουμε κορυφαία εξυπηρέτηση διατηρώντας το ίδιο επίπεδο αφοσίωσης και αριστεί-

ας», επισήμανε. Συμπληρώνοντας, σημείωσε ότι και «αυτή η διάκριση αντικατοπτρίζει τη δέσμευσή μας να συνεχίσουμε να παρέχουμε στους πελάτες μας εξαιρετικές και αναβαθμισμένες τραπεζικές υπηρεσίες, καινοτόμες επενδυτικές στρατηγικές και λύσεις και μια άκρως εξατομικευμένη προσέγγιση εξυπηρέτησης. Μέσω του PriviEDGE, συνεχίζουμε να ενισχύουμε τις προσφερόμενες υπηρεσίες μας».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
προτείνει

4 - 12

ΠΑΡ - ΣΑΒ
Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογραφικές Μέρες Κύπρος (18+)

Το κορυφαίο φεστιβάλ κινηματογράφου στην Κύπρο έρχεται για 23^η χρονιά σε Λεμεσό και Λευκωσία, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Αργυρώς Νικολάου και Μάριου Λιζίδη. Με έντονο διεθνή χαρακτήρα, προτείνει και φέτος προεμιέρες πολυβραβευμένων ταινιών (Viewfinder), διεθνές (Glocal Images) και κυπριακό διαγωνιστικό, εκπαιδευτικά εργαστήρια και μαστερκλας, πρόγραμμα για παιδιά και νέους, καθώς και για επαγγελματίες του κινηματογράφου. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ πραγματοποιούνται το 6^ο Dot on the Map Industry Days, η πλατφόρμα συμπαραγωγής, επιμόρφωσης και δικτύωσης που ενισχύει τις συνεργασίες μεταξύ επαγγελματιών της Μεσογείου και του διεθνούς κινηματογραφικού χώρου. Επικεφαλής: Δανάη Στυλιανού. Επιπλέον, το 10^ο Φεστιβάλ Κινηματογραφικές Μέρες για Παιδιά και Νεαρά Άτομα, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Αθηνάς Ξενίδου, προτείνει για άλλη μια χρονιά εργαστήρια και προβολές για τους νεαρούς σινεφίλ. Διοργάνωση: Υφυπουργείο Πολιτισμού – Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού και Θέατρο Ριάλτο. Οι ταινίες θα προβάλλονται στους αυθεντικούς τους διαλόγους με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους. €5 / 30 (Κάρτα Φεστιβάλ)

15

ΤΡΙ 20:30 (70')
Γραμμή 112 (12+)
Χριστόδουλος Αντρέου | Επί Σκηνής

Ένα ψυχολογικό θρίλερ δωματίου, βασισμένο στη βραβευμένη δανέζικη ταινία *The Guilty*. Ένας αστυνομικός κατηγορείται για φόνο εν ώρα υπηρεσίας. Μια παράσταση-εμπειρία που διατηρεί το ασπένες του κινηματογράφου και τη μαγεία του θεάτρου, τοποθετώντας το κοινό σε θέση γενέτειρας. Σκηνοθεσία- δραματολογία: Χριστόδουλος Ανδρέου. Μουσική σύνθεση, σχεδιασμός ήχου, μισά: Ανδρέας Οικονομίδης. Σηηνικά-Κοστούμια: Σοφία Μαυρομιχάλη. Σχεδιασμός φωτισμού: Βασίλης Πετεινάρης. Video art: Παντελής Διαμαντίδης. Επί σκηνής: Πάνος Μακρής. €15 / 12

16

ΤΕΤ 20:30 (119')
Maria (UK, USA, FRA, GER 2024)
Pablo Larrain

Ο μάστερ της κινηματογραφικής βιογραφίας, Πάμπλο Λαράιν, ολοκληρώνει την τριλογία του για γυναίκες-σύμβολα του 20^{ου} αιώνα με ένα εντυπωσιακό πορτρέτο της Μαρίας Κάλλας, βασισμένο όχι μόνο σε γεγονότα, αλλά και σε φαντασία. Επίσημη Συμμετοχή στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα στο Φεστιβάλ Βενετίας 2024. Ηθοποιοί: Αντζελίνα Τζολί, Πιερφραντσέσκο Φαβίνο, Άλμπα Ρορβάχερ, Βαλέρια Γκολίνι, Κόντι Σμιτ-ΜακΦι, Αγγελίνα Παπαδοπούλου, Λυδία Κονιόρδου. Στα Αγγλικά με Ελληνικούς υπότιτλους. €8

23

ΤΕΤ 20:00 (180')
André Rieu's 75th Birthday Celebration: The Dream Continues

Ο André Rieu γιορτάζει τα 75α γενέθλιά του! Ο «Βασιλιάς του Βαλς» μας προσκαλεί σε ένα μαγευτικό πάρτι με πλω, διασχίζοντας τα νερά της γενέτειράς του, το Μάαστριχτ, συνοδευόμενος από την Ορχήστρα Johan Strauss. Ένας φόρος τιμής στο παιδικό όνειρο του André Rieu να δημιουργήσει τη δική του ορχήστρα και να ταξιδέψει ανά τον κόσμο. Η ταινία παρουσιάζει μια προσεγμένη επιλογή από τις πιο αγαπημένες και εντυπωσιακές παγκόσμιες ερμηνείες του, μαζί με ορισμένες από τις ωραιότερες στιγμές που μοιράστηκε με την Ορχήστρα Johann Strauss όλα αυτά τα χρόνια. €15 / 10

26

ΣΑΒ 16:00 (110')
Μότσαρτ, Ο Μαγικός Αυλός (3+)
Κάρμεν Ρουγγέρη

Η Κάρμεν Ρουγγέρη και οι συνεργάτες της, θα γνωρίσουν στους μικρούς αλλά και τους μεγάλους φίλους τους, τον μοναδικό Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ, μεταμορφώνοντας την όπερα *Ο Μαγικός Αυλός* σε ένα μουσικό παραμύθι πλημμυρισμένο από τις υπέροχες μελωδίες αυτού του σπουδαίου συνθέτη. Ο βασιλιάς της μέρας και η βασίλισσα της νύχτας, κάποτε αγαπήθηκαν τρελά και αποδόσαναν να ενωθούν. Όμως η αγάπη τους αυτή κράτησε πολύ λίγο. Εκείνη ήταν φτιαγμένη από ψέματα και κακία, εκείνος από αλήθεια και καλοσύνη. Εκείνη ήθελε να εξουσιάζει με το σκοτάδι, εκείνος ήθελε να βασιλεύει με το φως. Πώς να ταίριαζονε λοιπόν; Κείμενο - Αφήγηση: Κάρμεν Ρουγγέρη. Σκηνοθεσία: Κάρμεν Ρουγγέρη - Χριστίνα Κουλουμπή. Παίζουν οι ηθοποιοί: Άρης Δελαγραμμάτικας, Μαύρα-Μαρία Θεοδωρακοπούλου, Στέφανος Κορρές, Χριστίνα Κουλουμπή, Νίκος Κύρτσος, Φώτης Λάμαρης, Ινώ Πικιώνη, Αλεξάνδρα Σκένδρου. €20 / 17

Απρίλιος 2025

27

ΚΥΡ 20:30 (120')
Ό,τι αγαπάς..
Έλενα Σολέα

Η Έλενα Σολέα, στην πρώτη της προσωπική συναυλία, με τραγούδια που στιγμάτισαν με την ερμηνεία της την τριαντάχρονη παρουσία της στα μουσικά δρώμενα του τόπου. Θα παρουσιαστούν τραγούδια των σημαντικότερων Ελλήνων συνθετών και στιχουργών. Θα ακουστούν μεταξύ άλλων, τα τραγούδια: *Μαμά γερνάω, Αυτή η νύχτα μένει, Μια θάλασσα μικρή, Κουτσή κιθάρα, Μαρκίζα, Έλα σε εμένα, Δεν είμαι άλλος* κ.ά., διασκευασμένα και ερμηνευμένα από ένα κουαρτέτο εγχόρδων και συνοδεία από τρομπόνι και πιάνο. Ενορχηστρώσεις / Διεύθυνση ορχήστρας: Αντώνης Πολυκάρπου. €20 / 18

29

ΤΡΙ 20:30 (56')
Bliss
Ομάδα Χορού Ασώματες Δυνάμεις

Έξι ερμηνευτές με τη χρήση λόγου, ήχου και κίνησης μοιράζονται την προσωπική ή την συλλογική εμπειρία της ευδαιμονίας. Συναντιούνται και διασταυρώνονται, εκμυστηρεύονται, αναιρούν. Χτίζουμε με απλά υλικά έναν δικό τους κόσμο ευδαιμονίας, ενώ παραμένουν ειλικρινείς, ευάλωτοι κι ανθρώπινα ατελείς. Σύλληψη, σκηνοθεσία, χορογραφία: Ανδρομάχη Δημητριάδου Lindahl. Δραματολογία: Χρήστος Πολυμενέκος. Χορεύουν / συν δημιουργούν οι χορευτές της ομάδας χορού Ασώματες Δυνάμεις. Στο πλαίσιο του προγράμματος Τεμφιχώρη 2025, του Υφυπουργείου Πολιτισμού -Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού. €13 / 10

77777745
rialto.com.cy

Θέατρο Ριάλτο

Πότε ο πόνος κατά τη διάρκεια της άσκησης είναι επικίνδυνος

Πίεση επιδόσεων και τραυματισμοί

Είναι 6.15 π.μ. και τρέχετε εδώ και πέντε λεπτά, για πρώτη φορά μετά από εβδομάδες. Ξαφνικά, πατώντας σε ένα κράσπεδο, νιώθετε ένα τσίμπημα στο γόνατο. Ακούστηκε κρακ; Πονάει, αλλά όχι πολύ. Μήπως είστε απλώς σκουριασμένοι – ή αυτό είναι το πρώτο σημάδι μιας ρήξης μηνίσκου; Να συνεχίσετε; Ή να τελειώσει η προπόνησή σας εδώ;

Σε έναν ιδανικό κόσμο, κάθε φορά που θα νιώθατε πόνο κατά τη διάρκεια της άσκησης, θα μπορούσατε να συμβουλευθείτε αμέσως τον γιατρό. Αλλά στην πραγματικότητα πρέπει να βασιστείτε στη δική σας κρίση. Τις περισσότερες φορές μπορείτε να συνεχίσετε, είτε περπατώντας είτε τρέχοντας. Άλλες φορές, όμως, ο κίνδυνος σοβαρού τραυματισμού είναι υπαρκτός.

Η αντίληψη του πόνου διαφέρει από άτομο σε άτομο, και οι γιατροί αποφεύγουν γενικότητες που θα μπορού-

είτε τρέχετε μαραθώνιο, υπάρχουν ορισμένα βασικά σημάδια που πρέπει να προσέξετε όταν νιώθετε πόνο κατά τη διάρκεια της άσκησης.

- Ακούστηκε κάποιος ήχος; Αν ένας ξαφνικός πόνος συνοδεύεται από ένα κρακ ή ένα ποπ, πιθανότατα πρέπει να σταματήσουμε αμέσως, σημειώνει η Μάλορι Φοξ, ειδική σε θέματα κίνησης στο Σκοτσαντέιλ της Αριζόνας. Δεν σημαίνει απαραίτητα ότι έχει κάποιος σύνδεσμος ή τένοντας υποστεί ρήξη, αλλά δεν αξίζει να το ρισκάρουμε.

- Το σημείο μοιάζει ασταθές ή αδύναμο; Οι αρθρώσεις χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή, καθώς περιβάλλονται από μαλακούς ιστούς που μπορεί να οδηγήσουν σε επίμονα προβλήματα. Εάν μια άρθρωση δεν μπορεί να σηκώσει το βάρος μας ή μας δίνει την αίσθηση ότι λυγίζει, είναι ξεκάθαρο σημάδι ότι κάτι δεν πάει καλά.

- Υπάρχει πρήξιμο; Αν εμφανιστεί έντονο οίδημα μέσα σε περίπου 10 λεπτά, αυτό αποτελεί συνήθως ένδειξη σοβαρότερου τραυματισμού, υπογραμμίζει ο Κόννορ Ο' Ντόνοβαν, φυσικοθεραπευτής στο Shirley Ryan AbilityLab, ένα ερευνητικό νοσοκομείο αποκατάστασης στο Σικάγο.

- Επιπράζει ο πόνος τον τρόπο που κινείστε; Εχει αλλάξει το βάδισμά σας ή στηρίζετε περισσότερο στη μια πλευρά; Ακόμη και μικρές αλλαγές μπορεί να είναι σημάδι ότι πρέπει να σταματήσουμε, τονίζει η Ντάρναλ. Αν δεν είμαστε σίγουροι, μπορούμε να ζητήσουμε από έναν φίλο να μας παρακολουθήσει και να εντοπίσει τυχόν ανεπαίσθητες μεταβολές στην κίνησή μας.

- Εχει επηρεαστεί το εύρος κίνησης; Ενα υγιές γόνατο, για παράδειγμα, θα πρέπει να λυγίζει περίπου 160 μοίρες, εξηγεί ο δρ Ο' Ντόνοβαν. Ωστόσο, ένας τραυματισμός του μηνίσκου μπορεί να προκαλέσει αίσθημα εμπλοκής της άρθρωσης ή να περιορίσει την κάμψη της στις 90 μοίρες.

- Πόσο έντονος και τι είδους πόνος είναι; Σε γενικές γραμμές, οι πιο σοβαροί τραυματισμοί προκαλούν συνήθως οξύ ή παλλόμενο πόνο, ενώ ένας πιο ήπιος, υπόκωφος πόνος είναι πιθανότερο να

Σε έναν ιδανικό κόσμο, κατά τη διάρκεια της άσκησης, κάθε φορά που θα νιώθατε πόνο θα μπορούσατε να συμβουλευθείτε αμέσως τον γιατρό. Στην πραγματικότητα πρέπει να βασιστείτε στη δική σας κρίση. Η αντίληψη του πόνου διαφέρει στον καθένα, οπότε πολλές φορές ο κίνδυνος σοβαρού τραυματισμού είναι υπαρκτός.

υποδηλώνει προσωρινό μυϊκό πρόβλημα, εξηγεί η δρ Φοξ. Αλλά τις περισσότερες φορές η ένταση του πόνου αποκαλύπτει περισσότερα από το είδος του, σημειώνει ο δρ Ο' Ντόνοβαν.

Ωστόσο, όλα αυτά δεν αποτελούν αυστηρούς κανόνες, προειδοποιούν οι ειδικοί. Σε πολλές περιπτώσεις η καλύτερη προσέγγιση είναι να περιμένουμε και να παρατηρούμε πώς εξελίσσεται ο πόνος. Μοιάζει αυτονόητο, αλλά ο πόνος θα πρέπει σταδιακά να υποχωρεί με την πάροδο του χρόνου.

Η Φοξ συνιστά να ελέγχετε την ένταση του πόνου μία ημέρα μετά την προπόνηση και στη συνέχεια καθημερινά για μία εβδομάδα, καταγράφοντας τη σοβαρότητά του σε μια κλίμακα από 1 έως 10. Παρακολουθήστε τα προειδοποιητικά σημάδια –πρήξιμο, απώλεια κίνησης–, αλλά δώστε προσοχή σε τυχόν αλλαγή ή μετατόπιση του πόνου. Αν μετατοπίζεται ή δεν βελτιώνεται παρά την κατάλληλη φροντίδα, ίσως πρέπει να συμβουλευθείτε έναν φυσιοθεραπευτή ή ακόμη και έναν γιατρό.

«Αλλο είναι να νιώθετε πόνο στο πόδι αμέσως μετά την άσκηση», λέει η δρ Φοξ, «και άλλο ο πόνος αυτός να επιμένει για πέντε ημέρες χωρίς καμία βελτίωση. Αυτό είναι ένα προειδοποιητικό σημάδι».

Ωστόσο, ο μυϊκός πόνος –ιδιαίτερα μετά από μια νέα μορφή άσκησης– μπορεί να εμφανιστεί ακόμη και μία ημέρα αργότερα και να διαρκέσει έως και μία εβδομάδα. Πρόκειται για άλγος καθυστερημένης έναρξης, το οποίο μπορεί να επιδεινωθεί για μερικές ημέρες, χωρίς όμως να είναι υπερβολικά έντονο, ούτε να συνοδεύεται από πρήξιμο ή περιορισμό στο εύρος κίνησης. Ακόμη και οι ειδικοί, όμως, κάποιες φορές παρερμηνεύουν τα σημάδια. Ο δρ Ο' Ντόνοβαν κάποτε αγνόησε έναν ενοχλητικό πόνο στην πλάτη μετά έναν ποδοσφαιρικό αγώνα, ακόμη κι όταν αυτός ο πόνος επιδεινώθηκε και τα πόδια του άρχισαν να πρήζονται. Τελικά διαγνώστηκε με επικίνδυνους θρόμβους στο αίμα και πέρασε πέντε ημέρες στη μονάδα εντατικής θεραπείας. «Δεν ερ-

μήνευσα σωστά τα σημάδια του πόνου και τα υποτίμησα», λέει. Το δίδαγμα; «Αν χειροτερεύει σταδιακά, κάτι δεν πάει καλά».

Χρονίως πάσχοντες

Αν έχετε χρόνιο πόνο, ορισμένες από τις γενικές συμβουλές μπορεί να μην ισχύουν και είναι σημαντικό να τις προσαρμόζετε στα δικά σας όρια αντοχής. Είναι σημαντικό να θέτετε στόχους και ασφαλιστικές δικλίδες πριν από την άσκηση, λέει η Ντάρναλ. Είτε πρόκειται να τρέξετε 5 χιλιόμετρα είτε απλώς να παίξετε με τα παιδιά σας, προγραμματίστε πόσο συχνά θα κάνετε διαλείμματα – και τηρήστε το πλάνο, ακόμη κι αν αισθάνεστε καλά.

Εάν έχετε προϋπάρχοντα πόνο, οι περισσότεροι ειδικοί συνιστούν να μην πιεστείτε χωρίς την καθοδήγηση ενός επαγγελματία υγείας. Επίσης βρείτε τον ρυθμό σας – ξεκινήστε χαλαρά και αυξήστε την ένταση σταδιακά, ενώ παρακολουθείτε τυχόν αλλαγές στην ποιότητα ή στη θέση του πόνου.

Ενας τρόπος για να καταλάβετε αν το έχετε παρακάνει είναι το λεγόμενο «χανγκόβερ πόνου», σημειώνει η Ντάρναλ. Μπορεί να εκδηλωθεί ως δυσκολία στον ύπνο το ίδιο βράδυ, έντονη κόπωση την επόμενη ημέρα ή περιορισμός στο εύρος κίνησης. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι πρέπει να αποφεύγουμε την άσκηση. Κάτι που οι ειδικοί γνωρίζουν με βεβαιότητα, συμπληρώνει η Ντάρναλ, είναι ότι η τακτική κίνηση είναι ωφέλιμη για όλους και η άσκηση μπορεί να αποτελέσει εξαιρετική θεραπεία για τον πόνο.

«Βοηθάει στη μείωση του στρες, βελτιώνει την ποιότητα του ύπνου και ανεβάζει τη διάθεση», εξηγεί. «Δεν χρειάζεται να το παρακάνετε, αλλά ούτε και να απέχετε εντελώς». Ο δρ Ο'Ντόνοβαν, ο οποίος εργάζεται επίσης με ασθενείς που αντιμετωπίζουν χρόνιο πόνο, συμφωνεί. «Το σώμα μας είναι φτιαγμένο για να κινείται», σχολιάζει. «Η κίνηση είναι υγεία. Και μια μικρή αύξηση του πόνου είναι αποδεκτή».

Τέσσερις καθημερινές πινελιές ανεμελιάς για έναν χαρούμενο γάμο

Της ΤΖΑΝΙΣ ΝΤΑΝ

Ο σύζυγός μου Τοι κι εγώ έχουμε εφεύρει μια σειρά από σήματα που χρησιμοποιούμε όταν βγαίνουμε έξω παρέα. Όταν του ρίχνω ένα βλέμμα με νόημα και χαϊδεύω το πηγούνι μου, αυτό σημαίνει «έχω ένα καλό κουτσομπολιό να σου πω». Αν τραβήξω διακριτικά τον αριστερό λοβό του αυτιού μου, σημαίνει «ώρα να φεύγουμε» (αν και τώρα που το μαρτύρησα, θα πρέπει να βρούμε κάτι καινούργιο). Ίσως αυτά τα μυστικά νοήματα να θυμίζουν λίγο γυμνάσιο, αλλά είναι διασκεδαστικά.

Ως ενήλικοι δεν μας βγαίνει πάντα αυθόρμητα η παιχνιδιάρικη διάθεση. Κι όμως, το παιχνίδι βοηθάει να αποφορτιστούμε από το άγχος και να νιώθουμε μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη ζωή. Βοηθάει επίσης τους συντρόφους να νιώθουν πιο δεμένοι μεταξύ τους. Παιχνιδιάρικες συμπεριφορές όπως το χιούμορ, τα πειράγματα ή το φλερτ μπορούν να ξυπνήσουν αναμνήσεις από τις πρώτες ημέρες μιας σχέσης, λένε ο Τζον Κιμ και η Βανέσα Μπένετ, ζευγάρι ψυχολόγων και συγγραφείς του βιβλίου «It's Not Me, It's You». Ωστόσο, όπως επισημαίνει η διαπιστευμένη σύμβουλος Ρόσλιν Ασφορντ από τον Μισισιπί, η παιχνιδιάρικη διάθεση μέσα στη σχέση δεν έρχεται πάντα αυθόρμητα. Πρέπει να επινοήσεις ή ακόμη και να καλλιεργήσεις τέτοιες στιγμές, προσθέτει. Ορίστε μερικοί τρόποι να το κάνετε:

Τα δικά σας αστεία

Οι έρευνες έχουν επιβεβαιώσει αυτό που διαισθητικά γνωρίζουμε: το χιούμορ αποτελεί βασικό συστατικό του παιχνιδιού στην ενήλικη ζωή. Γι' αυτό αναζητήστε μικρές ευκαιρίες μέσα στην ημέρα για να προσθέσετε μια δόση ανεμελιάς, προτείνει η ψυχολόγος Γκάια Κοντιγιόλαμ από τη Νέα Υόρκη.

Μπορείτε να αναπτύξετε τη δική σας παιχνιδιάρικη «γλώσσα», λέει. Με τον σύζυγό της έχουν τόσα παρατσού-

κλια ο ένας για τον άλλον, που σπάνια χρησιμοποιούν τα κανονικά τους ονόματα. Έχουν δημιουργήσει και μια σειρά από αστεία τελετουργικά. Το ζευγάρι μοιράζεται μια ιδιαίτερη πρωινή αγκαλιά, την οποία έχουν ονομάσει «waggle». Αυτές οι λέξεις και οι συνήθειες, λέει, «χτίζουν πραγματικά την οικειότητα».

Οι πλάκες είναι ακόμη ένας τρόπος για να προστεθεί λίγη διασκέδαση. Για χρόνια με τον Τοι είχαμε ένα μεταξή μας αστείο με την Baby Doll – ένα πλαστικό μωρό που η κόρη μας είχε καλύψει με τατουάζ από μαρκαδόρους. Με τον καιρό, η Baby Doll είχε αποκτήσει μια σκοτεινή και κάπως δυσοίωνα όψη. Έτσι τη μετακινούσα και την τοποθετούσα σε διάφορες πόζες –στο ψυγείο, στο ντους– για να τρομάξω τον Τοι. Ανώριμο, το ξέρω. Αλλά είχε πλάκα.

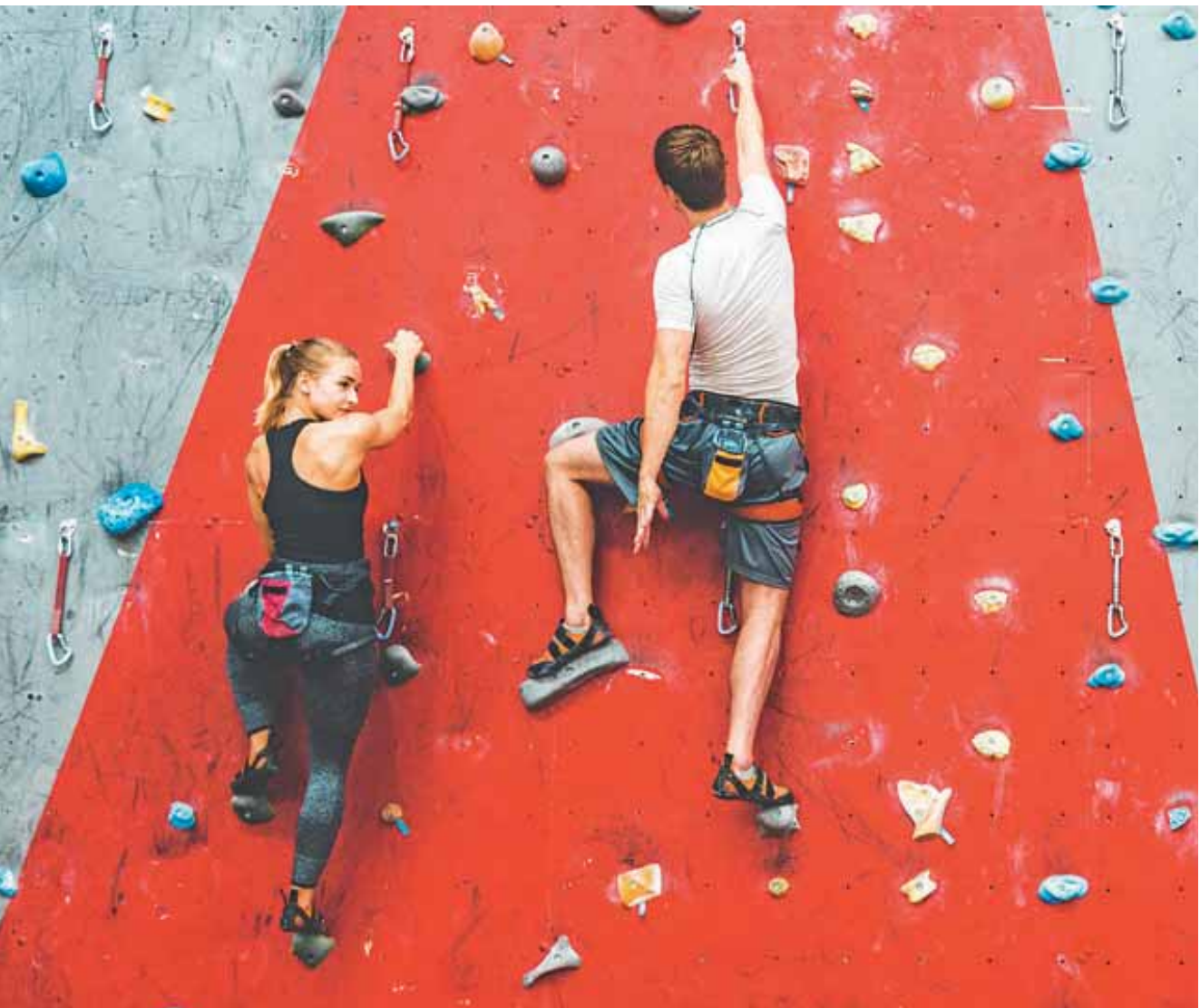
Στείλτε ένα μήνυμα

Η δρ Ασφορντ και ο σύντροφός α-νταλλάσσουν μηνύματα με μιμίδια και emojis για να γελάσουν, όπως λέει. Της είπα ότι κι εγώ συχνά ψάχνω τα πιο αλλόκοτα emojis για να στείλω στον Τοι, χωρίς καμία εξήγηση – όπως έναν αστακό ή ένα cd. Ή, αντί να γράφετε κανονικές προτάσεις, λέει η δρ Ασφορντ, «μπορείτε να επικοινωνείτε απο-

Το παιχνίδι βοηθάει να αποφορτιστούμε από το άγχος και να νιώθουμε μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη ζωή.

κλειστικά με emojis» και να αφήνετε τον σύντροφό σας να αποκρυπτογραφεί το μήνυμά.

Ενας φίλος μου στέλνει στον σύζυγό του, ο οποίος λείπει συχνά για δουλειά, αστείες φωτογραφίες της σκυλίτσας τους για να τον κάνει να γελάσει. Άλλοτε

Η διοργάνωση ενός διαφορετικού ραντεβού-έκπληξης, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει και δραστηριότητες όπως η αναρρίκηση, είναι μία από τις συμβουλές των ειδικών. Το «κλειδί» είναι να έχουμε ανοιχτό μυαλό και θετική διάθεση.

είναι ένα κοντινό πλάνο την ώρα που καταβροχθίζει το φαγητό της κι άλλοτε της ζωγραφίζει ένα παιχνιδιάρικο καπέλο ή ένα μαντίλι.

Ραντεβού-έκπληξη

Η Κιμ και ο Μπένετ λατρεύουν να

επινοούν εναλλάξ ένα ραντεβού-έκπληξη.

Ο ένας αναλαμβάνει όλο τον σχεδιασμό, «και το μόνο που έχει να κάνει ο άλλος είναι να εμφανιστεί», λέει η Κιμ. Μερικά από τα ραντεβού τους περιλαμβάνουν αναρρίκηση ή μια βόλτα

με νοικιασμένο κάμπριο σε γραφικές διαδρομές.

Μια καλή πηγή για πρωτότυπες ιδέες ραντεβού, λέει ο Μπένετ, είναι τα Airbnb Experiences – ευφάνταστες δραστηριότητες υπό την καθοδήγηση ντόπιων ειδικών, πολλές από τις οποίες

είναι και οικονομικές. Το «κλειδί», προσθέτει, είναι το άτομο που δέχεται την έκπληξη να έχει ανοιχτό μυαλό και θετική διάθεση. Και αν τα πράγματα δεν πάνε όπως τα είχατε σχεδιάσει, θα έχετε ένα καινούργιο μεταξύ σας αστείο να θυμάστε. Η Κοντιγιόλαμ ενθαρρύνει τα ζευγάρια που παρακολουθεί να σκεφθούν ποιες δραστηριότητες τους έκαναν να νιώθουν ζωντανοί όταν ήταν νεότεροι – και να δουν πώς θα μπορούσαν να δημιουργήσουν «μια πιο σύγχρονη εκδοχή τους».

Ενα ζευγάρι θυμήθηκε τα κυνήγια θησαυρού και τις πίστες με εμπόδια που απολάμβανε παλιά, κι έτσι η Κοντιγιόλαμ τους πρότεινε να δοκιμάσουν ένα escape room.

Αν, για παράδειγμα, και οι δύο αγαπούσατε τη ζωγραφική ως παιδιά, μπορείτε να δοκιμάσετε ένα μάθημα «sip and paint» όπου οι συμμετέχοντες ζωγραφίζουν απολαμβάνοντας παράλληλα ένα ποτό.

Επινοήστε έναν διαγωνισμό

Βάλτε λίγη διασκέδαση στην καθημερινότητα, βρίσκοντας τρόπους να μετατρέψετε τις δουλειές του σπιτιού σε παιχνίδι, προτείνει η Κοντιγιόλαμ. Μπορείτε να κάνετε έναν διαγωνισμό για το ποιος μπορεί να φτιάξει το πιο δημιουργικό πιάτο με υλικά που υπάρχουν ήδη στο ψυγείο ή στα ντουλάπια, ή ποιος μπορεί να τακτοποιήσει πιο γρήγορα ένα συγκεκριμένο σημείο του σπιτιού.

Σε μια πρόσφατη επίσκεψή μας στο σούπερ μάρκετ, με τον Τοι, χάρισα τη λίστα με τα ψώνια στα δύο και του είπα ότι όποιος τελειώσει πρώτος θα κερδίσει ένα ζυστό αξίας 5 δολαρίων. Τα ζυστά δεν τον ενθουσιάζουν όσο εμένα, αλλά ο Τοι δεν μπορεί να αντισταθεί σε μια πρόκληση. Ορμησε στους διαδρόμους σαν βλοσυρός ήρωας δρά-σας και κέρδισε το παιχνίδι.

Το ζυστό, τελικά, το έδωσε σε μένα. Κέρδισα 10 δολάρια. Και μετά του τα έδωσα.

Σύγκλιση με την Ε.Ε. σε μία 20ετία «βλέπει» ο Γιάννης Στουρνάρας

Σε λιγότερο από 20 χρόνια θα συγκλίνει το μέσο εισόδημα στην Ελλάδα με τον μέσο όρο της Ε.Ε., ανέφερε ο διοικητής της ΤτΕ.

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε ορίζοντα 20ετίας τοποθέτησε χθες ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, τη σύγκλιση του μέσου εισοδήματος στην Ελλάδα με τον μέσο όρο της Ε.Ε.

Απαντώντας σε ερώτηση, στο πλαίσιο συνέντευξης του στην ολλανδική εφημερίδα NRC, για το πότε θα επανέλθει το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας στα προ κρίσης επίπεδα, ο κ. Στουρνάρας είπε: «Είμαστε πιο φιλόδοξοι από αυτό. Θέλουμε μέσα σε λιγότερο από 20 χρόνια να φτάσουμε στο ίδιο επίπεδο με την υπόλοιπη Ευρώπη. Αναντιυστήσαστε ταχύτερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Γι’ αυτό και είμαι πεπεισμένος ότι θα το πετύχουμε». Ανάλογη εκτίμηση, ότι θα χρειαστούμε 20 χρόνια για να φτάσουμε στο 90% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ε.Ε., υπό την προϋπόθεση ότι θα αναπτυσσόμαστε με ρυθμό 1,5% υψηλότερο από αυτήν, είχε διατυπώσει και περίπου πριν από ένα χρόνο ο κεντρικός τραπεζίτης.

Πάντως, ο ίδιος παρατήρησε ότι η οικονομία προ κρίσης «ήταν μια φούσκα, δεν ήταν πραγματική». Τώρα, οι μισθοί έχουν γίνει πιο ανταγωνιστικοί, αλλά

Χαρακτήρισε ως ένα από τα λάθη που έγιναν στην περίοδο της κρίσης, το γεγονός ότι επιλέξαμε να μεταρρυθμίσουμε πρώτα δραστικά την αγορά εργασίας, που τώρα είναι από τις πιο ευέλικτες στην Ευρώπη, ενώ η αγορά αγαθών και υπηρεσιών ακολούθησε αργότερα.

έχουμε ακόμη πολλά να κάνουμε για να βελτιώσουμε τη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, στο μέτωπο των υποδομών, της δικαιοσύνης, του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και στο άνοιγμα κάποιων κλάδων της οικονομίας που παραμένουν κλειστοί στους νεοεισρχόμενους.

Μάλιστα ο ίδιος επανήλθε και στο θέμα των oligopolιών, για το οποίο έχει μιλήσει και στο παρελθόν. Χαρακτήρισε ως ένα από τα λάθη που έγιναν στην περίοδο της κρίσης, το γεγονός ότι επιλέξαμε να μεταρρυθμίσουμε πρώτα δραστικά την αγορά εργασίας, που τώρα είναι από τις πιο ευέλικτες στην Ευρώπη, ενώ η αγορά αγαθών και υπηρεσιών ακολούθησε αργότερα. «Έτσι μειώσαμε τους μισθούς, αλλά δεν κάναμε το ίδιο με τις τιμές αγαθών και υπηρε-

Μιλώντας στην ολλανδική εφημερίδα NRC ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος παρατήρησε ότι η οικονομία προ κρίσης «ήταν μια φούσκα, δεν ήταν πραγματική». Τώρα οι μισθοί έχουν γίνει πιο ανταγωνιστικοί, αλλά έχουμε ακόμη πολλά να κάνουμε για να βελτιώσουμε τη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα στο μέτωπο των υποδομών, της δικαιοσύνης και του εκπαιδευτικού συστήματος.

σιών. Και μόνο μετά από πολλά χρόνια αρχίσαμε να αντιμετωπίζουμε την ισχύ μιας μικρής ομάδας επιχειρήσεων, των oligopolιών. Αν είχαμε παρέμβει και στους δύο τομείς ταυτόχρονα, η μείωση της αγοραστικής δύναμης θα ήταν ίσως λιγότερο σοβαρή και η ύφεση λιγότερο βαθιά. Η σειρά με την οποία εφαρμόζονται οι μεταρρυθμίσεις είναι σημαντική».

Επίσης, χαρακτήρισε ως λάθος το γεγονός ότι οι δανειστριες χώρες επέμεναν σε περικοπές ακόμη και στις δημοσιες επενδύσεις, με αποτέλεσμα να πληγεί η ανάπτυξη. «Η Ελλάδα βγήκε βαριά τραυματισμένη από τα προγράμματα προσαρμογής».

Από την άλλη, ο κεντρικός τραπεζίτης, που έζησε από πρώτο χέρι τα χρόνια των μνημονίων, υποστήριξε ότι η «ε-

ξαιρετικά καλή οικονομική θέση» στην οποία βρίσκεται σήμερα η Ελλάδα αποτελεί διδάγμα για την Ευρώπη ότι «η αλληλεγγύη λειτουργεί αποτελεσματικά».

«Αν η Ελλάδα κατάφερε να ξεπεράσει αυτά τα πολύ μεγάλα προβλήματα, τότε μπορούμε να κάνουμε τα πάντα στην Ευρώζων», είπε.

Ο ίδιος δήλωσε ικανοποιημένος για το πώς ανταποκρινόμαστε σήμερα, ως Ευρώπη, στην «κλήση αφύπνισης» που μας έρχεται από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

«Θα πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να αναλάβουμε κινδύνους μαζί», είπε. «Γιατί ως Ευρώπη είμαστε τώρα πιο λίγο-πολύ μόνοι μας. Αυτά που μας ενώνουν είναι περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν».

«Προτεραιότητα παραμένει η ταχεία μείωση του χρέους»

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε πολιτικές που ενισχύουν την παραγωγική δυναμικότητα της ελληνικής οικονομίας, όπως η ελάφρυνση των φορολογικών βαρών της μισθωτής εργασίας, υποστηρίζει το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή ότι πρέπει να αξιοποιηθεί ο δημοσιονομικός χώρος που ενδεχομένως θα προκύψει από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και από την ευρωπαϊκή συμφωνία για τις αμυντικές δαπάνες.

Ως πρώτη προτεραιότητα, πάντως, η τριμηνιαία έκθεση του ΓΤΙΚΒ αξιολογεί τη συνέχιση της ταχείας μείωσης του δημοσίου χρέους, η οποία –όπως υποστηρίζει– «ενισχύει την εξαμβανόμενη αξιοπιστία της οικονομικής πολιτικής». Αυτό προκύπτει, άλλωστε, από το γεγονός ότι ένας παράγοντας που οδήγησε στις πρόσφατες αναβαθμίσεις από τους όρους αξιολόγησης ήταν η πορεία του δημοσίου χρέους.

Ο επικεφαλής του Γραφείου, καθηγητής Γιάννης Τσουκαλάς, εκτίμησε χθες ότι δεν θα προκύψει χώρος από τη συμφωνία για τις αμυντικές δαπάνες, αλλά μόνο από τη φοροδιαφυγή. Ο ίδιος τάχθηκε κατά των σεναρίων για επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού στο Δημόσιο, σημειώνοντας ότι «θα ήταν λάθος να γίνουν τέτοιες παρεμβάσεις

γιατί μας ξαναβάζουν στη διαδικασία που μας έβαλε στην κρίση».

Ο κ. Τσουκαλάς ανέφερε, εξάλλου, ότι το πρωτογενές πλεόνασμα του 2024 ίσως είναι ακόμη μεγαλύτερο και από το 3,5% του ΑΕΠ, που ανέφερε πρόσφατα ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κωστής Χατζηδάκης (έναντι πρόβλεψης

Γραφείο Προϋπολογισμού: Ενδεχόμενος δημοσιονομικός χώρος να αξιοποιηθεί για τη φοροελάφρυνση της μισθωτής εργασίας.

στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2025 για 2,5%).

«Η ελληνική οικονομία έχει χτίσει ένα συμπαγές τείχος οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας, συνεχίζοντας και κατά το δ’ τρίμηνο του 2024 τη σταθερή πορεία βελτίωσης των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών», σημειώνει η έκθεση, με τον κ. Τσουκαλά να εκτιμά πάντως ότι τα προβλήματα της Ευρώπης θα έρθουν και στην Ελλάδα.

«Κλειδί παραμένουν οι επενδύσεις και η παραγωγικότητα, με έμφαση σε

εξαγωγικούς τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων σε όλο το φάσμα της οικονομίας», υποστηρίζει το Γραφείο. Οι επενδύσεις, η αύξηση της παραγωγικότητας και οι μεταρρυθμίσεις, εξάλλου, αποτελούν, σύμφωνα με την έκθεση, «μοχλό για τη βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο παρουσιάζει επιδείνωση για το 2024 και την ταχύτερη σύγκλιση του πραγματικού εισοδήματος των πολιτών προς τον μέσο όρο της Ευρώζωνς».

Οι επενδύσεις

Η έκθεση κάνει μια ενδιαφέρουσα εκτίμηση για το επενδυτικό κενό. Για το 2024 το ύψος του κεφαλαιακού αποθέματος υπολογίσθηκε σε 657,2 δισ. ευρώ, το οποίο υπολείπεται από το ιστορικό υψηλό του 2010 (725,7 δισ. ευρώ) κατά 68,5 δισ. ευρώ. Αυτό συνεπάγεται ένα κεφαλαιακό κενό 9,4% σε σχέση με το 2010. Για να καλυφθεί το κενό αυτό έως το 2030 θα χρειαστεί οι επενδύσεις να «τρέχουν» με ετήσιο ρυθμό 6,6%, δηλαδή τον μέσο όρο της περιόδου 2017-2024. Αν οι επενδύσεις «τρέχουν» με ετήσιο ρυθμό 4,0%, αφαιρουμένων και των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, η οικονομία θα ανακτήσει το κεφαλαιακό απόθεμα του 2010 το 2036.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ										Τρίτη 8 Απριλίου 2025	
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΘ	ΑΝΩΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.	
Νεοαναπτυσσόμενες Εταιρειών Αγ. Κύπρου											
Τεχνολογία											
AMPL0YE	G.D. AMPLUS PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.0000			
Υγεία											
IDNA	IDNA GENOMICS PUBLIC LTD (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
MENTPR	MEDITRINA CYPRUS PLC						0.0000	0.0000			
Χρηματοοικονομικά											
KONT	CONTRACT ANONYMH ETAIRIEIA AΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
AEON	Aeonic Securities C.I.F Plc						0.0000	0.0000			
BLACK	BLACK OAK INVESTMENTS PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
GOYEA0	GLOBALWEALTH GROUP PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.5050			
EXMI	ΑΙΧΜΗ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ						0.0000	0.0000			
MENTIS	MEDSCOPE HOLDINGS PLC						0.0000	0.0000			
NTK	ENTECA PLC (ΚΩ χωρίς ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
ΣΟΛΙΝΤΟΥΣ	SOLIDUS SECURITIES AΕΤΕΕ						0.0000	0.0000			
YONTA	YODA PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
ΦΡΕΝΚΟ	FRENCO PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
ΦΣΕΕ	FIRST ADVISORY AND HOLDINGS Α.Σ.Σ.Ε						0.0000	0.0000			
Ακίνητη Περιουσία											
ΑΜΔΑΚ	EASTERNMED REAL ESTATE CAPITAL PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
BHHK	BH HIGH CROSS PUBLIC LTD (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
GOYK	The Mall of Engomi (ME) Plc						0.0000	0.0000			
ITTA	The Mall of Cyprus (MC) Plc						0.0000	0.0000			
KBA	CONSTANTINOU BROS DEVELOPERS PLC						0.0000	0.0000			
KOAM	Constantinou Bros Properties Plc						0.0000	0.0000			
METTM	METTMANN PUBLIC COMPANY LTD (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						2.5600	0.0000			
OPKA	ORCA Investment Plc						0.0000	0.0000			
PHCB	ZREES FRACTION PLC – ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Β' (ΚΩ χωρίς ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
PNZ	RIANESON INVESTMENTS PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
ΡΟΦΟΛ	A.J. Green Shell Plc						0.0000	0.0000			
ΦΡΟΝ3	FRONTARICO PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
Καταναλωτικά Προϊόντα											
ΠΕΝΓΚΟΥ	MR. PENGU PUBLIC COMPANY LTD (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
SNPM	SNP Southeast Network Public Ltd						0.0000	0.0000			
UTK	UNIVERSAL GOLF ENTERPRISES PLC						0.0000	0.0000			
ΥΠΩΤ	UPYACHTING MANAGEMENT PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)	0.6800	0.6800	0.6800	6.0000	20	0.0000	0.6800	0.6800	9.68	
KINIS	KING'S HEAD DEVELOPMENT PLC						0.0000	0.0000			
ΛΑΓΛΦ	LANITIS GOLF PUBLIC CO LTD						0.0000	0.0000			
LAY	LAVSTER INVESTMENTS PLC						0.0000	0.0000			
ΜΕΧΟΣΠ	MHV Mediterranean Hospitality Venture Plc						0.0000	0.0000			
ΣΤΟΝΕ	PAPHOS STONE C. ESTATES PLC						0.0000	0.0000			
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά											
ΒΙΤΑΦ	Φαρμακευτικό Κέντρο Α.Ε.						0.0000	0.0000			
ΚΟΥΤΑΡΗ	ΑΒΑΝΑΣΙΟΣ Α. ΚΟΥΚΟΥΡΤΑΡΗΣ Α.Ε.Β.Ε						0.3180	0.0000			
MHP	MAGEAN HOLDING PLC						0.0000	0.0000			
Βιομηχανία											
KPMTO	CORADO MANAGEMENT PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
ΕΦΑ	EFA HOLDINGS PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						3.6000	0.0000			
ΚΟΥΜ	Κ. Κουμπιτζής Α.Ε.						1.2700	0.0000			
ΠΛΑΤΑ	Plata Management Public Ltd						0.0000	0.0000			
XATZI	HANGJI GLOBAL LTD						0.0000	16.5000			
Βασικά Υλικά											
ΑΝΑΣΤ	Δ & Σ. ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε						0.0000	0.0000			
ΠΡΟΣΠΕΡ	PROSPERTREE PLC						0.0000	0.0000			
Ενέργεια											
ΓΚΑΖ	C.O. CYPRUS OPPORTUNITY ENERGY PUBLIC COMPANY LTD						0.0005	0.0070			
XENAN	HENAN WANDI MINERALS PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.0000			
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας											
ΕΠΙΕΝ	Επικοινωνία Ενέργειας Α.Ε.						0.0000	0.0000			
Βιομηχανίες											
ΒΑΣΙΛ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
Χρηματοοικονομικά											
ΑΣΠΛ1	Aphrodite Springs Public Ltd						0.0000	0.0000			
Αγορά ΝΕΑ για εκδότες των οποίων το Μητρώο δεν τρέφεται από το KAM											
Τεχνολογία											
PEPIX	THE REPUTATION EXCHANGE PLC (ΚΩ με ΔΨ_Κ)						0.0000	0.0000			
Ομόλογα											
Αγορά Ομολόγων Νεοαναπτυσσόμενων Εταιρειών Κύπρου											
ΚΤΑΟ1	The Cyprus Development Bank Public Company Limited (Ομόλογο)						0.0000	0.0000			
ΑΣΤ26Δ	ASTROBANK PUBLIC COMPANY LIMITED - Senior Preferred Bonds USD 2026						0.0000	0.0000			
ΑΣΤ26Ε	ASTROBANK PUBLIC COMPANY LIMITED - Senior Preferred Bonds EUR 2026						0.0000	0.0000			
ΑΣΤ27Δ	ASTROBANK PUBLIC COMPANY LIMITED - Senior Preferred Bonds USD 2027						0.0000	0.0000			
ΑΣΤ27Ε	ASTROBANK PUBLIC COMPANY LIMITED - Senior Preferred Bonds EUR 2027						0.0000	0.0000			
ΕΛΛΗΟ29	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD (Ομόλογο)						0.0000	0.0000			
ΕΑΣΙ	Elbridge Investments (Cyprus) Ltd Ομόλογο 2029 Ι						0.0000	0.0000			
ΙΔΝΑ028	IDNA GENOMICS PUBLIC LTD (Ομόλογο)						0.0000	0.0000			
ΜΕΤΤΒ2030	METTMANN PUBLIC COMPANY LTD - Callable Corporate Bonds 2030						0.0000	130.0000			
ΣΣΧ28	S.S.H. SOLAR FINANCE PLC – Ομόλογο						0.0000	0.0000			

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αμείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σχέση από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.

** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Αυτή Προσφυγμένη Συναλλαγή'.

Ειδική κατηγορία διαπραγματεύσεων: Στην κατηγορία αυτή θα ταξινομηθούν εταιρείες όσον ενδεκόμενες θα συντρέκουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παρόντες επαρκείς αποδείξεις /εγγυήσεων προς τους επενδυτές. Αγοράι εκδίδουν παρακαταστήματα: ταξινομηθούν εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετεις τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απελάγιση τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Κλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων

Κλιμακώνοντας περαιτέρω τις εμπορικές εντάσεις, ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ανακοίνωσε στις 2 Απριλίου –όπως είχε προαναγγελθεί μετά την ολοκλήρωση των σχετικών ερευνών που είχε ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές την ημέρα της ορκωμοσίας του– τους ανταποδοτικούς δασμούς που θα επιβληθούν στους εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ. Στόχος η αναθεώρηση των δασμών προκειμένου να αντιμετωπιστούν πολιτικές που εφαρμόζουν άλλες χώρες και θεωρούνται αθέμιτες εμπορικές πρακτικές ή μη δασμολογικοί εμπορικοί φραγμοί (π.χ. επιδοτήσεις, χειραγώγηση νομίματος). Οι δασμοί αποτελούν στρατηγικό εργαλείο για την εφαρμογή μιας προστατευτικής προσέγγισης στο διεθνές εμπόριο, η οποία συνιστά έναν από τους κύριους στόχους της νέας κυβέρνησης των ΗΠΑ. Βασική επιδίωξη είναι η μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών το οποίο ανήλθε στα 918 δισ. δολ. το 2024, το δεύτερο υψηλότερο ιστορικά ύψος από αυτό του 2022. Το ισοζύγιο υπηρεσιών παρέμεινε θετικό, με πλεόνασμα της τάξης των 295 δισ. δολ., αλλά το ισοζύγιο αγαθών διατηρήθηκε αρνητικό, καταγράφοντας νέο ιστορικά υψηλό έλλειμμα στα 1,2 τρις. δολ. Επίσης, στόχος της κυβέρνησης είναι η «αναγέννηση» της αμερικανικής βιομηχανίας μέσω της προστασίας των εγχώριων παραγωγών από τον θεωρούμενο ως αθέμιτο διεθνή

ανταγωνισμό, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της παροχής κινήτρων σε επιχειρήσεις για αύξηση της παραγωγής τους στις ΗΠΑ, μειώνοντας παράλληλα την εξάρτησή τους από τις εξωτερικές αγορές. Εν μέσω έντονων ανησυχιών για τις συνέπειες στην παγκόσμια οικονομία από τους νέους (επιπρόσθετους) δασμούς των ΗΠΑ, οι οποίοι αποδείχθηκαν υψηλότεροι από τις αρχικές εκτιμήσεις, ιδιαίτερα για χώρες της Ασίας, οι διεθνείς χρηματαγορές υπέστησαν ισχυρούς κλυδωνισμούς. Οι δύο βασικοί διαυλοί μέσω των οποίων αναμένεται να επηρεαστεί η διεθνής οικονομία είναι οι εμπορικές ροές και η αβεβαιότητα, η οποία καθυστερεί τις επενδυτικές και καταναλωτικές αποφάσεις, οδηγώντας σε μείωση της εγχώριας ζήτησης και επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Η αβεβαιότητα βρίσκειται πλέον κοντά στο ιστορικά υψηλό επίπεδο που καταγράφηκε κατά την έναρξη της κρίσης της πανδημίας το 2020 και δεν αναμένεται να μειωθεί άμεσα. Παρόλο που ο πρόεδρος Τραμπ άφησε κάποια περιθώρια για διαπραγμάτευση, χώρες που πλήττονται ιδιαίτερα από τους δασμούς έχουν ήδη ανακοινώσει ή προτίθενται να ανακαινώσουν ανταποδοτικά μέτρα. Μια τέτοια εξέλιξη ενδέχεται να οδηγήσει σε νέα αύξηση των αμερικανικών δασμών, επιδεινώνοντας περαιτέρω τις διεθνείς εμπορικές σχέσεις. * EUROBANK RESEARCH

Σημαντικά κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Σημαντικά κέρδη κατέγραψε στη χθεσινή χρηματιστηριακή συνάντηση το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 225,56 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 2,44%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €703.718. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 136,38 μονάδες, καταγράφοντας κέρδη σε ποσοστό 2,53%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, τα μεγαλύτερα κέρδη σε ποσοστό 3,41% κατέγραψε ο δείκτης των Επενδυτικών και ακολουθούν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς με 2,70%, της Εναλλακτικής με 1,28%, και των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,97%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €579.843,14 (τιμή κλεισίματος €5,28 – άνοδος 5,60%), της Logicom με €34.902,86 (τιμή κλεισίματος €3,50 – χωρίς μεταβολή), της Demetra Holdings με €29.776,46 (τιμή κλεισίματος €1,615 – άνοδος 3,53%), της Τσιμεντοποιίας

Βασιλικού με €18.766,16 (τιμή κλεισίματος €3,68 – άνοδος 7,60%) και της Ελληνικής

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 **ΕΚΚΛΕΙΣΕ ΣΤΙΣ 136,38 ΜΟΝΑΔΕΣ, ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΝΤΑΣ ΚΕΡΔΗ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ 2,53%.**

Τράπεζας με €15.624,59 (τιμή κλεισίματος €4,74 – άνοδος 0,21%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 10 κινήθηκαν ανοδικά, 11 κινήθηκαν πτωτικά και 2 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 249.

Θετικές εκθέσεις από Deutsche Bank και Moody's για τις ελληνικές τράπεζες

Αναμένει ότι το 2025-2026 η κερδοφορία των τεσσάρων συστημικών τραπεζών θα παραμείνει ισχυρή

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ιδιαίτερα θετικό για τις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών εμφανίζονται οι αναλύτες της Moody's και της Deutsche Bank, με τον οικο αξιολόγησης να εκτιμά ότι η ισχυρή κερδοφορία θα συνεχιστεί, ενώ επισημαίνει πως τα ΝΡΕς πλησιάζουν πλέον την ευρωπαϊκή κανονικότητα, με τη γερμανική τράπεζα να χαρακτηρίζει τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο ένα μοναδικό story αξίας.

Ειδικότερα, η Moody's, αναλύοντας τα οικονομικά αποτελέσματα του 2024, σημειώνει πως η κερδοφορία ήταν ανθεκτική, υ-

Τα καθαρά έσοδα από τόκους (NII) αυξήθηκαν κατά περίπου 6% σε ετήσια βάση.

ποστηριζόμενη κυρίως από τα υψηλά επαναλαμβανόμενα έσοδα και τα περιορισμένα έξοδα και απομειώσεις. Τα καθαρά έσοδα από τόκους (NII) αυξήθηκαν κατά περίπου 6% σε ετήσια βάση, λόγω των υψηλών επιτοκίων των δανείων και των νέων εκταμιεύσεων δανείων, τροφοδοτούμενα από την αυξανόμενη ζήτηση από τον εταιρικό τομέα, ενώ οι χαμηλότερες απομειώσεις σε συνδυασμό με τον συνεχή εξορθολογισμό του κόστους στήριξαν την κερδοφορία. Η Moody's αναμένει ότι το 2025-2026 η κερδοφορία των τεσσάρων συστημικών τραπεζών θα παραμείνει ισχυρή, αν και με κάποια συμπίεση των περιθωρίων από τα χαμηλότερα επιτόκια.

Παράλληλα, ο οίκος παρατηρεί ότι ο μέσος δείκτης NPE μειώθηκε σε περίπου 3% στο τέλος του 2024 από 4,1% το 2023, πλησιάζοντας τον μέσο όρο των τραπεζών της Ε.Ε. που είναι περίπου 2,3%. Αυτή η βελτίωση οφείλεται κυρίως στις αναδιαρθρώσεις δανείων, στην αύξηση των δανείων και στις τιτλοποιήσεις μικρών ΝΡΕ. Παρά τα ακόμη υψηλά επιτόκια δανείων, η Moody's αναμένει ότι οι ελληνικές τράπεζες θα διατηρήσουν

Η Deutsche Bank χαρακτηρίζει τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο ένα μοναδικό story αξίας.

πεζών θα παραμείνει ισχυρή, αν και με κάποια συμπίεση των περιθωρίων από τα χαμηλότερα επιτόκια.

Παράλληλα, ο οίκος παρατηρεί ότι ο μέσος δείκτης NPE μειώθηκε σε περίπου 3% στο τέλος του 2024 από 4,1% το 2023, πλησιάζοντας τον μέσο όρο των τραπεζών της Ε.Ε. που είναι περίπου 2,3%. Αυτή η βελτίωση οφείλεται κυρίως στις αναδιαρθρώσεις δανείων, στην αύξηση των δανείων και στις τιτλοποιήσεις μικρών ΝΡΕ. Παρά τα ακόμη υψηλά επιτόκια δανείων, η Moody's αναμένει ότι οι ελληνικές τράπεζες θα διατηρήσουν

τις βελτιώσεις στην ποιότητα ενεργητικού τους το 2025, με στήριξη από την υψηλή αύξηση των δανείων και τη σταδιακή μείωση των επιτοκίων.

Την ίδια στιγμή, οι κεφαλαιακοί δείκτες συνεχίζουν να κινούνται άνετα πάνω από τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις, υποστηριζόμενοι από ισχυρή κερδοφορία και την οργανική παραγωγή κεφαλαίου, όπως επισημαίνει. Ο μέσος δείκτης CET1 κινήθηκε στο 16,5%, από 15,7% το 2023 και 13,8% το 2022, και, κατά τον οίκο, η ενίσχυση των κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών μειώνει

σταδιακά το τμήμα του κεφαλαίου χαμηλότερης ποιότητας.

Από την πλευρά της, η Deutsche Bank σημειώνει ότι οι ελληνικές τράπεζες ξεπέρασαν τις προσδοκίες, εμφανίζοντας το 2024 ισχυρή δυναμική κερδών και εξαιρετικά επίπεδα δραστηριότητας στον δανεισμό και στις προμήθειες. Αυτό επέτρεψε να θέσουν μεσοπρόθεσμους στόχους που θα τις ξεχωρίσουν σε επίπεδο Ευρώπης όσον αφορά την ανάπτυξη, ενώ θα εξακολουθήσουν να επωφελούνται από την υψηλή αποδοτικότητα και τη σταδιακή μείωση των προβλέψεων, παρέχοντας διαβεβαίωση για ισχυρή μελλοντική κερδοφορία.

Όσον αφορά τα καθαρά επιτοκιακά έσοδα, επισημαίνει ότι εξομαλύνονται ήδη, ωστόσο ο ρυθμός μείωσης ήταν πιο αργός από τον αναμενόμενο, καθώς η ευαισθησία στις μειώσεις επιτοκίων είναι πλέον ευθυγραμμισμένη με αυτή άλλων τραπεζών της Νότιας Ευρώπης, ενώ η εντυπωσιακή αύξηση των δανείων (+11%) μπόρεσε να αντισταθμίσει την πίεση. Η γερμανική τράπεζα αναφέρει ότι τα ΝΠ II θα ανακάμψουν πλήρως έως το 2027, έπειτα από μέτρια πτώση το 2025 και σταθεροποίηση έως το 2026.

Επίσης, εκτιμά ότι οι καλύτερες προοπτικές, η σταθερότητα (σε συνδυασμό με την ισχυρή ανάπτυξη) και οι υψηλές αποδόσεις κεφαλαίου (με περιθώρια για υψηλότερες πληρωμές από το 50%-60% που έχουν θέσει στόχο οι τράπεζες) καθιστούν τον κλάδο μια πρόταση αξίας που είναι δύσκολο να συγκριθεί.

Μειώθηκαν στα 5 δισ. τα κόκκινα δάνεια των τραπεζών

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΟΡΤΖΗ**

Με αμείωτο ενδιαφέρον συνεχίστηκαν την προηγούμενη χρονιά οι πωλήσεις κόκκινων δανείων από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, οι οποίες μεταβίβασαν σε funds μη εξυπηρετούμενες οφειλές ύψους άνω των 4 δισ. ευρώ. Μετά και τις νέες πωλήσεις είτε μέσω του μηχανισμού κρατικών εγγυήσεων είτε μέσω απευθείας πωλήσεων, το στοκ των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPEs) που απείμειναν στους ισολογισμούς των τεσσάρων τραπεζών μειώθηκε περαιτέρω στα 5 δισ. ευρώ και αποτελεί ιστορικό χαμηλό της τελευταίας 20ετίας. Αποτέλεσμα των πρόσθετων πωλήσεων που ολοκληρώθηκαν το 2024 είναι και η αύξηση του ιδιωτικού χρέους που έχει μεταφερθεί στα funds από τα 70,8 δισ. ευρώ το γ' τρίμηνο του 2024 στα 74,8 δισ. ευρώ στο τέλος του έτους.

Όπως προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις που δημοσίευσαν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, το χαμηλότερο χαρτοφυλάκιο κόκκινων δανείων διαθέτει η Εθνική Τράπεζα που έχει μειωθεί κάτω από 1 δισ. ευρώ, ολοκληρώνοντας κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρονιάς την τιτλοποίηση του χαρτοφυλακίου Frontier III με χρήση των εγγυήσεων του «Ηρακλή». Το χαρτοφυ-

Το ιδιωτικό χρέος που έχει μεταφερθεί στα funds ανέρχεται σε 74,8 δισ.

Μεταβίβασαν σε funds μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους 4 δισ. το 2024.

λάκιο αποτελείται από εγγυημένα δάνεια μεγάλων, μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια συνολικής αξίας προ προβλέψεων 700 εκατ. ευρώ περίπου και η συναλλαγή θα ολοκληρωθεί το 2025, ενώ εντός του έτους θα ολοκληρωθεί επίσης η συναλλαγή για την πώληση ενός ακόμα χαρτοφυλακίου με την επωνυμία

Etalia συνολικής αξίας 200 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης NPE θα μειωθεί κάτω από 2,5% το 2025 (από 2,6% το 2024) και κάτω του 2% το 2027.

Ακολουθεί η Τράπεζα Πειραιώς με υπόλοιπα κόκκινων δανείων ύψους 1,1 δισ. ευρώ, η οποία ολοκλήρωσε την προηγούμενη χρονιά δύο συναλλαγές. Η πρώτη αφορά χαρτοφυλάκιο με την επωνυμία Delta πιστωτικής απαιτήσεως 400 εκατ. ευρώ (λογιστικής αξίας προ προβλέψεων 160 εκατ. ευρώ). Όπως δημοσιοποίησε η τράπεζα, το συμφωνηθέν συνολικό τμήμα ανήλθε περίπου στο 34% της λογιστικής αξίας προ προβλέψεων του χαρτοφυλακίου. Ακολούθησε η δεύτερη συναλλαγή ενός ακόμα χαρτοφυλακίου με την επωνυμία Monza, λογιστικής αξίας προ προβλέψεων περίπου 350 εκατ. ευρώ σε τμήμα που ανήλθε περίπου στο 31% της λογιστικής αξίας προ προβλέψεων του χαρτοφυλακίου. Η Πειραιώς σχεδιάζει την πώληση εντός του 2025 ενός ακόμη χαρτοφυλακίου με την επωνυμία Imola, που αποτελείται από δάνεια λιανικής και επιχειρηματικά δάνεια με συνολική αξία προ προβλέψεων 300 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης NPE θα μειωθεί κάτω από 2,5% το 2025 (από 2,6% το 2024) και κάτω του 2% το 2027.

Η Alpha Bank μείωσε το στοκ των κόκκινων δανείων στο 1,5 δισ. ευρώ μετά την

ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την τιτλοποίηση δύο χαρτοφυλακίων κόκκινων δανείων με την επωνυμία Gaia I και II. Η λογιστική αξία προ απομειώσεων των δύο χαρτοφυλακίων ανέρχεται σε 1 δισ. ευρώ (η καθαρή λογιστική αξία σε 445 εκατ. ευρώ) και η συναλλαγή θα ολοκληρωθεί εντός του 2025 κάνοντας χρήση των εγγυήσεων του «Ηρακλή». Ο δείκτης NPE θα μειωθεί στο 3,5% το 2025 (από 3,8% το 2024) και κάτω του 3% το 2027.

Στο 1,5 δισ. ευρώ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2024 το στοκ των κόκκινων δανείων του ομίλου Eurobank, ο οποίος ολοκλήρωσε την τιτλοποίηση ενός χαρτοφυλακίου με την επωνυμία Leon. Όπως προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις, ο όμιλος κάνοντας χρήση του μηχανισμού κρατικών εγγυήσεων «Ηρακλής» εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior notes), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας 1,5 δισ. ευρώ περίπου, εντάσσοντας εκτός από το χαρτοφυλάκιο Leon και επιπλέον διαπραγμαμένα δάνεια συνολικού οφειλόμενου ποσού 1,5 δισ. ευρώ περίπου (λογιστικής αξίας προ προβλέψεων 600 εκατ. ευρώ) που πληρούσαν τις απαιτήσεις του νόμου. Ο δείκτης NPE θα μειωθεί στο 2,8% το 2025 (από 2,9% το 2024) και στο 2,5% το 2027.

Αύξηση ξένων επενδύσεων κατά 72,8% το 2024

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Η εξαγορά της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακής από τη Masdar, την κρατική εταιρεία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, ήταν η σημαντικότερη συναλλαγή που αύξησε το ποσό των ξένων άμεσων επενδύσεων (ΞΑΕ) το τελευταίο τρίμηνο του 2024, επιταχύνοντας τη χαμηλή πτώση τους έως τότε.

Συνολικά, οι ΞΑΕ το 2024 έφτασαν τα 5,984 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 72,8% έναντι των 4,360 δισ. ευρώ του 2023 (αλλά και μειωμένες έναντι του ρεκόρ των 7,527 δισ. ευρώ του 2022). Στο εννεάμηνο, οι ΞΑΕ είχαν φτάσει μόλις στα 3,1 δισ. ευρώ, εκ των οποίων

περίπου το 62%, 1,9 δισ. ευρώ, αφορούσε ακίνητα. Η εικόνα άλλαξε το τελευταίο τρίμηνο, όταν οι ΞΑΕ έφτασαν τα 2,9 δισ. ευρώ, κυρίως χάρη στην καταβολή μέρους του τιμήματος για την ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή από τη Masdar. Σύμφωνα με πληροφορίες, από τα 2,4 δισ. ευρώ του συνολικού ποσού της εξαγοράς, το 2024 η εταιρεία του Αμπου Ντάμπι κατέβαλε 1,6 δισ. Επίσης, στην αύξηση των ΞΑΕ συνεισέφερε η εξαγορά της ACS από την General Logistics Systems με 74 εκατ. ευρώ, ενώ νορίτερα το 2024 είχε πραγματοποιηθεί και η μεταβίβαση μετοχών του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών στο канаδικό fund AviAlliance, ύψους 272,74 εκατ. ευρώ.

Επομένως, από τα σχεδόν 6 δισ. ευρώ των

ΞΑΕ του 2024, τουλάχιστον 2 δισ. αφορούν εξαγορές υφιστάμενων επιχειρήσεων, όχι την ίδρυση νέων. Όπως επισημαίνεται σε χθεσινή ανάλυση του ΚΕΠΕ, που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Οικονομικές εξελίξεις», οι λεγόμενες greenfield ΞΑΕ, δηλαδή όταν μια επιχείρηση κάνει επενδύσεις από μηδενική βάση σε μια ξένη χώρα, ήταν περίπου 23% των συνολικών καθαρών ΞΑΕ τη διετία 2022-2023. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΕΠΕ, τα ακίνητα από 7,4% των συνολικών ΞΑΕ το 2013 έφτασαν το 33,5% το 2018 και διατηρήθηκαν άνω του 30% τα έτη 2019-2020. «Αυτό πιθανότατα συνδέεται και με την έναρξη του προγράμματος κορήνησης "χρυσής βίζας", το οποίο αύξησε το επενδυτικό εν-

διαφέρον από υπηκόους τρίτων χωρών στην Ελλάδα», αναφέρουν οι συγγραφείς της σχετικής μελέτης (Γιώργος Μπερτσάτος, Χρήστος Χρυσανθακόπουλος). «Υπήρξε μια πτώση το 2021 στο 22%, ακολουθούμενη από αύξηση το 2022 στο 24,6% και στη συνέχεια καταγράφεται ιστορικό ρεκόρ 44,7% το 2023». Για τη συνολική συμμετοχή των ακινήτων στην ΞΑΕ το 2024 δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία από την ΤΓΕ.

Πάντως, η ανάλυση του ΚΕΠΕ δείχνει ότι οι τομέας των υπηρεσιών «οδηγεί την κούρσα» των ΞΑΕ στην Ελλάδα, με το ύψος τους να ξεπερνάει τα 3 δισ. ευρώ την περίοδο 2019-2023, με εξαίρεση το 2020 κατά το οποίο ανήλθαν σε 1,9 δισ. ευρώ.

Deloitte.

Connect to what is possible

www.deloitte.com/cy

MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS
Since 1845

PROUD TO
CELEBRATE
65 YEARS
IN CYPRUS